

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Bc. Petr Kuhn

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Petr Kuhn

Veřejná správa a regionální rozvoj – k.s. Jičín

Název práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Název anglicky

Analysis of the financial management of the selected municipality

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je provést analýzu finančního hospodaření obce Nová Paka v letech 2010-2019 za pomoci vybraných metod finanční analýzy. Na základě výsledků analýz budou navržena případná doporučení pro zlepšení hospodářské situace města.

Metodika

Diplomová práce se bude skládat ze dvou částí teoretickou a analytickou.

Teoretická část se bude zaměřovat na vysvětlení základních pojmů související s řešenou problematikou v analytické části, tj. pojmy související s charakteristikou obce, hospodařením obce, problematikou rozpočtu územních samospráv celků, příjmů a výdajů samosprávy a finanční analýzy poměrových ukazatelů. Data a podklady pro zpracování teoretické části budou z odborných publikací, zákonů a internetových zdrojů.

V úvodu analytické části bude charakterizována obec Nová Paka. Dále bude provedena vertikální a horizontální analýza příjmů a výdajů za sledované období. Na tyto analýzy budou navazovat analýzy finančních ukazatelů zadluženosti a likvidity. Na závěr této části bude provedena komparace dat s podobně velkou obcí. Hlavním zdroje dat pro analytickou část bude online portál ministerstva financí a závěrečné účty města.

V závěru práce budou shrnuty a zhodnoceny výsledky všech provedených analýz. Na jejich základě budou vytvořeny návrhy na zlepšení hospodaření obce Nová Paka.

Doporučený rozsah práce

50-80

Klíčová slova

obec, hospodaření obce, rozpočet obce, příjmy, výdaje, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

- CÍSAŘOVÁ, Eliška a PAVEL Jan. Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu. Praha : Transparency International, 2008. ISBN 978-80-87123-06-5
- MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-86199-23-1
- Monitor Státní Pokladny. Monitor Státní Pokladny [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>
- NAHODIL, F. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.
- PEKOVÁ, J. Finance územní samosprávy : teorie a praxe v ČR. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1
- PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
- RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Josef Slaboch, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 30. 10. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 02. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza finančního hospodaření vybrané obce" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval panu Ing. Josefu Slabochovi Ph.D. za konzultace, odborné vedení, cenné rady a věcné připomínky, které mi věnoval a které vedly ke zkvalitnění této diplomové práce.

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá finanční analýzou hospodaření obce Nová Paka v období 2010-2019. Cílem práce bylo tedy vytvoření rozboru hospodaření této vybrané obce ve stanoveného období. Práce je rozdělena do tří částí. V první části jsou představeny základní pojmy k dané problematice, které jsou třeba k pochopení vlastní práce. Druhou částí je samotná analytická část, kde je provedena finanční analýza. V rámci analýzy jsou řešeny příjmy a výdaje Nové Paky pomocí horizontální a vertikální analýzy. Dále jsou v rámci finanční analýzy popsány ukazatele čistého provozního kapitálu, likvidity a zadluženosti. Na konci druhé části je provedena komparace s obcí Hořice, kde může čtenář pozorovat rozdíly výsledků hospodaření obou obcí. Z provedených analýz vyplývá, že příjmy se pohybovaly v průměru okolo 186 milionu korun a jejich hodnota postupem času stoupala. Největší podíl na příjmech měly daňové příjmy, jejichž podíl byl v průměru 57 %. Výdaje dosahovaly v průměru 174 milionu korun byly, tedy o trochu nižší než příjmy. Na výdajích měly největší podíl běžné výdaje, a to více než ze 70 %. Výsledky analýzy ukazatelů čtenáři sdělují, že hospodaření Nové Paky je na dobré úrovni. Zadluženost obce se pohybovala okolo 6 %. ČPK a likvidita vykazovaly zvláště v posledních letech vyšší hodnoty, které lehce překračovali doporučené meze, ovšem nikterak markantně. Na konci této části jsou vytvořeny možné alternativy, jakým způsobem lze navýšit rozpočet obce. V poslední části je celkový souhrn a zhodnocení jednotlivých položek analytické části.

Klíčová slova: Veřejná správa, obec, municipality, finanční analýza, hospodaření obce, příjmy, výdaje, daňové příjmy, likvidita, zadluženost

Analysis of the financial management of the selected municipality

Abstract

This thesis describes financial analyses of management of municipality Nova Paka in period between 2010-2019. Aim of this study was to examine management of this municipality in stated period. Study is divided into three main parts. First part presents basic terms of chosen problematic that gives better understanding of whole concept. Second part is analytical with financial analyses. This financial component gives a look into revenues and expenditures of Nova Paka using horizontal and vertical analysis. The next step is presentation of these indicators: net operational capital, liquidity and indebtedness. In the of the second part there is presented comparison between Nova Paka and municipality of Horice where a reader can see differences in results in management of both municipalities. This analysis shows average income around 186 million czech crowns where their value kept increasing trend in time. Biggest portion of incomes had incomes of tax with 57% as an average. Expenditures reached average of 174 million crowns therefore there were slightly lower than incomes. 70% of expenditures were created mainly by common expenditures. Results of analysis of indicators show to a reader that management of Nova Paka is well managed. Indebtedness of the village was around 6%. Net operational capital and liquidity demonstrated higher values especially in the last few years that slightly jumped over recommended limit but not so noticeable. In the end of this part there are given possible alternatives how to increase a village budget. In the final part there is presented a final summary and evaluation of particular items of analytical part.

Keywords: Public administration, municipality, financial analysis, municipality management, revenues, expenditures, tax revenues, liquidity, indebtedness

Obsah

1	Úvod	12
2	Cíl práce a metodika.....	13
2.1	Cíl práce	13
2.2	Metodika	13
3	Teoretická východiska.....	17
3.1	Veřejná správa.....	17
3.1.1	Územní samospráva.....	19
3.1.2	Obec	20
3.2	Právní předpisy samosprávy	24
3.2.1	Obecně závazná vyhláška	24
3.2.2	Nařízení.....	25
3.3	Rozpočet obce	25
3.4	Příjmy a výdaje obce.....	27
3.4.1	Rozpočtové příjmy obce	27
3.4.2	Rozpočtové určení daní (RUD)	33
3.4.3	Rozpočtové výdaje obce	34
3.5	Zadluženost obce.....	36
3.6	Finanční analýza	36
3.6.1	Zdroje informací pro finanční analýzu	37
3.6.2	Metody finanční analýzy	44
4	Vlastní práce.....	50
4.1	Charakteristika obce.....	50
4.1.1	Historie obce	50
4.1.2	Demografický vývoj obce.....	50
4.1.3	Organizační struktura obce	52
4.1.4	Kultura, sport a volný čas	53
4.2	Finanční rozpočet v období 2010-2019	53
4.3	Analýza příjmů.....	54
4.3.1	Horizontální analýza příjmů	55
4.3.2	Vertikální analýza příjmů	62
4.4	Analýza výdajů	72
4.4.1	Horizontální analýza výdajů	73
4.4.2	Vertikální analýza výdajů	77
4.5	Analýza rozdílových ukazatelů	86
4.5.1	Čistý provozní kapitál (ČPK)	86
4.6	Analýza poměrových ukazatelů	87

4.6.1	Analýza likvidity obce.....	87
4.6.2	Analýza zadluženosti obce	90
4.7	Komparace obce Nová Paka s obcí Hořice.....	92
4.7.1	Popis obce Hořice.....	92
4.7.2	Komparace příjmů obcí Nová Paka a Hořice	93
4.7.3	Komparace výdaj obcí Nová Paka a Hořice.....	98
4.7.4	Komparace ČPK, likvidity a zadlužeností obcí Nová Paka a Hořice.....	102
4.8	Modelování příjmů na základě změny příjmů	107
4.8.1	Daň z nemovitých věcí	107
4.8.2	Poplatek za svoz odpadů	109
4.8.3	Poplatek za psa	110
5	Výsledky a diskuse.....	112
5.1	Výsledky analýzy příjmů	112
5.2	Výsledky analýzy výdajů.....	113
5.3	Výsledky ukazatelů ČPK, likvidity a zadlužení	113
5.4	Výsledky komparace obcí Nová Paka a Hořice.....	114
6	Závěr	117
7	Seznam použitých zdrojů.....	121
7.1	Použitá literatura	121
7.2	Použité internetové zdroje	122
7.3	Zákony	124
8	Přílohy	125

Seznam obrázků

Obrázek 1	Schéma veřejné správy	19
Obrázek 2	Orgány obce	23
Obrázek 3	Schéma příjmů obce.....	27

Seznam tabulek

Tabulka 1	Koeficient velikosti obce.....	29
Tabulka 2	Rozpočtové určení daní (RUD) za sledované období	34
Tabulka 3	Vývoj počtu obyvatel v období 2010-2019.....	52
Tabulka 4	Rozpočtové saldo obce Nová Paka v letech 2010–2019 (v tis. Kč).....	54
Tabulka 5	Souhrn hlavních příjmů obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč.)	55
Tabulka 6	Vývoj celkových příjmů v období 2010-2019	56

Tabulka 7 Vývoj daňových příjmů v období 2010-2019	57
Tabulka 8 Horizontální analýza složek daňových příjmů (v %)	58
Tabulka 9 Vývoj nedaňových příjmů v období 2010-2019.....	60
Tabulka 10 Vývoj kapitálových příjmů v období 2010-2019	60
Tabulka 11 Vývoj přijatých transferů v období 2010-2019	61
Tabulka 12 Podkladová data daňových příjmu pro vertikální analýzu v období 2010-2019 (v tis. Kč).....	67
Tabulka 13 Vertikální analýza daňových příjmu v období 2010-2019 (v %).....	71
Tabulka 14 Vývoj celkových výdajů v období 2010-2019	73
Tabulka 15 Vývoj běžných výdajů v období 2010-2019	74
Tabulka 16 Vývoj kapitálových výdajů v období 2010-2019	75
Tabulka 17 Vývoj celkových výdajů v období 2010-2019 (v tis. Kč)	77
Tabulka 18 Podkladová data pro vertikální analýzu běžných výdajů v období 2010-2019 (v tis. Kč).....	81
Tabulka 19 Vertikální analýza běžných výdajů v období 2010-2019 (v %).....	85
Tabulka 20 Čistý provozní kapitál obce Nová Paka v období 2010-2019 v tis. Kč...86	
Tabulka 21 Běžná likvidita obce Nová Paka v období 2010-2019 v tis. Kč.....	87
Tabulka 22 Pohotová likvidita obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč).....	88
Tabulka 23 Okamžitá likvidita obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč).....	89
Tabulka 24 Ukazatel celkové zadluženosti obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč)	91
Tabulka 25 Ukazatel míry zadluženosti obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč)	91
Tabulka 26 Vývoj počtu obyvatel v obci Hořice v období 2010-2019	92
Tabulka 27 Celkové příjmy porovnávaných obcí na 1 obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč).....	93
Tabulka 28 Komparace daňových příjmů na jednoho obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč).....	95
Tabulka 29 Souhrn a komparace daňových příjmů na 1 obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč).....	96
Tabulka 30 Souhrn poplatků v obou obcích v období 2010-2019 (v tis. Kč)	98
Tabulka 31 Komparace jednotlivých výdajů obou obcí v období 2010-2019 (v tis. Kč)	99

Tabulka 32 ČPK obou obcí ve sledovaném období 2010-2019 (v tis. Kč).....	102
Tabulka 33 Ukazatel likvidity obou obcí ve sledovaném období 2010-2019.....	104
Tabulka 34 Ukazatel celkové zadluženosti obou obcí ve sledovaném období 2010-2019 (v %).....	105
Tabulka 35 Ukazatel míry zadluženosti obou obcí ve sledovaném období 2010-2019 (v %).....	106
Tabulka 36 Daň z nemovitých věcí – aktuální stav a hodnoty při využití místních koeficientů (v tis. Kč).....	108
Tabulka 37 Poplatky za svoz odpadů při využití popsanych sazeb (v tis. Kč)	109
Tabulka 38 Náklady na svoz a likvidaci komunálního odpadu v Nové Pace (v tis. Kč)	110
Tabulka 39 Rozdíl příjmů a výdajů za nakládání s komunálním odpadem (v tis. Kč)	110
Tabulka 40 Počty obyvatel a psů v ČR a Nové Pace v roce 2019	111
Tabulka 41 Navrhované sazby a poplatky za psa v Nové Pace	111

Seznam použitých zkratk

ČOV – Čistička odpadních vod
ČPK – Čistý provozní kapitál
ČR – Česká republika
ČSSD – Česká strana sociálně demokratická
DPFO – Daň z příjmů fyzických osob
DPH – Daň z přidané hodnoty
DPPO – Daň z příjmů právnických osob
EU – Evropská unie
CHKO – Chráněná krajinná oblast
KDU-ČSL – Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy
MF – Ministerstvo financí
MK – Ministerstvo kultury
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠ – Mateřská škola
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
ODS – Občanská demokratická strana
RUD – Rozpočtové určení daní
SDH – Sbor dobrovolných hasičů
STAN a NK – Starostové a nezávislí kandidáti
ZŠ – Základní škola

1 Úvod

Hlavním úkolem této práce, jak napovídá název je provést finanční analýzu obce Nová Paka. Finanční analýza patří k nejdůležitějším analýzám podniků na sledování současného stavu, ve kterém se podnik v danou chvíli nachází. Na základě získaných dat lze také prognózovat situaci, která v budoucnu může nastat a podnik se může například připravit na blížící se nepříznivé časy. Tato analýza by měla být prováděna na delším časovém úseku, tento časový úsek by měl být minimálně 5 let, aby nedocházelo ke zkreslení výsledků. Finanční analýza jde samozřejmě aplikovat i na jiné subjekty, například na stát a menší územní celky třeba právě municipality. Občany v současné době zajímá komunální politika mnohem více než politika státní, protože právě ta jejich životy ovlivňuje větší měrou než ta státní. Navíc se na ní mohou občané přímo podílet. Po zrušení okresů a přenesení větší odpovědnosti na obce se tento zájem ještě zvýšil a občané se mnohem více zajímají o hospodaření své obce. Zajímá je, zda jejich obec hospodaří se svěřenými financemi a veřejným majetkem pro dobro svých občanů a dle jejich představ. Obec provádí finanční analýzu zejména z důvodu kontroly svého hospodaření, ale také právě jako zpětná informace pro občany jakožto voliče.

Hlavním důvodem výběru tohoto tématu je zájem o hospodaření obce, ve které se autor narodil a také zde celý život pobývá. Informovanost občanů o dění a událostech, které se staly v jejich obci, by měla být vysoká. Zejména potom hospodaření obce se svěřenými prostředky by nemělo být žádnému z občanů lhostejné. Protože zastupitelé by měly jednat tak, aby uspokojili potřeby občanů obce, a právě k tomu finance napomáhají nejvíce.

Jak bylo uvedeno na začátku tohoto textu tato diplomová práce se zabývá finanční analýzou Nové Paky v období 10 let, od roku 2010 do roku 2019. Je rozdělena do tří částí. První část je teoretická, kde bude provedeno seznámení se základními pojmy týkajícími se této práce a problematikou finanční analýzy. Druhou částí je část analytická, kde bude provedeno seznámení s vybranou obcí a samotná finanční analýza pomocí horizontální a vertikální analýzy příjmů a výdajů. Dále také analýz rozdílových a poměrových ukazatelů. V této kapitole se ještě nachází komparace výsledků jednotlivých analýz obce Nová Paka s obcí Hořice a také modelové situace, které nastiňují možné alternativy získání dodatečných příjmů do rozpočtu obce Nová Paka. V poslední závěrečné části je proveden souhrn výsledků všech analýz.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je provést analýzu finančního hospodaření obce Nová Paka v letech 2010-2019 za pomoci vybraných metod finanční analýzy. Na základě výsledků analýz budou navržena případná doporučení pro zlepšení hospodářské situace města. K naplnění hlavního cíle jsou stanoveny také dílčí cíle, které podrobněji popisují postup k jeho dosažení. Dílčí cíle jsou následující:

- Horizontální analýza příjmů a výdajů
- Vertikální analýza příjmů a výdajů
- Analýza vybraných rozdílových ukazatelů – čistý provozní kapitál
- Analýza vybraných poměrových ukazatelů – likvidita a zadluženost
- Komparace obce Nová Paka se zhruba podobně velkou obcí

2.2 Metodika

Diplomová práce se bude skládat ze tří částí – teoretická, analytická a zhodnocení výsledků.

Teoretická část se bude zaměřovat na vysvětlení základních pojmů souvisejících s řešenou problematikou v analytické části, tj. pojmy související s charakteristikou obce, hospodařením obce, problematikou rozpočtu územních samosprávných celků, rozpočtovému určení daní (RUD), příjmů a výdajů samosprávy a finanční analýzy rozdílových a poměrových ukazatelů. Data a podklady pro zpracování teoretické části budou čerpány z odborných publikací, zákonů a internetových zdrojů.

V úvodu analytické části bude charakterizována obec Nová Paka, kde bude představena historie obce, její demografický vývoj, organizační struktura a občanská vybavenost obce na základě dat získaných z oficiálního webu Nové Paky, českého statistického úřadu a portálu Místopisného původce po ČR. Dále bude provedena vertikální a horizontální analýza příjmů a výdajů za sledované období 2010 až 2019 na základě získaných dat plnění rozpočtu z portálu MF – monitor.statnipokladna.cz. Na tyto analýzy budou navazovat analýzy rozdílových a poměrových finančních ukazatelů v období 2010 až 2019 – čistého provozního kapitálu, zadluženosti a likvidity, kde budou čerpána data převážně z účetní závěrky obce – rozvaha a výkaz zisku a ztráty obce v daném období. Poté bude provedena komparační analýza s obcí Hořice, která má nejenom podobnou katastrální

rozlohu, ale také podobný počet obyvatel a velikost rozpočtu. V této části budou porovnávány příjmy a výdaje obou obcí. U příjmů bude ještě provedena podrobnější komparace největší složky příjmů – daňové příjmy. Dále budou porovnány ukazatele ČPK, likvidity a zadluženosti obou obcí. Zde budou data čerpána z oficiálního webu obce horice.org a výše uvedených zdrojů pro jednotlivé analýzy. V závěru analytické části budou představeny modelové situace navržené autorem, pomocí kterých by obec mohla navýšit příjmy obecního rozpočtu. Kromě již výše zmíněných zdrojů dat výše, budou pro zpracování práce využity další zdroje, mezi které patří například web Ministerstva financí ČR, finanční správy, sbírka zákonů ČR apod.

V závěru práce budou shrnuty výsledky všech provedených analýz. Na jejich základě budou vytvořeny návrhy na zlepšení hospodaření obce Nová Paka.

Níže jsou uvedeny vybrané vzorce, které budou použity pro provádění analýz této diplomové práce.

V rámci analýzy absolutních ukazatelů bude řešena horizontální analýza, která analyzuje data a jejich časové řady. Výstupy této analýzy lze vyjádřit pomocí tzv. bazických a řetězových indexů. Bazické indexy porovnávají hodnoty v procentuálním vyjádření vybraného ukazatele v několika obdobích s hodnotou ukazatele výchozího roku. Jeho výpočet se provede jako:

Vzorec 1

$$\text{bazický index} = \text{hodnota příslušného období} / \text{hodnota v prvním období} * 100$$

Oproti tomu řetězové indexy porovnávají hodnoty v procentuálním vyjádření vybraného ukazatele vždy s ukazatelem předchozího roku, navazují tedy na tento řetězec. Vypočítají se následovně:

Vzorec 2

$$\text{řetězový index} = \text{hodnota příslušného období} / \text{hodnota předchozího období} * 100$$

Analýza rozdílových ukazatelů slouží ke zkoumání rozdílů mezi absolutními ukazateli. Ukazatele pro rozdílovou analýza se nacházejí zejména v rozvaze. Nejvýznamnějším rozdílovým ukazatelem je čistý provozní kapitál (ČPK). ČPK se vypočítá jako rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými závazky, výpočet se tedy následovně:

Vzorec 3

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Analýza poměrových ukazatelů je jedním z nejčastějších nástrojů finanční analýzy. Mezi poměrové ukazatele, které budou v této diplomové práci použity patří ukazatele likvidity a ukazatel zadluženosti.

Ukazatele likvidity nám zobrazuje, jaká je schopnost zkoumaného subjektu splácet své závazky. Tyto ukazatele mají tři stupně

Okamžitá likvidita je prvním stupněm likvidity, vstupují do ní pouze ty nejlíkvidnější položky z rozvahy. Jedná se o poměr krátkodobého finančního majetku s krátkodobými cizími zdroji, vypočítáme ji tedy takto:

Vzorec 4

$$\text{okamžitá likvidita} = \text{krátkodobý finanční majetek} / \text{krátkodobé závazky}$$

Druhým stupněm likvidity je pohotová likvidita. Tento ukazatel nás informuje kolikrát jsme schopni pokrýt krátkodobé závazky pomocí krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. Pohotovou likviditu vypočteme následujícím vzorcem:

Vzorec 5

$$\text{pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$$

Třetím stupněm likvidity je likvidita běžná. Ta nám vyjadřuje kolikrát pokryjí oběžná aktiva krátkodobé závazky. Vypočítáme jí tedy takto:

Vzorec 6

$$\text{běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé cizí zdroje}$$

Dalším poměrovým ukazatelem jsou ukazatele zadluženosti. Tento ukazatel nám vyjadřuje, jakým způsobem a do jaké míry používáme cizí zdroje k financování aktiv. V rámci této diplomové práce budou použity dva ukazatele zadluženosti a těmi budou ukazatel celkové zadluženosti a ukazatel míry zadluženosti.

Základním ukazatelem je celková zadluženost, jedná se o poměr celkových závazků a celkových aktiv. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 30-60 %.¹ Podle Růčkové obecně platí: „...čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů.“ Celková zadluženost se vypočítá vzorcem:²

Vzorec 7

$$\text{celková zadluženost} = \text{cizí zdroje} / \text{aktiva celkem}$$

¹ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 85.

² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 65.

Míra zadluženosti je dalším využívaným ukazatelem zadluženosti, jedná se o poměr cizího a vlastního kapitálu. Na tento ukazatel se klade velký důraz při pořizování úvěru. Banka se na jeho základě rozhoduje, zda úvěr poskytne, či ne. Optimálně by měla být výše cizích zdrojů nižší než výše vlastního kapitálu. Cizí zdroje by neměli být vyšší než jedenapůlnásobek vlastního kapitálu. Míru zadluženosti vypočteme následovně:³

Vzorec 8

$$\text{míra zadluženosti} = \text{cizí zdroje} / \text{vlastní kapitál}$$

³ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 86.

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Na veřejnou správu lze pohlížet z různých úhlů pohledů. Například Horzinková a Novotný veřejnou správu definují následovně: „*Veřejná správa je chápána jako soubor procesů, které řídí, regulují a vykonávají specifické instituce za účelem správy věcí veřejných. Za veřejnou záležitost je považováno vše, co se dotýká každého člověka jako člena společnosti. Celý systém fungování veřejné správy vychází z principu, že svoboda jednoho občana končí tam, kde začíná svoboda jiného občana.*“⁴

Další možnou definici veřejné správy představují například Peková a Pilný, kteří ji definují dvěma způsoby. Prvním pojetím je pojetí funkční, kdy ji můžeme definovat jako souhrn záměrných činností, pomocí kterých se zabezpečují úkoly ve veřejném zájmu. Tyto úkoly mohou být na úrovni státu nebo na úrovni územní samosprávy. Jedná se především o organizování, spravování, dozor atd. Druhé pojetí je organizační, které je definováno jako souhrn institucí, které činnost veřejné správy vykonávají. Jedná se tedy o souhrn různých výkonných orgánů a jednotlivých vládních úrovní.⁵

Dělit veřejnou správu můžeme podle Provazníkové dvěma způsoby

a to dle dvou hledisek. Prvním hlediskem je hledisko výkonu moci. Rozlišujeme, zda veřejnou správu vykonává stát pomocí svých orgánů jako státní správu nebo stát může určitý okruh svých záležitostí delegovat na nestátní veřejnosprávní korporace, které si je spravují na samosprávném principu. Podle tohoto hlediska můžeme veřejnou správu chápat jako systém dvou subsystémů – **Státní správa** a **veřejná samospráva**. Druhým hlediskem je hledisko geografické, to znamená, jestli se jedná o ústřední, územní nebo místní samosprávu.⁶ **Státní správa** má dominantní postavení. Je jedna ze dvou součástí veřejné správy a oproti samosprávě je státní správa nezastupitelná. Státní správa je vykonávána buďto přímo státem nebo je její vykonávání přeneseno na územní samosprávu.⁷ Státní správa

⁴ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejn správy v ČR*. 2013, s. 110.

⁵ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 61-62.

⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 11.

⁷ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. 2014, s. 39.

provádí nejenom výkonnou činnost, ale v mezích zákona i moc nařizovací. K uplatňování moci nařizovací používá různé mocenské nástroje. Stát pomocí zákona přenáší správu na jiné subjekty, například na vládu, ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy, decentralizované správní úřady, finanční úřady, veřejné ozbrojené i neozbrojené sbory.⁸ Subjekty veřejné správy jsou stát a právnické nebo fyzické osoby stanovené zákonem nebo ústavou České republiky. Všechny subjekty mají vymezené úkoly, které mají dle zákona plnit na určitém území. Současně mu jsou poskytnuty prostředky, kterými zajišťuje splnění stanovených úkolů. Rozlišujeme dva vykonavatele státní správy – přímé a nepřímé. Mezi přímé vykonavatele státní správy patří prezident ČR, vláda, ministerstva atd. Na nepřímé vykonavatele je ze zákona přenesena část moci státní správy. Mezi tyto nepřímé vykonavatele patří obecní úřady, pověřené obecní úřady, obecní úřady s rozšířenou působností, krajské úřady, zvláštní orgány obcí a krajů a komise rad obcí.⁹

Veřejná samospráva je vykonávána nestátním subjektem, který je veřejnoprávní a státní správa pouze dozoruje dodržování stanovených pravidel místní samosprávy. Jedná se o decentralizovanou moc, která je uskutečňována samosprávnými subjekty.¹⁰ Provažníková uvádí, „*Veřejná samospráva v tradičním pojetí bývá označována jako výsledek delegování správy na jiné nestátní subjekty. Samospráva je tedy výrazem decentralizace a demokracie.*“¹¹ Samospráva, v rámci zákonem stanovených předpisů, může provádět svoje záležitosti sama pod vlastním jménem a využívat k tomu vlastní prostředky.¹² Veřejná samospráva může mít podobu zájmové samosprávy tzn., že se jedná o zastupování zájmů osob, které mají určité společné zájmy. Členství nevzniká automaticky, ale členové mají sami zájem o členství a splňují předpoklady pro vstup. Patří sem hlavně profesní komory (Česká advokátní komora, Česká lékařská komora, Notářská komora České republiky, Komora auditorů České republiky atd.),¹³ ale například do této samosprávy můžeme zařadit

⁸ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 66.

⁹ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. 2014, s. 41.

¹⁰ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. 2014, s. 40.

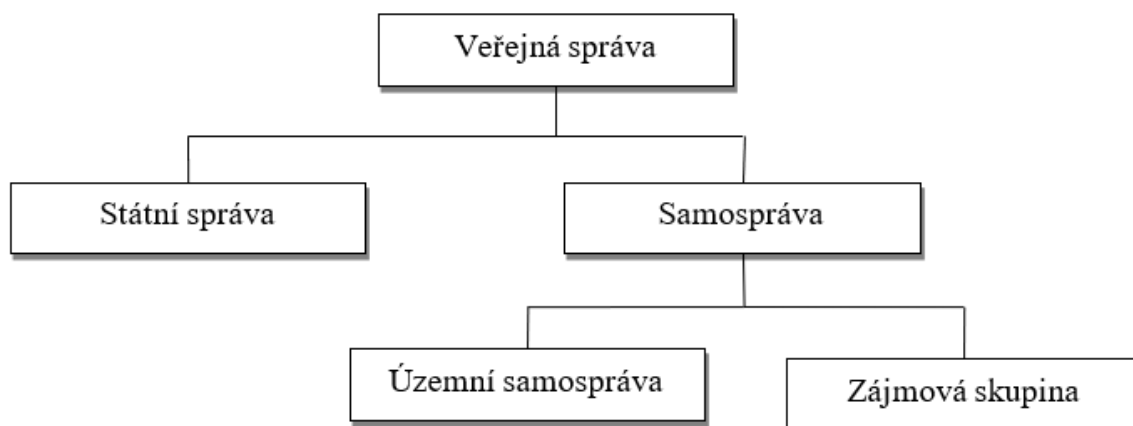
¹¹ PROVAŽNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 11.

¹² PROVAŽNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 11.

¹³ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 72.

i samosprávu školskou, kterou vykonává rada školy. Jedná se o orgán školy, díky kterému se mohou plnoletí studenti a zástupci nezletilých žáků podílet na správě školy. Dále potom samosprávu vysokoškolskou, která provádí svoji samosprávu pomocí samosprávných orgánů VŠ, například se jedná o Akademický senát, Vědeckou radu, Disciplinární komisi, popřípadě i rektor univerzity je výkonným orgánem, který zastupuje VŠ navenek.¹⁴ Nebo může mít podobu územní samosprávy. O územní samosprávě pojednává následující podkapitola, kde bude toto téma podrobně rozpracováno.

Obrázek 1 Schéma veřejné správy

Zdroj: Provažníková¹⁵

3.1.1 Územní samospráva

Peková a Pilný územní samosprávu definují jako jednu z forem veřejné vlády a veřejné správy, jedná se o právo spravování určitého územního celku, který je menší než stát. Působnost územní samosprávy je stanovena Ústavou České republiky a příslušnými zákony při určitých ekonomických podmínkách. Jedná se tedy o samostatné spravování záležitostí týkajících se daného území, přičemž toto spravování provádí někdo jiný než stát, tedy nestátní subjekt.¹⁶

Územní správa se v rámci České republiky uplatňuje v rámci tzv. smíšeného modelu. Tento model má dvě úrovně. První úrovní je obec, jedná se o základní jednotku územní samosprávy. Druhou úrovní jsou dle Ústavy ČR vyšší územní celky – kraje, které jsou

¹⁴ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 76.

¹⁵ PROVAŽNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 12.

¹⁶ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 71.

vyšším stupněm místní samosprávy.¹⁷ Přičemž v tomto modelu v rámci České republiky se nejedná o hierarchickou strukturu, tudíž není jedna úroveň podřízena nebo naopak nadřízena té druhé, ale každý územní celek rozhoduje o samosprávě sám a má svůj rozsah působnosti, do kterých žádný jiný územní celek nesmí zasahovat. Kompetence jednotlivých územních celků jsou dány ústavou a přesná specifikace jejich rozsahu působnosti musí být vymezena zvláštním zákonem.¹⁸ Provažníková říká: „*Dle ústavy (č. 104 odst. 2) platí, že zastupitelstva mohou rozhodovat v oblasti samosprávy, přičemž obecní zastupitelstva rozhodují všude, pokud se nejedná o záležitosti, které zákon svěřil zastupitelstvům krajů.*“¹⁵ Kromě samosprávy zákon stanovuje obcím a krajům povinnost vykonávat i část výkonu státní správy. Tato určitá část státní správy je na územní celky přenesena, proto se bavíme o tzv. přenesené působnosti. Tato působnost může být přenesena pouze zákonem.

3.1.2 Obec

Ohledně pojmu obec se většina literatury shoduje na velice podobných definicích, například Nahodil a kolektiv pojem obec vysvětlují jako základní územní jednotku státu, která je vymezena územní hranicí obce. Obec tvoří obyvatelstvo, které také využívá vymezené katastrální území. Obec má právo na vlastní samosprávu. Toto právo, jak již bylo uvedeno je zakotveno v Ústavě České republiky. Obec disponuje svým vlastním majetkem a vlastním rozpočtem.¹⁹ Přesná definice obce dle zákona 128/2000 sb. zní: „*Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.*“²⁰

Hlavním úkolem obce je uspokojování potřeba občanů a rozvoj území na kterém leží.²¹

Peková a Pilný vymezili následující tři základní znaky obce. Těmito znaky jsou území, občané, kteří mají trvalé bydliště na území obce, a samospráva veřejných záležitostí na území obce.²²

¹⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 62.

¹⁸ PROVAŽNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 28.

¹⁹ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. 2014, s. 24.

²⁰ Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

²¹ NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. 2014, s. 24.

²² PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 78.

Peková a Pilný také definovali práva a povinnosti obce. Mezi nejdůležitější patří zvelebování obecního majetku, zabezpečování veřejného majetku pro své občany, spolupráce s jinými obcemi, kraji, státem a ostatními subjekty a rozvíjení vztahů s nimi. Dále také má povinnost hospodařit s financemi a nejenom s nimi s maximální šetrností a co nejehospodárněji.²³

Jak již bylo uvedeno v kapitolách výše, působnost obce se dělí na dvě části. První je samostatná působnost. Tu popisuje Koudelka jako: „... *záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce.*“ Dále uvádí, že sem patří zejména hospodaření obce, nabývání, zcizení a zatěžování majetku obce, poskytování a přijímání půjček.²⁴ Druhá část je působnost přenesená, kde je na obec přenesena určitá část státní správy. Obce se rozdělují dle jejich rozsahu přenesené působnosti státní správy. Tímto způsobem obce rozdělujeme na obce, které vykonávají tzv. základní rozsah přenesené působnosti, jedná se o všechny obce v České republice a dále obce s širším rozsahem přenesené působnosti. Obce s širším rozsahem přenesené působnosti provádějí přenesenou státní správu i v jiných obcích, které spadají do správního obvodu dané obce. V současné době rozdělujeme obce s širším rozsahem dále na **obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností.**²⁵

Jak již bylo řečeno v předchozích kapitolách, základní jednotkou územní samosprávy je obec. Při splnění určitých podmínek mohou některé obce získat status městysu, města nebo statutárního města. Městys je historickým označením obcí. Jednalo se o obce, které měly městský charakter a museli plnit roli spádového městečka pro okolní vesnice. V dnešní době označení městys mohou obce získat v případě, že toto označení mohli užívat již před rokem 1954 a podají si žádost do poslanecké sněmovny. Obec se stává městysem po schválení předsedy Poslanecké sněmovny, který také určí den, kdy obec může toto označení užívat. Označení „město“ obec nabývá, pokud má nejméně 3000 obyvatel. Aby tento status obec mohla používat musí také dojít ke schválení užívání tohoto názvu předsedou Poslanecké sněmovny. Výjimku mají obce, které byly městem před rokem 1954, tyto obce nemusí splňovat podmínku počtu obyvatel. Ovšem všechny obce, které žádají o možnost nazývat se městem, musí splňovat podmínky dané zákonem, a navíc podmínky stanovené

²³ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 80.

²⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 2007, s. 124.

²⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 28 a 29.

vládou. Mezi tyto podmínky patří například fakt, že obec musí mít ve svém středu zástavbu, která odpovídá zástavbě s náměstím se zpevněným povrchem. Dále musí mít obec pojmenované všechny ulice. Větší část obce musí mít veřejný vodovod, kanalizace a místní komunikace a chodníky musí mít zpevněný a bezprašný povrch. Město musí také mít základní školu, zdravotnické zařízení s nejméně třemi stálými lékaři a lékárnou, poštu, společenský sál, sportoviště a ubytovací zařízení.²⁶ Oproti tomu statutární města jsou zvláštní skupinou obcí. Horzinková a Novotný říkají: „*Postavení statutárního města je dáno zákonem, zákon o obcích, ani jiný zákon nestanoví žádná kritéria, jejichž splnění by umožňovalo získání postavení statutárního města... Členění těchto měst na městské obvody a městské části se provede Statutem města, který je vydán jako obecně závazná vyhláška, odtud statutární město. Tyto obvody mají potom vlastní orgány samosprávy.*“²⁷ Dle zákona 128/2000 sb., o obcích (obecní zřízení) se mezi statutární města v roce 2020 řadí 26 českých měst. Jedná se o tyto města: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov a Třinec.²⁸

Orgány obce jsou v České republice dle zákona 128/2000 sb. určeny takto: „*Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse – město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu...*“²⁹ Jak je popsáno v zákoně č. 128/2000 sb. město je spravováno zastupitelstvem,

²⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 133 a 134.

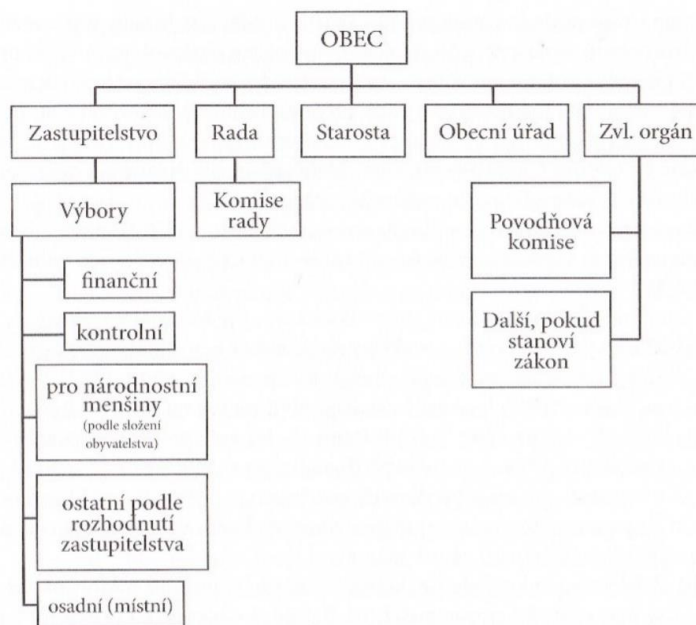
²⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 134.

²⁸ Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozd. předpisů, § 4 odst. 1.

²⁹ Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozd. předpisů, § 5 odst. 1 a 2.

které je voleno obyvateli dané obce v komunálních volbách. Zastupitelstvo je voleno na funkční období 4 let. Počet členů zastupitelstva vychází z celkového počtu obyvatel dané obce. Nejmenší obce do 500 obyvatel si volí 5-15 členů zastupitelstva. Naopak největší obce nad 150 000 obyvatel volí 35-55 zastupitelů. Zastupitelstvo volí ze svých členů starostu, který obec zastupuje navenek a také je zastupitelstvu odpovědný za výkon své funkce. Kromě starosty je volen také místostarosta, který je starostův zástupce v době kdy není přítomen. Výkonným orgánem obce je rada obce, která je tvořena členy zvolenými z řad zastupitelstva se starostou v jejím čele. Dalším orgánem obce je obecní úřad, v čele obecního úřadu stojí starosta s místostarostou, dále je zde tajemník a zaměstnanci obecního úřadu. Obecní úřad vykonává úkoly stanovené radou obce nebo zastupitelstvem v rámci místní samosprávy a dále vykonává i úkoly v rámci přenesené působnosti státní správy. Každá obec musí mít vždy zřízený finanční a kontrolní výbor. Dále si může vytvářet i jiné iniciativní či kontrolní výbory, kterým například mohou být kulturní výbor, sportovní výbor, výbor pro životní prostředí, výbor pro místní rozvoj, školský výbor, sociální výbor apod. Pokud v obci žije nejméně 10% obyvatel, kteří se hlásí k cizí národnosti musí obec zřídit i výbor pro národnostní menšiny.³⁰

Obrázek 2 Orgány obce

Zdroj: Horzinková a Novotný³¹

³⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 29 a 30.

³¹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 161.

3.2 Právní předpisy samosprávy

Jednou z pravomocí obcí je vydávání právních předpisů. Právní předpisy, které obec vydá v rámci své samosprávy se nazývají obecně závazné vyhlášky. Právní předpisy, které obec vydává v rámci přenesené působnosti státní správy, se nazývají nařízení. Aby byly právní předpisy vydané obcí platné a účinné, musí být publikovány takovým způsobem, který určuje zákon. Obecně se pro tento počín používá pojem vyhlášení právních předpisů. Obec vyhláší právní předpisy na úřední desce obecního úřadu. Aby byl právní předpis platný, musí být vyvěšen na úřední desce. Právní předpis je zde vyvěšen po dobu 15 dnů. Dnem vyhlášení předpisu je den, kdy je vyvěšen na úřední desce. Den nabytí účinnosti, pokud není stanovena pozdější účinnost, je 15. den o vyhlášení předpisu. Působnost právních samosprávných předpisů může být časová, která je účinná pouze na dané období, prostorová, která je omezená určitým předepsaným územím a osobní působnost. Osobní působnost se vztahuje pouze na určité subjekty. Obecně závazná vyhláška může být změněna nebo zrušena pouze vydáním jiné obecně závazné vyhlášky.³²

3.2.1 Obecně závazná vyhláška

Horzinková a Novotný definují obecně závazné vyhlášky jako originální podzákonné právní předpisy. Jedná se tedy o předpisy, které jsou neodvozené a podzákonné. Zastupitelstvo může obecně závaznou vyhláškou upravovat cokoli, co je v mezích jeho působnosti.³³ Podle zákona 128/2000 sb. může obec ukládat povinnost fyzickým a právnickým osobám obecně závaznou vyhláškou v následujících případech:

- a) *„k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,*
- b) *pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,*

³² HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 115-119.

³³ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 120.

- c) *k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,*
- d) *stanoví-li tak zvláštní zákon.*³⁴

Obecně závazné vyhlášky mohou upravovat pouze oblast veřejné správy. Nemohou být vydány takové obecně závazné vyhlášky, které by zasahovali do soukromoprávních vztahů.³⁵

3.2.2 Nařízení

Nařízení obce vydává v rámci přenesené působnosti obec, a to v rámci výkonu státní správy na místní úrovni.³⁶

Horzinkové a Novotného uvádějí, že nařízení je sekundární právní předpis, který je podzákonný, odvozený a prováděcí. Správní právo pod tento pojem řadí všechny formy právních předpisů, které jsou podzákonné, obecné a jednostranné. Nařízení je vydáváno na základě zákona v jeho mezích a musí být v souladu s ostatními zákony a právními předpisy. Nařízení schvaluje rada obce. Pokud rada není zřízena, nařízení vydává zastupitelstvo.³⁷

3.3 Rozpočet obce

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou vytvářeny mimo jiné rozpočty obcí (tzv. územní rozpočty). Jsou sestavovány na úrovni územních samosprávných celků. Územní rozpočet je jedním z nejdůležitějších nástrojů, který zajišťuje funkce územní samosprávy.³⁸

Otrusinova a Kubíčková charakterizují rozpočet jako: „*Rozpočet územního samosprávného celku je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti ÚSC po dobu jednoho roku*“.³⁹

³⁴ Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 10

³⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 121.

³⁶ JÍLEK, Milan. *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. 2008, s. 81.

³⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2013, s. 121 a 122.

³⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011, s. 211.

³⁹ OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. 2011, s. 13.

Peková a Pilný dále uvádějí, že z účetního hlediska se jedná o účetní bilanci, která bilancuje příjmy a výdaje rozpočtu. Jedná se tedy o nástroj obecní politiky, který se používá k plnění volebních programů. Rozpočtový plán se stanovuje na určité rozpočtové období, v ČR je tímto obdobím jeden kalendářní rok.⁴⁰ Rozpočtový plán je součástí tzv. rozpočtového procesu, který trvá zpravidla 1,5-2 roky. Tento proces zahrnuje různé etapy. První etapou je návrh územního rozpočtu, který sestavuje výkonný orgán. Návrh dále prochází projednáním a schvalovacím procesem voleného orgánu. Poté dochází k plnění územního rozpočtu, za který zodpovídají výkonné orgány. V průběhu plnění rozpočtu dochází k průběžným kontrolám plnění a po daném období dochází k sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění územního rozpočtu.⁴¹

Obce mohou kromě rozpočtu k hospodaření využívat také tzv. mimorozpočtové fondy. Jedná se o doplňkový nástroj, který má své výhody a nevýhody. Jednou z výhod je zdůraznění přímé vazby na financování určitých veřejných potřeb, zejména v případě účelových fondů. Nevýhodami jsou pak například obecné dělení veřejných prostředků, znepřehlednění cashflow a snížení flexibility během rozpočtového období. Císařová a Pavel uvádějí, že obecně nevýhody převažují nad výhodami, proto se větší využívání mimorozpočtových fondů nedoporučuje.⁴²

Dlouhodobým cílem hospodaření obce by měl být vyrovnaný rozpočet, tedy aby se příjmy rovnaly výdajům. Popřípadě aby byl rozpočet přebytkový to znamená, aby byly příjmy vyšší než výdaje. V tomto případě dochází k vytváření rozpočtové rezervy. Pokud dochází k dlouhodobému schodku rozpočtu, to znamená, že příjmy jsou nižší než výdaje a dochází k zadlužení obce. V tomto případě musí dojít k vyrovnání pomocí návratných finančních prostředků.⁴³

⁴⁰ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 185.

⁴¹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011, s. 212.

⁴² CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 2008, s. 33.

⁴³ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 186.

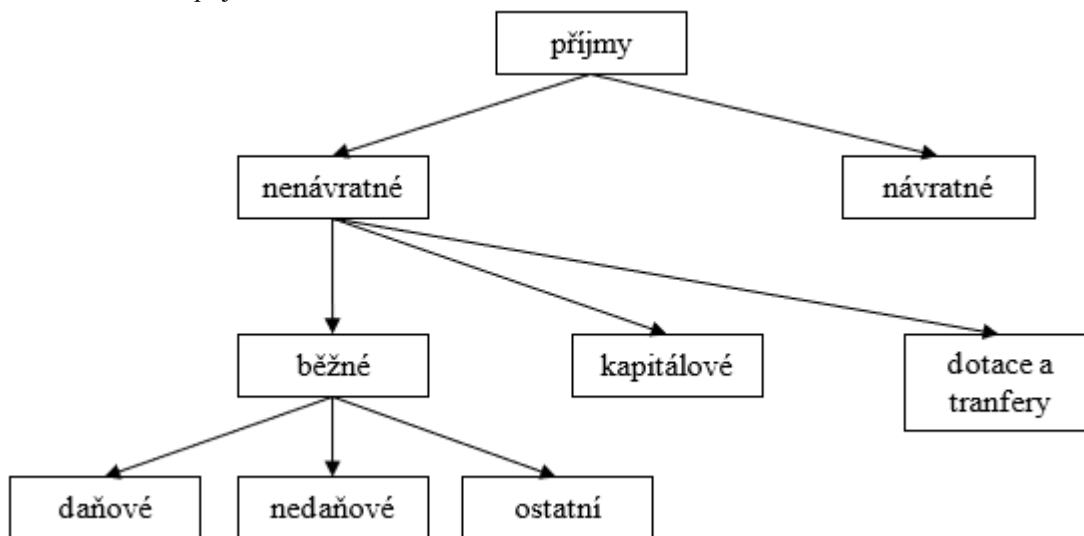
3.4 Příjmy a výdaje obce

Jak bylo uvedeno v předchozí podkapitole, rozpočet se skládá z příjmů a výdajů. Proto v následující kapitole budou tyto dva pojmy podrobněji popsány.

3.4.1 Rozpočtové příjmy obce

Příjmy obce se dají rozdělit na dvě skupiny. První skupinu představují tzv. nenávratné příjmy, tou druhou jsou tzv. návratné příjmy. Mezi **návratné příjmy** patří např. úvěry a půjčky. U návratných příjmů vzniká povinnost obcí daný příjem určitým způsobem a za určitých podmínek splatit. **Nenávratné příjmy** tvoří nejdůležitější zdroj financování lokálního veřejného sektoru. Patří sem dotace z rozpočtové soustavy, příjmy od jiných subjektů, např. příjmy ze sdružování finančních prostředků na zajištění veřejných statků (neinvestičního charakteru), a dary apod. Nenávratné příjmy můžeme z ekonomického hlediska dělit na běžné, kapitálové a ostatní příjmy.⁴⁴

Obrázek 3 Schéma příjmů obce

zdroj: vlastní zpracování podle Pekové a Pilného⁴⁵

Běžné příjmy jsou příjmy do územního rozpočtu, které se každoročně opakují, i když ne vždy ve stejné výši. Jsou primárně určeny k financování běžných činností obcí a jejich potřeb. Jedná se především o krytí provozních neinvestičních výdajů na zabezpečení

⁴⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 79.

⁴⁵ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 192.

lokálních veřejných statků a potřeb. Běžné příjmy se dále rozdělují do tří kategorií příjmů. Jsou jimi příjmy daňové, nedaňové a ostatní příjmy.⁴⁶

Běžné daňové příjmy jsou nenávratné příjmy, které mají charakter běžných příjmů, každý rok se opakují, ovšem v jiné výši.⁴⁷ Je možné je dělit do dvou skupin. První skupinou je nárok obcí na část výnosů z celostátních daní. Tyto daně vybírá stát a poté jejich výnos přerozděluje pomocí koeficientů obcím a krajům. Koeficienty rozdělení a procentuální podíl jednotlivých částí daňových příjmů vyhláší každý rok MF ČR vyhláškou. Při konstrukci rozdělovacích koeficientů se bere v potaz počet obyvatel, rozloha obce ale i fakt, že větší obce mají větší finanční nároky na infrastrukturu než ty menší. Tuto skupinu daní můžeme rozlišovat na další dvě podskupiny, kterými jsou **daně svěřené**. U kterých jde celý výnos do rozpočtů obcí. Typickým příkladem svěřené daně v ČR je daň z nemovitostí – majetková daň. Největší podíl na majetkových daních má daň z nemovitostí, mezi kterou se dále řadí daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. U daně pozemků se stanový základ daně, který udává skutečná výměra pozemku uvedená v m² a dále se určuje sazba této daně podle druhu pozemku. U stavebních pozemků se výsledek vzeší z výpočtu výměry dále vynásobí koeficientem podle počtu obyvatel.⁴⁸ Podobným způsobem se určuje i daň ze staveb a jednotek, kde se také nejprve určí základ daně. Základem daně je výměra půdorysu nadzemní části zdanitelné stavby v m². Sazba daně se stanoví podobně jako v předchozím případě podle typu stavby, popřípadě jednotky, která je předmětem zdanění. Dále se výsledek vypočtený ze základu a sazby daně násobí koeficientem podle velikosti obce. U obou těchto daní může obec regulovat a ovlivňovat koeficient, kterým se násobí výsledek výpočtu daně. Změnit ho obec může o jednu kategorii při zvýšení a snížit tento koeficient může obec až o tři kategorie. Jednotlivé koeficienty pro daň z pozemku i daň ze staveb a jednotek lze vidět v tabulce č.1 níže. Koeficient 3,5 mají jako sazbu daně kromě obcí s vyšším počtem obyvatel než 50 tisíc také všechna statutární města a také města lázeňská. Koeficient 4,5 má v základní sazbě daně pouze hlavní město Praha.

⁴⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011, s. 239.

⁴⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011, s. 241.

⁴⁸ Finance.cz, 2020. *Daň z nemovitých věcí – pozemky*.

Tabulka 1 Koeficient velikosti obce

Koeficient	Počet obyvatel "od"	Počet obyvatel "do"
1	-	1.000
1,4	1.000	6.000
1,6	6.000	10.000
2	10.000	25.000
2,5	25.000	50.000
3,5	50.000	a více
4,5	Praha	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z www.finance.cz

Obec může dále pomocí obecně závazné vyhlášky stanovit jeden místní koeficient, který se bude vztahovat na všechny nemovitosti na území obce. Místní koeficient lze stanovit ve výši 2,3,4 nebo 5.⁴⁹

Druhou podskupinou jsou **daně sdílené**, ze kterých jde obcím a krajům pouze určité procento z celkových výnosů.⁵⁰ Sdílené daně jsou zpravidla daně důchodového typu. V ČR mezi sdílené daně řadíme například daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, část daní z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání, daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty. S problematikou sdílených daní souvisí také rozpočtové určení daní tzv. RUD. Jedná se stanovení do jakého rozpočtu poputuje příslušná daň nebo její část. Rozpočtovému určení daní se bude věnovat podkapitola 3.4.2 - Rozpočtové určení daní (RUD). Druhou skupinou jsou **místní** (municipální) **daně a poplatky**. U těchto daní mají obce větší daňovou pravomoc v rámci vymezených zákonných pravidel. Tyto daně nejsou uzákoněny v soustavě daní, ale jsou řízeny zákonem č.565/1990 Sb. o místních poplatcích. Tyto poplatky si obce samy vybírají a spravují. Samo zastupitelstvo se rozhoduje, zda obec bude poplatky od fyzických a právnických osob vybírat a jaké tyto poplatky budou. Obce jsou omezeny pouze zákonem a mají omezenou daňovou pravomoc při stanovení konkrétní sazby daného poplatku. V zákoně o místních poplatcích jsou upraveny náležitosti místních poplatků, včetně maximálně možné sazby nebo jejího rozsahu. Taktéž zastupitelstvo rozhoduje o různých úlevách, prominutích poplatků, vzniku a zániku povinnosti platit poplatky, splatnosti, způsobu kontroly a popřípadě i sankcích při neplnění. Rozhodnutí o stanovení poplatků musí obecní úřad zveřejnit obecně platnou

⁴⁹ Finance.cz, 2020. *Daň z nemovitých věcí – stavby a jednotky*

⁵⁰ CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. 2008, s. 33.

vyhláškou o místních poplatcích na úřední desce. Místy poplatky nepřinášejí příliš velký příjem do rozpočtu obce, v průměru nepřesahují 2 % z rozpočtu.⁵¹ Naopak Marková tvrdí, že: „Každý pokles výnosu místních poplatků obec ve svém rozpočtu pozná“ Tímto poukazuje na fakt, že místní poplatky mají také fiskální hledisko, ačkoliv není při rozhodování o místních poplatcích tím hlavním faktorem.⁵² Podle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích mezi místní poplatky patří poplatek ze psů s maximální sazbou 1500 Kč, pro osoby starší 65 let je tento poplatek 200 Kč, dále poplatek z pobytu (sazba tohoto poplatku je nejvýše 50 Kč za den), poplatek za užívání veřejného prostranství s maximální sazbou 10 Kč za každý i započatý m² (pro umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec sazbu zvýšit až na desetinásobek), poplatek ze vstupného, který může činit až 20% z úhrnné částky vybraného vstupného. Dalším poplatkem je poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst s maximální sazbou poplatku 200 Kč za každý započatý den. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který může činit nejvýše 1200 Kč. Poslední poplatek je za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace, kde nesmí poplatek přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností.⁵³

Běžné nedaňové příjmy jsou všechny ostatní běžné příjmy, které obec má. Na rozdíl o daňových příjmu je pravomoc ovlivňování územními samosprávami větší. Do této skupiny příjmu řadíme příjmy z vlastního podnikání, užitelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, příjmy z mimorozpočtových fondů, příjmy ze sdružování finančních prostředků, ze sbírek a darů.⁵⁴ **Příjmy z vlastního podnikání** jsou tradičním příjmem rozpočtu obcí a dosahují příjmů okolo 10-15 % celkových příjmů. Do této skupiny příjmů řadíme například příjmy z municipálních podniků, které závisí na počtu a velikosti těchto podniků. Ovšem pokud jsou tyto podniky vytvářeny za účelem zabezpečení veřejných statků, tak jsou sestavené jako neziskové. To znamená, že poplatky za služby jsou upravené

⁵¹ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 193.

⁵² MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. 2000, s. 83.

⁵³ Zákon č 565/1992 sb., ze dne 28.12.1990 , o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

⁵⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 79.

tak, aby pokryly pouze náklady na jejich provoz. Tudiž je poté zisk z nich velice nízký, popřípadě žádný a výjimečný. Další příjem, který do této skupiny můžeme zařadit, je podíl na zisku podniků s majetkovým vkladem obce. Podnětem pro získání podílu na zisku je skutečnost, že se obec účastní majetkovým vkladem v nějakém podniku. O majetkové účasti rozhodují volené orgány dané obce. Tento druh podnikání je spojen s jistým rizikem, které může nastat. Proto by se rozhodnutí vstoupit do nějakého podniku mělo opírat o analýzu dlouhodobého hospodaření budoucího partnera. Dalším příjmem z vlastního podnikání jsou příjmy z pronájmu nebo z prodeje majetku. Obec by měla zvážit, zda je pro ni lepší majetek pouze pronajmout nebo ho prodat, a to jak z krátkodobého, tak z dlouhodobého hlediska. Před tímto rozhodnutím by měla být provedena důkladná analýza ekonomické výhodnosti. Územní samospráva může také investovat svůj dočasně volný finanční majetek například do nákupu cenných papírů. Popřípadě může zhodnotit formou termínovaného vkladu, podmínkou je uložení u důvěryhodného peněžního ústavu, čímž je investice spojena s minimálním rizikem.⁵⁵ **Uživatelské poplatky** jsou vhodné použít tam, kde je plátcem také spotřebitelem. Poplatky jsou využívány například za dodávky vody a čištění odpadních vod (vodné a stočné), dále za svoz a likvidaci komunálního odpadu, za různé kulturní, sportovní a rekreační služby (divadla, knihovny, bazény), za užívání hromadné dopravy, pohřební služby apod. Dalšími možnostmi příjmů obce jsou **příjmy za vlastní správní činnosti**, kde se jedná především o poplatky za správní úkony a další příjmy jako např. sankční pokuty, dary, výnosy ze sbírek apod.⁵⁶

Dalšími nenávratnými příjmy jsou **příjmy kapitálové**. Tyto příjmy získávají obce prodejem svého nepotřebného majetku. Záleží tedy, jestli obec nějaký nepotřebný majetek vůbec vlastní. Prodejem majetku získá obec jednorázový příjem do rozpočtu.⁵⁷

Poslední skupina, která je součástí nenávratných příjmů, jsou **přijaté peněžité transfery a dotace**. Dotace můžeme dělit dle několika hledisek. Jedním z možných dělení je dělení na dotace nárokové a nenárokové. Dotace **nárokové** jsou v podle Císařové a Pavla „*povinné platby centrální vlády za služby, které si u obcí objednává v rámci přenesené*

⁵⁵ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 194.

⁵⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 97-98.

⁵⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011, s. 474.

působnosti.“ Patří mezi ně zejména dotace na výkon státní správy. Velikost dotací je ovlivňována činností, jakou daná obec v rámci přenesené působnosti provádí. Rozlišují se zde zejména obce s přenesenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s působností matričního a stavebního úřadu.⁵⁸ Druhou skupinou jsou dotace **nenárokové**. Tyto dotace stát nemusí vyplácet pravidelně, je vyplacena pouze obcím, které si o ni zažádali a této žádosti bylo vyhověno. Tyto dotace jsou poskytovány například z rozpočtových kapitol ministerstev v rámci grantových programů, například z MŽP, MMR, MK atd. Další dotace mohou plynout do obecního rozpočtu z různých státních fondů, např. ze Státního fondu životního prostředí nebo Státního fondu pro rozvoj bydlení. I u těchto dotací je třeba podat žádost o danou dotaci.⁵⁹

Dále můžeme dotace členit na dotace **neinvestiční**, které slouží obcím k financování provozních potřeb. Jsou přidělovány obcím formou **účelových dotací** nebo **neúčelových dotací**. O použití neúčelových dotací rozhoduje sama obec. Účelové se vydávají pouze na určitý účel a zbylé nevyčerpané finance se musí vrátit do státního rozpočtu. Účelové v České republice převažují nad neúčelovými.⁶⁰ Druhou skupinou jsou dotace **investiční**, které mají charakter **kapitálových** dotací. Tyto dotace jsou nenárokové a obce o ně musejí žádat a jejich přidělení je v kompetenci daného ministerstva. Jako příklady programů kapitálových dotací Provažníková uvádí: „...*regenerace městských památkových rezervací a zón vyhlášeným Ministerstvem kultury, systém podpory rozvoje a zainvestování průmyslových zón vyhlášený Ministerstvem promyslu a obchodu, program výstavby nájemních bytů a technické infrastruktury ve vlastnictví obcí, z Ministerstva pro místní rozvoj atd.*“⁶¹ Mimo peněžních transferů ze státního rozpočtu a státních fondů mohou obce získávat i dotace z fondů Evropské unie. Dotace EU jsou nenárokové, musí se o ně tedy žádat. Jsou přísně účelové a musí souviset s konkrétními projekty, které patří do cílů politiky Evropské unie.

⁵⁸ CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu.* 2008, s. 37.

⁵⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR.* 2011, s. 475.

⁶⁰ Tamtéž.

⁶¹ PROVAZŇÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* 2009, s. 148.

3.4.2 Rozpočtové určení daní (RUD)

Jak bylo uvedeno výše k rozdělování sdílených daní slouží tzv. Rozpočtové určení daní. Toto určování řeší zákon 243/2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení daní. Podíl těchto daní silně ovlivňuje příjmy obcí.

Ve sledovaném období došlo ke změně RUD celkem 6krát. První změna nastala v roce 2012, kdy došlo ke snížení podílu DPH z původních 21,4 % na 19,93 %. Další změna byla provedena o rok později novelou zákona č.295/2012 Sb. Došlo zde k transformaci váhy kritérií, zvýšila se váha kritéria počtu obyvatel na 10 % z původních 3 %. Dále došlo k zapojení nového kritéria počtu dětí v MŠ a žáků ZŠ, které navštěvují zařízení zřizované obcí (7 %). Kritérium rozlohy katastrálního území obce se nezměnilo, ale došlo k omezení rozsahu, v jakém je katastrální území promítnuto do výpočtu. Také došlo ke změně procentuálního rozdělení jednotlivých daní. Podíl na DPH pro obce se zvýšil z 19,93 % na 20,83 %, dále stoupl procentuální podíl daně z příjmů FO, daň z příjmů PO a daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti, a to u všech z původních 21,4 % na 32,58 % z 60 % celkových výnosů z těchto daní. Také stoupl podíl daní z příjmů FO ze závislé činnosti z původních 21,4 % na 22,87 %. Tento podíl, tedy podíl daně z příjmů FO ze závislé činnosti se v roce 2016, kdy došlo k další změně RUD, zvýšil na 23,58 %. Další změna RUD proběhla opět o rok později v roce 2017. Zde došlo ke zrušení 30 % z podílu obcí na DPFO z podnikání (přiznání dle bydliště podnikatele). Toto zrušení bylo částečně kompenzováno zvýšením podílu na DPH z 20,83 % na 21,40 %. Tento podíl, tedy podíl na DPH pro obce se zvýšil ještě v dalším roce, kdy došlo k jeho navýšení na nynějších 23,58 %.⁶²

⁶² Finanční správa, 2020. *Rozpočtové určení daní.*

Tabulka 2 Rozpočtové určení daní (RUD) za sledované období

RUD – Obce	2010-2011	2012	2013-2015	2016	2017	2018-2019
DPH	21,40 %	19,93 %	20,83 %	20,83 %	21,40 %	23,58 %
Daň z příjmů FO	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
Daň z příjmů FO ze sam. výděl. činnosti	30,00 %	30,00 %	30,00 %	30,00 %	0 %	0 %
	21,40 % z 60 % celostátního výnosu	21,40 % z 60 % celostátního výnosu	23,58 % z 60 % celostátního výnosu	23,58 % z 60 % celostátního výnosu	23,58 % z 60 % celostátního výnosu	23,58 % z 60 % celostátního výnosu
Daň z příjmů PO	21,40 %	21,40 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %
	21,40 %	21,40 %	22,87 %	23,58 %	23,58 %	23,58 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z financnisprava.cz

3.4.3 Rozpočtové výdaje obce

Jednotlivé stupně územní samosprávy, tedy obce a vyšší stupně územní samosprávy, se velkou měrou podílí jak na financování veřejných statků pro obyvatelstvo, tak i jeho zabezpečování. Tento fakt je důsledkem decentralizace veřejného sektoru. Výdaje územní samosprávy můžeme členit mnoha způsoby pro tuto diplomovou práci využijeme členění výdajů podle rozpočtové skladby. Toto členění umožňuje rozdělit výdaje na **běžné**, které se každoročně opakují, ovšem většinou v jiném objemu nebo struktuře. Jílek říká, že běžným výdajům dominují zejména nákupy zboží, služeb, energií a paliv a druhou objemově největší položkou jsou neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím, zejména přímé náklady na vzdělávání.⁶³ A dále na **kapitálové** výdaje, které jsou využívány na financování pořízení stálých aktiv. Jak Peková dále uvádí: „*Toto rozdělení je důležité pro rozdělení rozpočtu na běžnou a kapitálovou část pro účely rozpočtových analýz.*“⁶⁴ Dále také rozpočtová skladba umožňuje třdit výdaje na nenávratné a návratné, toto třídění je důležité pro rozpočtové analýzy a prognózování nebo například umožňuje třídění podle odvětvového hlediska.

Jak již bylo uvedeno běžné výdaje jsou opakující se výdaje, pro financování běžných potřeb v daném rozpočtovém roce. Jedná se také o největší skupinu výdajů územních rozpočtů. Jsou jimi například hrazeny platy zaměstnancům, nákupy materiálů, vody, energie

⁶³ JÍLEK, Milan. *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. 2008, s. 82

⁶⁴ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s.

nebo paliv, dále nákupy služeb a sociální dávky. Běžné výdaje člení neinvestiční výdaje na: „...výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné, neinvestiční nákupy a související výdaje; neinvestiční transfery podnikatelských subjektů a neziskových organizací; neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu jiným rozpočtům a vlastním fondům; neinvestiční transfery obyvatelstvu, neinvestiční transfery do zahraničí, neinvestiční půjčené prostředky; neinvestiční převody Národnímu fondu a ostatní neinvestiční výdaje.“⁶⁵

Oproti tomu jsou kapitálové výdaje jednorázové a jsou vynakládány na pořízení nových investic. Tím obce zajišťují, aby bylo možné z dlouhodobého hlediska dále zabezpečovat veřejné statky pro občany. Jedná se především o investice lokálního a regionálního veřejného sektoru, tyto investice jsou nenávratné nebo nepřímo návratné.⁶⁶ Kapitálové výdaje většinou přesahují období jednoho rozpočtového roku a vycházejí z rozložení a postupu realizace jednotlivých projektů až do té doby, dokud nejsou dokončeny. Jedná se tedy i o splácení půjček na financování investic. Kapitálové výdaje se člení na „...investiční nákupy a související výdaje, nákup akcií a majetkových podílů; investiční transfery; investiční půjčené prostředky; investiční převody Národního fondu a ostatní kapitálové výdaje.“⁶⁷

V ČR mají obce odpovědnost za výdaje rozdělenou na samostatnou a přenesenou působnost. V rámci samostatné působnosti vynakládají obce výdaje zejména na školství (náklady na provoz a údržbu MŠ a ZŠ), sociální péči (zabezpečování domovů důchodců, kojeneckých ústavů, zařízení pro tělesně postižené apod.), zdravotnické služby, kulturu a rekreaci, veřejnou bezpečnost a obecní policii, pouliční osvětlení, hřbitovy, parky, vodovody a kanalizaci, místní komunikace, obecní byty, územní plánování a podobně. V rámci samostatné působnosti obce o výdajích rozhodují samy, avšak jejich počínání může být částečně regulováno ústřední vládou. V rámci převedené působnosti státní správa převádí

⁶⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 212-213.

⁶⁶ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2005, s. 200.

⁶⁷ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2009, s. 212-213.

některé své funkce na obce ovšem o nich stále rozhoduje a řídí jejich činnost pomocí zákonu. Tyto činnosti částečně stát také hradí.⁶⁸

3.5 Zadluženost obce

Možnost samostatného nakládání s finančním a nemovitým majetkem vedla obce k rozsáhlému rozvoji podnikavosti. Ovšem rozvoj obcí a náprava zanedbané infrastruktury v obcích byla tak finančně náročná, že na jejich financování nestačily běžné příjmy. Proto se obce po roce 1993 ve velké míře začaly obracet na kapitálový trh.⁶⁹

V roce 2018 byl celkový dluh vykázán obcemi ve výši 68,6 miliard Kč. Největší podíl na celkové zadluženosti mají statutární města a to především 4 největší, kterými jsou Praha, Brno, Ostrava a Plzeň. Celková zadluženost těchto měst je 29,7 miliard Kč. Což je zhruba 43 % z celkové zadluženosti obcí v ČR.⁷⁰ Ovšem více než výši celkového dluhu je nutné se věnovat spíše analýze zadluženosti jednotlivých obcí, zejména těch malých a středních, u kterých je větší rizikovost vyplývající ze schopnosti splácet dluh. Je to dáno objemem rozpočtu, který je menší, než mají velké obce. Obce půjčky využívají na akce související s ochranou životního prostředí (výstavby plynofikací, kanalizací, ČOV, vodovodů apod.). Dále potom jsou půjčky využívány k rekonstrukcím škol, sportovních areálů, bytů a domů s pečovatelskou službou a na opravy místních komunikací. Zdroje, které obce využívají k financování dluhu jsou např. bankovní úvěry, výnosy emitovaných komunálních dluhopisů a návratné finanční výpomoci a půjčky ze státního rozpočtu a ze státních fondů.⁷¹

3.6 Finanční analýza

Finanční analýza je primárně aplikována v soukromé podnikatelské sféře, ale i pro municipality a veřejný sektor může být finanční analýza přínosná. A to především pro finanční řízení daného subjektu, ale také pro efektivní hospodaření municipalit, pro

⁶⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* 2009, s. 216-218.

⁶⁹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* 2009, s. 191.

⁷⁰ MFČR. 2019. *Zadluženost územních rozpočtů v roce 2018.*

⁷¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* 2009, s. 192-193.

stanovení správného rozložení finanční koncepce a může být také pomocným nástrojem při rozhodování o různých plánech municipalit.

Nejvýstižnější definice finanční analýzy podle Růčkové říká: „...*finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.*“⁷² Dále Růčková říká, že hlavním smyslem finanční analýzy je připravit základ pro následovné rozhodování o budoucím fungování a směru podniku.⁷³ Máče definuje finanční analýzu jako rozbor údajů, jejímž hlavním zdrojem je finanční účetnictví. Provedením finanční analýzy můžeme získat přehled nejenom o finanční situaci, ale i o majetkové a důchodové situaci. Dále pomocí analýzy získáme podklady pro rozhodování o financích a pro finanční řízení podniku. Finanční analýza je v podstatě metoda, na základě, které lze porovnávat získané údaje. Představuje pro nás tedy ohodnocení minulosti, přítomnosti a předpokládané budoucnosti účetní jednotky zkoumaného subjektu.⁷⁴

Podle Knápkové a Pavelkové finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace daného subjektu. Pomáhá nám odhalit mnoho důležitých podkladů pro krátkodobé, ale zejména pro dlouhodobé finanční řízení subjektu. Například lze z ní zjistit, jestli je zkoumaný subjekt dostatečně ziskový, zda využívá hospodárně a efektivně svá aktiva, zda je schopen včas splácet své závazky a další důležité informace o finanční situaci subjektu.⁷⁵

3.6.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Tvorba finanční analýzy vyžaduje použití dostatku kvalitních a komplexních dat. Při sbírání dat je nutné podchytit co největší objem dat, která by mohla zkreslit výsledky finančního zdraví zkoumaného subjektu. Základní data pro tvorbu finanční analýzy jsou získávána z účetních výkazů. Účetní výkazy lze rozdělit na dvě části: Účetní výkazy finanční a účetní výkazy vnitropodnikové. Finanční účetní výkazy jsou externí výkazy, protože

⁷² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 9.

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 319.

⁷⁵ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 17.

poskytují informace pro vnější uživatele. Ukazují nám například stav a strukturu majetku, zdroje krytí, tvorbu a užití výsledku hospodaření nebo cashflow. Veškeré tyto informace se dají označit jako základ pro finanční analýzu. Vnitropodnikové účetní výkazy nejsou právně nijak upraveny, vycházejí z vnitřních potřeb daného subjektu. Vzhledem k tomu, že se vnitropodnikové účetní výkazy sestavují častěji než finanční, právě ony umožní eliminovat riziko odchylky od skutečnosti.⁷⁶ Podle Knápkové a Pavelkové k dalším významným zdrojům informací pro finanční analýzu patří také výroční zpráva, komentáře odborného tisku nebo oficiální ekonomické statistiky. Dále se dají informace získávat i od samotného vrcholného managementu daného subjektu, ze zpráv vedoucích pracovníků a auditorů nebo z nezávislých hodnocení a prognóz.⁷⁷ Jak Růčková, tak i Knápková s Pavelkovou se ovšem shodují na jednom. Abychom mohli úspěšně začít vytvářet finanční analýzu, jsou pro nás důležité hlavně tři základní účetní výkazy:

- Rozvaha
- Výkaz zisku a ztráty
- Přehled o finančních tocích, tzv. cashflow.⁷⁸

Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem, jež nám ukazuje majetek, který subjekt vlastní a z jakých zdrojů je tento majetek financován. V příloze 2 je možné vidět příklad rozvahy obce Nová Paka z roku 2019. Vždy se sestavuje k určitému datu, nejčastěji k poslednímu dni každého roku.⁷⁹ Při sestavování rozvahy nám jde v zásadě o získání informací ve třech oblastech – majetková situace subjektu, zdroje financování a finanční situace subjektu.⁸⁰ U majetkové situace subjektu nás zajímá, v jakých konkrétních druzích je majetek vázán, jak je oceněn, jak je opotřebován a jak rychle se obnovuje. Zdroje financování jsou zdroje, ze kterých byl majetek pořízen. Zde získáváme obraz o výši

⁷⁶ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 21.

⁷⁷ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 18.

⁷⁸ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 18.

⁷⁹ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 23.

⁸⁰ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 22.

vlastních a cizích zdrojů a o dlouhodobých a krátkodobých závazcích. A finanční situace subjektu, tj. jakého zisku subjekt v daném roce dosáhl a jak ho rozdělí, jestli je subjekt schopen platit včas svoje závazky a také jaká je výnosnost vložených prostředků.⁸¹ Rozvaha je rozdělena na dva celky jsou jimi aktiva a pasiva, která se musejí vždy rovnat.

Aktiva – majetková struktura subjektu. Růčková definuje aktiva takto: „Aktivy v širším pojetí rozumíme celkovou výši ekonomických zdrojů, jimiž podnik disponuje v určitém časovém období. Zdroje bývají označovány jako majetek podniku... a také jako kapitál...“⁸² Základním hlediskem členění aktiv je podle Knápkové a Pavelkové doba jejich upotřebitelnosti, popřípadě doba a náročnost za jakou je možné aktiva přeměnit na peněžní prostředky. Tato schopnost přeměny se nazývá likvidita.⁸³

Aktiva v rozvaze lze rozdělit na:

- Dlouhodobý majetek
- Krátkodobý majetek
- Pohledávky za upsaný vlastní kapitál
- Ostatní aktiva

Dlouhodobý majetek je majetek, který má dobu použitelnosti delší než jeden rok. Tento majetek se nespotřebovává najednou, ale postupně, a to nejčastěji jako odpisy. Svoji hodnotu postupně přenáší přímo úměrně opotřebení do nákladů firmy.⁸⁴ Máče definoval dvě podmínky pro aktiva. Aby se prvek v závěrce stal aktivem, musí splňovat obě tyto kritéria. První podmínkou je fakt, že prvek je výsledkem minulých skutečností. Druhým kritériem je očekávání, že v budoucnosti přinese ekonomický prospěch.⁸⁵ Dlouhodobý majetek se dále dělí na dlouhodobý nehmotný, dlouhodobý hmotný a dlouhodobý finanční majetek.

Do **dlouhodobého nehmotného majetku** řadíme takový majetek, který nemá fyzickou podobu. Nejčastěji sem spadají různé patenty, licence, autorská práva, ochranné

⁸¹ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 26.

⁸² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 24.

⁸³ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 23.

⁸⁴ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 25.

⁸⁵ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 21.

známky, nehmotné výsledky výzkumné činnosti nebo například software nebo goodwill. Podmínkou je, že doba použitelnosti musí být delší než 1 rok.⁸⁶

Dlouhodobý hmotný majetek jsou naproti tomu věci fyzického charakteru. Patří sem například pozemky, budovy, stavby, samostatné movité věci, jako například stroje, dopravní prostředky apod. Opět zde platí podmínka, že jejich doba použitelnosti je delší než jeden rok⁸⁷

Dlouhodobý finanční majetek, některé publikace uvádějí také finanční investice. Jedná se o položky dlouhodobé povahy, které nejsou nakoupeny, kvůli hospodářské činnosti, ale pro získání dlouhodobého přiměřeného výnosu. Patří sem například dluhopisy, vkladové listiny, termínované vklady, půjčky poskytnuté jiným subjektům apod. Opět zde platí pravidlo, že musí mít platnost delší než 1 rok. Dlouhodobý finanční majetek se neodepisuje.⁸⁸

Krátkodobý majetek jsou podle Růčkové peněžní prostředky a věcné položky majetku, u kterých se předpokládá, že se promění v peněžní prostředky do jednoho roku. Do věcných položek patří například suroviny, materiál, polotovary, rozpracovaná výroba a hotové výrobky. Oběžná aktiva (krátkodobý majetek) jsou součástí hodnocení likvidity zkoumaného subjektu, proto je třeba věnovat pozornost všem položkám. Mezi všechny položky obvykle patří kromě zásob také pohledávky a krátkodobý finanční majetek.⁸⁹

Máče uvádí, že charakteristickou vlastností **zásob** je jejich proměnlivost v průběhu činnosti účetní jednotky, kdy mění svoji formu. Do procesu vstupují jako nakupované zásoby (materiál a zboží) a pomocí činností se přeměňují na zásoby vlastní výroby (nedokončená výroba, polotovary a výrobky).⁹⁰

Pohledávka je nárok věřitele vymáhat po dlužníkovi splnění jeho závazků, toto plnění může být peněžní nebo nepeněžní. Jedná se o vztah z pohledu věřitele. Pohledávka zaniká

⁸⁶ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 25.

⁸⁷ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 26.

⁸⁸ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 25.

⁸⁹ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 25.

⁹⁰ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 21.

ve chvíli, kdy dlužník uhradí požadavky dané pohledávky.⁹¹ Pohledávky můžeme dělit na krátkodobé a dlouhodobé. I přesto, že má dlouhodobá pohledávka splatnost delší než jeden rok patří mezi oběžná aktiva.⁹²

Za **krátkodobý finanční majetek** lze považovat například peněžní prostředky v hotovosti, bankovní účty a cenné papíry (krátkodobé dluhopisy, směnky, poštovní známky, ale i třeba nakoupené stravenky).⁹³

Pasiva – finanční struktura podniku je v rozvaze zaznamenána na straně pasiv. Pasiva obsahují zdroje financování podnikového majetku. Strana pasiv není členěna jako strana aktiv z hlediska časového, ale je členěna z hlediska vlastnictví zdrojů financování. Skládá se tedy z vlastního kapitálu, cizích zdrojů a ostatních pasiv.⁹⁴

Vlastní kapitál je vnitřní zdroj financování subjektu. Máče definuje vlastní kapitál jako: „...zbytkový podíl na aktivech podnik po odečtení všech jeho závazků. Vlastní kapitál představuje hodnotu vlastních zdrojů majetku účetní jednotky. Důležitou součástí vlastního kapitálu je výsledek hospodaření, dosažený za běžné období, vyčíslený jako rozdíl výnosů a nákladů.“⁹⁵ Součástí vlastního kapitálu je především **základní kapitál**, který vzniká při založení společnosti. V případě, že daný subjekt vykazuje ztrátu, kterou není schopen pokrýt jiným způsobem, obvykle dojde ke zkrácení právě základního kapitálu.⁹⁶ Dále do vlastního kapitálu patří **kapitálové fondy**. Tyto fondy představují externí kapitál, který podnik získal z vnějšku. Mezi tyto fondy patří emisní ážio (rozdíl mezi tržní a nominální hodnotou akcií), dary, dotace, oceňovací rozdíly z přecenění majetku a oceňovací rozdíly z kapitálových účastí.⁹⁷ Další částí vlastního kapitálu jsou **fondy ze zisku**. Do této skupiny patří zákonný

⁹¹ Tamtéž.

⁹² KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 28.

⁹³ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 22.

⁹⁴ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 31.

⁹⁵ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 23.

⁹⁶ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 32.

⁹⁷ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 27.

rezervní fond, který slouží ke krytí ztrát a k překonání špatného hospodaření firmy. Dále mezi fondy ze zisku patří rezervní fondy, které mohou být vytvořeny na základě vlastního rozhodnutí, dále pak nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku.⁹⁸ V neposlední řadě mezi vlastní kapitál patří také **výsledek hospodaření minulých let**. Ten představuje část zisku, který nebyl použit na výplatu podílu ze zisku a ani do fondů a převádí se do dalšího účetního období.⁹⁹

Cizí zdroje nám reprezentují dluh, který subjekt musí uhradit v určitém časovém období. Jedná se o půjčku, kterou si subjekt půjčuje. Z půjčky se platí nejenom úroky, ale také veškeré výdaje, které souvisí s nabitím tohoto kapitálu. Mezi cizí zdroje se řadí rezervy, dlouhodobé závazky, krátkodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoci.¹⁰⁰ Podle Knápkové a Pavelkové jsou **rezervy** tvořeny na vrub nákladů podniku, tedy snižují vykazovaný zisk. Rezervy nám ukazují částku finančních prostředků, kterou bude muset podnik v budoucnu uhradit, jedná se tedy o budoucí závazky vůči ručiteli. Například sem mohou patřit rezervy na opravy hmotného majetku. Rezervy se dělí na zákonné a ostatní. Zákonné rezervy lze odečíst pro účely zdanění zisku. Dále do skupiny cizích zdrojů spadají **dlouhodobé a krátkodobé závazky**. U dlouhodobých závazků se jedná o závazky z obchodního styku delší než jeden rok. Patří sem i například emitované dluhopisy, dlouhodobé zálohy od odběratelů, dlouhodobé směnky k úhradě apod. Krátkodobé závazky jsou závazky, které má subjekt vůči svým dodavatelům a jsou kratší než jeden rok. Můžeme sem zařadit například krátkodobé směnky nebo krátkodobé zálohy od odběratelů, dále pak i závazky vůči zaměstnancům, společníkům či institucím. **Bankovní úvěry a výpomoc** jsou další částí cizích zdrojů. Zahrnují například dlouhodobé a běžné úvěry a krátkodobé finanční výpomoci, které podniku poskytla třetí osoba (ne banka) nebo společník obchodní společnosti.¹⁰¹

Poslední skupinou pasiv jsou **ostatní pasiva**. Do kterých spadá **časové rozložení**, což jsou výdaje a výnosy příštích období a **dohadné účty**.

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 33.

¹⁰⁰ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 27.

¹⁰¹ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 34.

Výkaz zisku a ztráty

Jedná se o písemný přehled, který je tvořen z výnosů, nákladů a výsledku hospodaření. V tomto výkazu se zachycují náklady a výnosy, neřeší nám pohyb příjmů a výdajů. V příloze 3. lze vidět příklad výkazu zisku a ztráty z roku 2019 v obci Nová Paka. Výkaz zisku a ztráty se vypracovává nejméně jednou ročně. Je to významný dokument pro hodnocení firemní ziskovosti.¹⁰² **Výnosy** jsou finance, které podnik získal ze všech svých činností za určité účetní období. **Náklady** nám pak představují finance, které byly vynaloženy na získání výnosů v daném období, a to i za předpokladu, že v témže období tyto náklady nebyly reálně uhrazeny. **Výsledek hospodaření** je potom rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady daného zkoumaného subjektu. Výsledek hospodaření může být buďto zisk nebo ztráta.¹⁰³

Přehled o finančních tocích

Peněžní tok neboli cash flow lze definovat jako reálný pohyb peněžních prostředků v daném období v souvislosti s činností zkoumaného subjektu. Pomáhá při řízení likvidity v daném subjektu.¹⁰⁴ Růčková popisuje výkaz o cash flow jako „*Účetní výkaz je srovnávací bilanční formou zdroje tvorby peněžních prostředků (příjmy) s jejich užitím (výdaje) za určité období. Souží k posouzení skutečné finanční situace. Odpovídá na otázku: Kolik peněžních prostředků podnik vytvořil a k jakým účelům je použil.*“¹⁰⁵ Přehled o cash flow nám ukazuje, jaké měl daný subjekt peněžní toky za sledované účetní období. Peněžní toky chápeme jako přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů.¹⁰⁶ Peněžními prostředky jsou myšleny peníze v hotovosti, peněžní prostředky na účtech a peníze na cestě. Peněžní ekvivalenty jsou krátkodobým majetkem, který je velice likvidní a směny za předem předvídatelnou částku peněžních prostředků, patří sem například

¹⁰² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 31.

¹⁰³ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 37.

¹⁰⁴ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 36.

¹⁰⁵ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 34.

¹⁰⁶ Tamtéž.

likvidní cenné papíry, krátkodobé pohledávky s lhůtou splatnosti do tří měsíců atd.¹⁰⁷ Sledování cash flow je pro daný subjekt důležité. Rozvaha nám sleduje majetek a kapitál v určitém okamžiku. Výkaz zisku a ztráty nám sleduje různé kategorie výnosů, nákladů a zisku v době jejich vzniku, ale neukazují nám skutečné peněžní příjmy a výdaje. Tímto nám vzniká nesoulad jak časový, tak obsahový mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy a ziskem a stavem peněžních prostředků. A právě tento nesoulad nám umožňuje odstraňovat sledování finančních toků.¹⁰⁸

3.6.2 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy podle Máči lze rozdělovat dle složitosti použitých matematických postupů rozdělit na jednoduché – **elementární metody** a složitější metody finanční analýzy – **matematicko-statistické a nestatistické metody**.¹⁰⁹ V této diplomové práci budou použity pouze některé elementární metody, proto i v teoretické části budou uvedeny pouze metody elementární. A podrobněji popsány pouze metody finanční analýzy, které budou v diplomové práci použity.

Elementární metody rozdělujeme do několika skupin, ovšem všechny tyto skupiny společně tvoří komplexní rozpor finanční hospodaření daného subjektu. Podle Knápkové a Pavelkové je rozdělení elementárních metod následující:

- Analýzy stavových (absolutních) ukazatelů
- Analýzy rozdílových ukazatelů
- Analýza tokových ukazatelů
- Analýza poměrových ukazatelů
- Analýza soustav ukazatelů¹¹⁰

Analýza stavových (absolutních) ukazatelů se používá k analýze vývojových trendů a k procentnímu rozboru jednotlivých částí. Patří sem hlavně horizontální a vertikální analýza.

¹⁰⁷ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 48.

¹⁰⁸ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 47.

¹⁰⁹ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 2010, s. 319.

¹¹⁰ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 61.

Analýza rozdílových ukazatelů se používá k řízení finanční situace subjektu. Tato analýza je zaměřena na likviditu daného subjektu. Mezi nejvýznamnější rozdílové ukazatele podle Knápkové a Pavlíkové patří **čistý pracovní kapitál**.¹¹¹

Analýza tokových ukazatelů je zkoumána zejména rozborem základních účetních výkazů, které v sobě zahrnují hlavně tokové položky. Zabývá se teda hlavně analýzou výnosů, nákladů, zisku a cash flow.¹¹²

Analýza poměrových ukazatelů podle Růčkové patří k nejpoužívanějším metodám, které finanční analýza používá. Patří sem například ukazatel rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity, kapitálového trhu a cash flow.¹¹³

Analýza soustav ukazatelů je podle Růčkové definována jako: „...*metody, které využívají výše uvedené rozborové postupy a vzájemně se kombinují.*“ Růčková dále uvádí, že mezi nejznámější analýzy soustav ukazatelů jsou Du Pontův rozklad ukazatele rentability a pyramidové soustavy ukazatelů.¹¹⁴

Dále budou podrobněji popsány analýzy a ukazatele použité ve vlastní části diplomové práce.

Horizontální a vertikální analýza

Jak již bylo zmíněno výše **horizontální analýza** se používají zejména chceme-li analyzovat vývoj nějakých trendů, tedy chceme-li zkoumat a porovnat vývoj v určitých časových řadách. Tuto definici potvrzuje i Kalouda, který popisuje horizontální analýzu jako: „... *analýzu vývoje finančních ukazatelů v závislosti na čase. Obvyklým výstupem je časový trend analyzovaného ukazatele, využitelný speciálně pro predikci jeho budoucího vývoje*“¹¹⁵

Tato analýza tedy porovnává změny položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti. Vypočítává se výše změn a její procentuální vyjádření oproti počátečnímu

¹¹¹ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 83.

¹¹² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 44.

¹¹³ Tamtéž.

¹¹⁴ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 45.

¹¹⁵ KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 2015, s. 56

roku zkoumaného období.¹¹⁶ Růčková upozorňuje na fakt, že je nutné vytvářet dostatečně dlouhé časové řady. Protože kvalitně vytvořené časové řady mohou znamenat lepší přesnost v konečném výsledném výpočtu.¹¹⁷ Výstupy z horizontální analýzy lze vyjádřit ve formě bazických a řetězových indexů, tento způsob vyjádření je použit i pro účely této diplomové práce.

Vertikální analýza je oproti té horizontální zaměřená na vyjádření jednotlivých položek výkazů jako procentuální podíl k jedné základní zvolené položce. Někdy je také nazývána jako analýza hlavních komponent. Podle Knápkové a Pavelkové jako základna je pro rozbor rozvahy obvykle použita výše aktiv (pasiv). A pro rozbor výkazu zisku a ztráty je základnou velikost celkových výnosů nebo nákladů.¹¹⁸ Podle Růčkové „...jde tedy o *souměření jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv či pasiv.*“ Tato metoda usnadňuje porovnání účetních výkazů z jednotlivých účetních let, ale také nám umožňuje snadnější porovnání různých subjektů navzájem.¹¹⁹

Čistý pracovní kapitál

Jak bylo uvedeno výše čistý pracovní kapitál, který můžeme také nazvat i jako provozní kapitál, patří do rozdílových ukazatelů finanční analýzy a slouží k analýze a řízení finanční situace daného subjektu. Tato kategorie velmi úzce souvisí s analýzou likvidity. Definice čistého pracovního kapitálu podle Knápkové a Pavelkové zní: „*Čistý pracovní kapitál je rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji a má význam na platební schopnost daného subjektu.*“ Dále Knápková s Pavelkovou uvádějí, že aby byl zkoumaný subjekt dostatečně likvidní, je třeba aby měl dostatečně vysoký volný kapitál. Je tedy důležité, aby jeho krátkodobá (likvidní) aktiva byla vyšší než jeho krátkodobé zdroje.¹²⁰

¹¹⁶ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady.* 2010, s. 68.

¹¹⁷ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* 2015, s. 43.

¹¹⁸ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady.* 2010, s. 68.

¹¹⁹ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* 2015, s. 43.

¹²⁰ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady.* 2010, s. 83.

Ukazatel likvidity

Likvidita je v podstatě přeměnitelnost na peníze. Ukazatel likvidity nám ukazuje, jaká je schopnost zkoumaného subjektu splácet své závazky. Tento ukazatel poměřuje, čím je možné platit, s tím, co je třeba zaplatit. Analýza likvidity pracuje s oběžnými aktivy a krátkodobými cizími zdroji. Krátkodobé cizí zdroje jsou zde chápány jako krátkodobé závazky, krátkodobé bankovní úvěry a finanční výpomoci.¹²¹ Likviditu dělíme na tři stupně a podle toho jsou děleny i ukazatele likvidity. Můžeme tedy ukazatele likvidity rozdělit na ukazatel běžné likvidity, ukazatel pohotové likvidity a ukazatel okamžité likvidity.¹²²

Ukazatel běžné likvidity podle Růčkové nám ukazuje: „... *kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku nebo také kolika jednotkami oběžných aktiv je kryta jedna jednotka krátkodobých závazků*“. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím je pravděpodobnější, že bychom byli schopni zachovat naši platební schopnost.¹²³ Při přípravě výpočtu tohoto ukazatele by měl být brán zřetel na to, že například neprodejně zásoby by měly být odečteny od odstáních oběžných aktiv, protože nijak nepřispívají k likviditě subjektu. Dále by ve výpočtu neměly být zahrnuty nedobytné pohledávky a mělo by být zvaženo také, zahrnutí pohledávek po lhůtě splatnosti. Doporučená hodnota ukazatele je v rozmezí 1,5-2,5. Pokud je hodnota ukazatele běžné likvidity nižší než 1,5, je likvidita subjektu riziková. Naopak vyšší hodnota než 2,5 je značně nevhodná, protože oběžná aktiva neefektivně vážou finanční prostředky a tato situace může snižovat rentabilitu vlastního kapitálu.¹²⁴

Ukazatel pohotové likvidity nás informuje o tom, kolikrát je subjekt schopen pokrýt krátkodobé závazky pomocí krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku, pokud ho přemění na peníze. Ukazatel pohotové likvidity oproti ukazateli běžné likvidity počítá s oběžnými aktivy, které jsou sníženy o hodnotu zásob. Ukazatel by měl mít hodnotu v rozmezí 1-1,5, tedy 1:1 až 1,5:1.¹²⁵ V případě, že poměr bude 1:1, je subjekt schopen

¹²¹ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 91.

¹²² RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 55.

¹²³ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 56.

¹²⁴ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 91-92.

¹²⁵ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 92.

pokrývat svoje krátkodobé závazky bez prodeje svých zásob. Pokud bude poměr menší než 1, zkoumaný subjekt musí počítat s prodejem svých zásob. Naopak bude-li ukazatel vyšší než 1,5, bude docházet k neproduktivnímu využívání vložených prostředků. Vyšší hodnota by byla příznivější pro věřitele, naopak nebude vyhovovat akcionářům a managementu.¹²⁶

Prvním stupněm likvidity bývá označována okamžitá likvidita. Do okamžité likvidity vstupují pouze ty nejlikvidnější položky z rozvahy. Můžeme sem zařadit například peníze v hotovosti, peníze na bankovních a jiných účtech a například i volně obchodovatelné cenné papíry, šeky apod.¹²⁷ Ukazatel okamžité likvidity by měl dosahovat hodnot v rozmezí 0,2-0,5. Některé publikace uvádějí hodnoty vyšší 0,9-1,1. Vysoké hodnoty mohou svědčit o neefektivním využívání finančních prostředků.¹²⁸ Naopak hodnota 0,2 je brána jako kritická hranice nejenom z hlediska finančního, ale i z hlediska psychického. Navíc Růčková říká: „*Nedodržení předepsaných hodnot ještě nemusí za každou cenu znamenat finanční problémy firmy, protože i ve firemních podmínkách se poměrně často vyskytuje využívání účetních přetažků, kontokorentů, které nemusí být při použití z údajů z rozvahy patrné.*“¹²⁹

Ukazatel zadluženosti

Zadluženost nám vyjadřuje fakt, že subjekt ke své činnosti používá cizí zdroje k financování aktiv. Jak v podnikatelské sféře, tak ve sféře municipalit nepřichází v úvahu, aby daný subjekt financoval vše z vlastních zdrojů. Hlavním důvodem je, že využívání vlastních zdrojů přináší snížení výnosnosti použitého kapitálu. Navíc cizí kapitál je levnější než vlastní, protože úroky z cizího financování snižují daňové zatížení. Na druhou stranu zadlužení s sebou přináší riziko a čím vyšší zadlužení, tím větší riziko pro daný subjekt, protože musí své závazky splácet, ať se mu daří nebo nikoliv. A právě z tohoto důvodu je jedním ze základních problémů finančního řízení stanovení efektivní výše kapitálu a správná struktura zdrojů financování činností. Podstatou analýzy zadluženosti podle Růčkové je: „... *hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem.*“¹³⁰ V rámci finanční analýzy se používá mnoho ukazatelů zadluženosti. Většina z nich vychází hlavně z údajů v rozvaze.

¹²⁶ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 55-56.

¹²⁷ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 55.

¹²⁸ KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2010, s. 92.

¹²⁹ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 55-56.

¹³⁰ RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2015, s. 64.

Analýza zadluženosti porovnává položky z rozvahy a z výsledků porovnání zjistí, v jaké míře jsou aktiva financovány cizím kapitálem.¹³¹

¹³¹ Tamtéž.

4 Vlastní práce

Vybranou obcí, která bude řešena v této části diplomové práce, je město Nová Paka. V první kapitole této části bude tato podkrkonošská obec blíže představena.

4.1 Charakteristika obce

Jak již bylo zmíněno obec Nová Paka se nachází v Podkrkonoší. Leží mezi dvěma významnými turistickými oblastmi Krkonoši a Českým rájem. V dnešní době tvoří tzv. východní bránu do Geoparku Český ráj. Nová Paka se rozkládá na rozloze 2868 ha a nachází se v nadmořské výšce 427 m n.m.¹³² Benč charakterizuje obec, respektive celou oblast novopacka takto: „*Novopacko je regionem složeným z řady výrazných měst a obcí, které vytvářejí geograficky a historicky související celek, i když jsou dnes některé obce přiřazeny k sousedním krajům.*“¹³³

4.1.1 Historie obce

Založení města je datováno kolem 2. poloviny 13. století, ovšem první zmínka o obci pochází z roku 1357, kdy byla obec nazývána Mladá Paka. V 16.století postihli obec dvě velká neštěstí. První roku 1563, kdy zde vypukl velký požár a značná část města byla zničena. Druhá potom v roce 1586, kdy obec postihla morová epidemie, která vyhubila polovinu obyvatel tehdejší obce. Další morová epidemie přišla o několik desítek let později, a to roku 1625. V roce 1643 v rámci třicetileté války bylo město napadeno a soustavně pleněno švédskou armádou. V druhé polovině 17. stolení byl Nové Pace vystavěn klášterní kostel v barokním stylu, který do roku 1872 sloužil jako kostel. Od tohoto roku v rámci josefinských reforem byl uzavřen a sloužil jako nemocnice.¹³⁴

4.1.2 Demografický vývoj obce

Během 16. a 17.století počet obyvatel obce výrazně kolísal, bylo to hlavně dáno dvěma morovými epidemiemi. Počet obyvatel v těchto letech se pohyboval mezi 400 až 600. V polovině 18. stolení zde žilo okolo 1000 obyvatel.¹³⁵ Podle Českého statistického úřadu

¹³² Místopisný průvodce po ČR. 2020. *Nová Paka*.

¹³³ BENČ, Bohuslav. *Novopacko*. 2005, s. 10.

¹³⁴ Tamtéž.

¹³⁵ VORÁČEK, Ondřej. 2020. *Okénko do historie Nové Paky*.

žilo k roku 1890 v Nové Pace 7352 lidí. Tento počet během následujících 20 let vzrostl na 9230 obyvatel. Po první světové válce byl počet o zhruba 700 lidí méně. Tento pokles je přisuzován obětem právě 1. světové války. K roku 1930 počet obyvatel opět stoupl na 8949. Následující údaj z roku 1950 ukazuje, že došlo opět k poklesu obyvatel, tento pokles se dá znovu přisuzovat obětem ozbrojeného konfliktu, tentokrát 2. světové válce. Počet obyvatel Nové Paky byl k tomuto roku 8072. V následujících letech docházelo k postupnému narůstajícímu trendu počtu obyvatel, který se postupně dostal na hranici 9000 obyvatel. A od roku 1970 počet obyvatel kolísal okolo této hranice. Roku 1991 bylo nejvíce obyvatel Nové Paky za celou její historii, jednalo se o 9380 lidí.¹³⁶

Za posledních 10 let, tedy ve sledovaném období mezi lety 2010 až 2019 je demografický trend spíše klesající. Výčet počtu obyvatel za toho období lze vidět v tabulce č.3 níže. V roce 2010 byl celkový počet obyvatel 9 418. Každý následující rok bylo k 31.12. méně obyvatel než v roce předchozím kromě roku 2015, kdy došlo k nárůstu o 7 obyvatel na celkový počet 9 208. V roce 2019 počet obyvatel poklesl na 9 072. Ve všech sledovaných letech ženy mírně převažují nad muži. Nejmenší rozdíl byl v roce 2011, kde byl podíl mužů a žen 49,28 % a 50,72 %, naopak nejvyšší rozdíl byl v roce 2019. V tomto roce bylo mužů 48,85 % a žen 51,15 %. U obyvatel ve věku 0-14 let byl na rozdíl od celkového počtu trend narůstající. Od roku 2013, kdy zde bylo 1 260 dětí do roku 2019 vrostl počet obyvatel do 14 let v Nové Pace na počet 1 354. Zde je poměr také jiný než v celkovém počtu. Chlapců zde bylo více než děvčat v letech 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 a 2017. Nejvyšší rozdíl počtu obyvatel podle pohlaví do 14 let byl v roce 2011, kdy chlapci převažovali nad dívkami 51,1 %. Naopak nejmenší rozdíl podílu byl v roce 2013 kdy byl podíl 50,08 ve prospěch chlapců. Poměr mužů a žen ve věku 15-64 let byl po celou dobu sledovaného období velice stabilní. Muži v tomto věku mírně převažovali nad ženami v celém sledovaném období. Nejmenší rozdíl v poměru mezi muži a ženami byl v roce 2014, kdy byl podíl mužů 51,38 % a žen 48,62 %. Naopak největší rozdíl v poměru žen a mužů byl v roce 2016, kdy byl poměr 51,64 % mužů a 48,36 % žen. Ovšem ve věku 65+ byl poměr mužů a žen zcela opačný. V tomto věku v Nové Pace převažují naopak ženy nad muži, a to v poměru přibližně 60:40. Největší podíl žen na celkovém počtu obyvatel ve věku 65 a více byl v roce 2010, kdy bylo v Nové Pace 61,05 % žen. Naopak nejmenší podíl žen byl v roce 2019, kde v této obci žilo 58,77 %

¹³⁶ Český statistický úřad, 2021. *Veřejná databáze. Nová Paka.*

žen. Tento podíl souvisí s faktem, kdy se ženy dožívají v průměru více let než muži. V České republice je průměrný věk dožití mužů 76,33 let a žen 82,1 let v roce 2019.

Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel v období 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	9 418	9 335	9 292	9 213	9 201	9 208	9 165	9 128	9 094	9 072
muži	4 619	4 600	4 567	4 525	4 525	4 527	4 496	4 477	4 453	4 432
ženy	4 799	4 735	4 725	4 688	4 676	4 681	4 669	4 651	4 641	4 640
Celkem 0-14	1 288	1 274	1 263	1 260	1 273	1 309	1 302	1 317	1 340	1 354
muži 0-14	641	651	638	631	646	661	646	666	667	664
ženy 0-14	647	623	625	629	627	648	656	651	673	690
Celkem 15-64	6 510	6 373	6 289	6 152	6 032	5 976	5 916	5 836	5 745	5 695
muži 15-64	3 347	3 279	3 234	3 167	3 099	3 085	3 055	3 006	2 959	2 934
ženy 15-64	3 163	3 094	3 055	2 985	2 933	2 891	2 861	2 830	2 786	2 761
Celkem 65+	1 620	1 688	1 740	1 801	1 896	1 923	1 947	1 975	2 009	2 023
muži 65+	631	670	695	727	780	781	795	805	827	834
ženy 65+	989	1 018	1 045	1 074	1 116	1 142	1 152	1 170	1 182	1 189
Průměrný věk	41,6	42,1	42,4	42,8	43,2	43,3	43,7	43,9	44,1	44,3

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z <https://www.czso.cz/csu/xh/>

4.1.3 Organizační struktura obce

Nová Paka se skládá ze 13 částí. Patří mezi ně: Nová Paka, Heřmanice, Kumburský Újezd, Podlevín, Přibyslav, Pustá Proseč, Radkyně, Štikov, Studénka, Valdov, Vlkov, Vrchovina, Zlámaniny.¹³⁷ Katastrální území obce Nová Paka se všemi jejími částmi je možné vidět v příloze č.1.

Dle zákona č. 314/2002 Sb. Zákon o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností je obec Nová Paka obcí s rozšířenou působností. Do její působnosti spadají obce: Nová Paka, Pecka, Stará Paka, Úbislavice a Vidochov.

V čele města stojí starosta Mgr. Josef Cogan. V pozici místostarostů jsou Pavel Bouchner a Mgr. Milan Pospíšil. Město má 21 zastupitelů a z toho 2 zastupitelé jsou uvolnění. Výsledky voleb do zastupitelstva obcí na období 2018-2022 byli následující. S nadpoloviční většinou zde vyhráli zástupci strany Sportovci pro Novou Paku – STAN a NK, kteří získali 11 zastupitelů. Další strany dopadli následovně: Volba pro město (4 zastupitelé),

¹³⁷ Místopisný průvodce po ČR. 2020. *Nová Paka*.

ODS (3 zastupitelé), ČSSD (2 zastupitelé), KSČM (1 zastupitel) a KDU-ČSL (0 zastupitelů).¹³⁸

4.1.4 Kultura, sport a volný čas

Pro využití volného času je ve městě k dispozici sportovní hřiště, všesportovní stadion, zimní stadion, krytý bazén a spousta dalších sportovišť.

Pro kulturní vyžití zde slouží například Městské kulturní středisko, kino, hudební klub Sekec Mazec, Hudební klub Sklepy. Nachází se zde muzeum a klenotnice drahých kamenů s expozicí spiritualismu, kterým byla Nová Paka proslulá a byla centrem spiritualistického hnutí.

Nachází se zde také spousta zajímavých památek. Mezi asi ty nejzajímavější patří již dříve zmiňovaný Pavlánský klášter s kostelem Nanebevzetí Panny Marie, Dřevěný řeckokatolický kostel přenesený v roce 1930 z tehdejší Zakarpatské Ukrajiny nebo například Suchardův dům, který je původním bydlištěm slavného novopackého řezbářského a sochařského rodu Suchardů. Nyní se zde nachází expozice městského muzea.

4.2 Finanční rozpočet v období 2010-2019

Tato kapitola je určena na seznámení se základními daty finančního rozpočtu města Nová Paka.

Jak z následující tabulky č.4 vyplývá, Nové Pace se kromě let 2010, 2015 a 2019 dařilo hospodařit s přebytkovým rozpočtem. V roce 2015 byl schodek rozpočtu přes 31,5 milionu. Původní schodek rozpočtu města byl ještě vyšší a pohyboval se okolo 50 milionu korun. V rozpočtu na rok 2015 se počítalo s první fází výstavby městského krytého bazénu a v roce 2019 došlo ke schodku rozpočtu opět z důvodu investic do pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Jednalo se o přestavbu místního Městského kulturního střediska, rekonstrukce ulice Komenského nebo například dostavba venkovní části městského bazénu. Podrobnější rozbor příjmů a výdajů je proveden v následujících kapitolách. Pod tabulkou se nachází kombinovaný graf č.1. Pomocí sloupců jsou zde zobrazeny celkové příjmy a celkové výdaje. Pomocí spojnicové křivky je vyobrazen souhrn finančního rozpočtu obce.

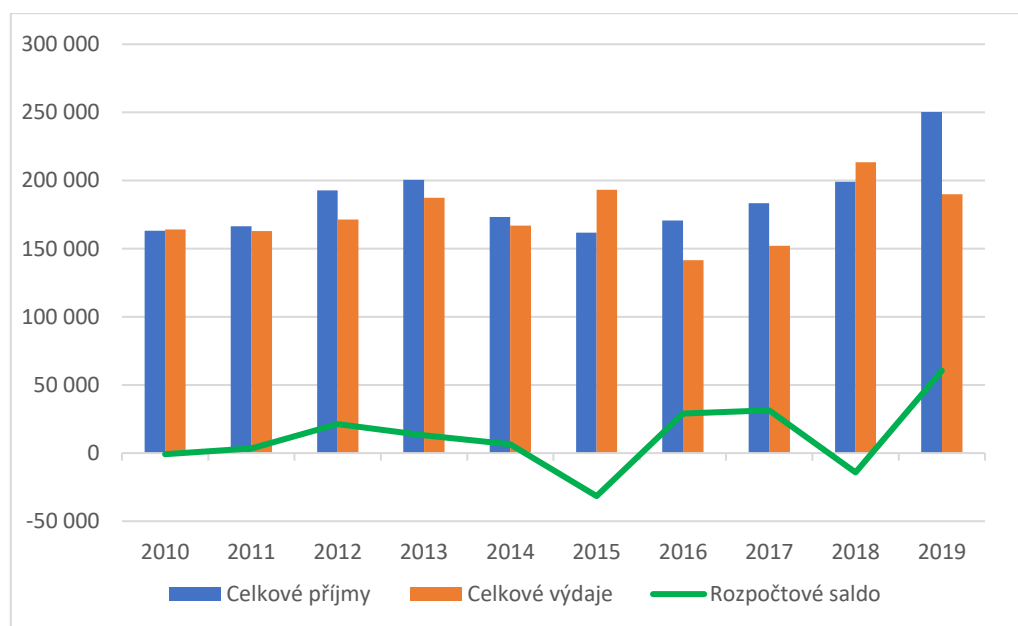
¹³⁸ *Městský úřad Nová Paka, 2018.*

Tabulka 4 Rozpočtové saldo obce Nová Paka v letech 2010–2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové příjmy	163 209	166 329	192 641	200 386	173 353	161 685	170 603	183 395	199 144	250 369
Celkové výdaje	164 087	162 957	171 312	187 454	166 809	193 241	141 486	152 011	213 420	189 948
Rozpočtové saldo	-878	3 372	21 329	12 932	6 544	-31 556	29 117	31 384	-14 276	60 421

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Graf 1 Rozpočtové saldo obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč.)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.3 Analýza příjmů

V této kapitole jsou podrobně přiblíženy a okomentovány příjmy obce Nová Paka v letech 2010 až 2019. Hlavními složkami příjmů, které budou analyzovány, jsou příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Tyto složky budou nejprve podrobeny horizontální analýze a výstupy z této analýzy budou vyjádřeny pomocí bazických a řetězových indexů. Dále potom bude proveden rozbor jednotlivých složek příjmů pomocí vertikální analýzy.

V následující tabulce č.5 jsou uvedeny celkové příjmy a jejich hlavní podsložky ve zkoumaném období 2010-2019.

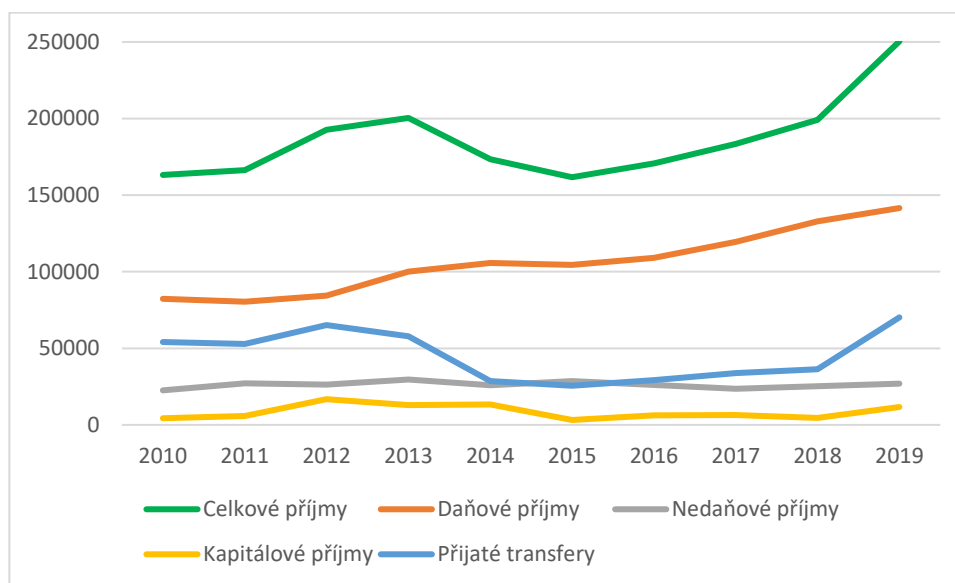
Tabulka 5 Souhrn hlavních příjmů obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč.)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové příjmy	163209	166329	192641	200386	173353	161685	170603	183395	199144	250369
Daňové příjmy	82265	80418	84427	100007	105689	104353	109026	119493	132925	141553
Nedaňové příjmy	22548	27085	26347	29624	25797	28558	26084	23644	25286	26979
Kapitálové příjmy	4363	5908	16778	12976	13264	3212	6215	6481	4503	11653
Přijaté transfery	54032	52916	65086	57778	28601	25561	29276	33776	36428	70183

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z tabulky č.5 a z grafu č.2, který je umístěn níže pod textem je zřejmé, že nejvyšší podíl na příjmech mají daňové příjmy. Druhým největším souborem příjmů jsou přijaté transfery. Třetí největší složkou celkových příjmů jsou nedaňové příjmy. V roce 2015 došlo dokonce k situaci, že zde byly nedaňové příjmy větší než přijaté transfery. Nejmenší složkou příjmů jsou příjmy kapitálové.

Graf 2 Vývoj příjmů obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč.)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.3.1 Horizontální analýza příjmů

Horizontální analýza, jak bylo zmíněno v teoretické části v kapitole 3.6.2., je analýzou, která zkoumá změny jednotlivých položek výkazů v časové posloupnosti. Tímto dává možnost předpokládat budoucí vývoj, pokud by se sledovaný subjekt choval stejným způsobem.

V další části budou jednotlivě analyzovány celkové příjmy a všechny soubory, které celkové příjmy obsahují pomocí bazických a řetězových indexů.

Horizontální analýza celkových příjmů

V následující tabulce č.6 jsou zobrazené celkové příjmy za sledované období 2010 až 2019. Dále je zde vypočtený bazický index a vypočtený řetězový index. Oba indexy jsou vypočítány na základě vzorce 1 a 2 uvedených v kapitole 2.2. Metodika.

Tabulka 6 Vývoj celkových příjmů v období 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové příjmy v tis. Kč	163209	166329	192641	200386	173353	161685	170603	183395	199144	250369
Řetězový index v %	100,00	101,91	115,82	104,02	86,51	93,27	105,52	107,50	108,59	125,72
Bazický index v %	100,00	101,91	118,03	122,78	106,22	99,07	104,53	112,37	122,02	153,40

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z tabulky č.6, popřípadě z grafu č.2 (zelená křivka) lze vyčíst vývoj celkových příjmů obce Nová Paka během let 2010 až 2019. Z grafu je zřejmé, že největší vliv na kolísání křivky celkových příjmů mají přijaté transfery. Naopak vliv na stoupající trend posledních let, tj. od roku 2015, mají největší podíl daňové příjmy. V posledním roce tento stoupající trend podpořili přijaté dotace.

Z řádku řetězových indexů v tabulce č.6 je vidět, že největší rozdíly jsou mezi roky 2011 až 2012, kdy došlo k nárůstu o více než 16 % oproti předchozímu roku. Tento skok nastal díky kapitálovým příjmům, kdy došlo hlavně k prodeji několika nemovitostí v hodnotě téměř 15 milionů. A dále díky přijatým transferům v roce 2012, převážně na investiční projekty. Další velký skok, tentokrát směrem dolů, nastal mezi roky 2013 a 2014 a také v tomto případě na tento propad měli velký vliv přijaté dotace. V tomto roce přijala obec Nová Paka o zhruba 50 % méně dotací než v roce předchozím. K poslednímu výraznému skoku (většímu než 15 %) došlo mezi roky 2018 a 2019. Největší podíl zde měli opět přijaté transfery. Ovšem jistou roli zde hrály i trvale stoupající daňové příjmy a částečně také kapitálové příjmy.

Z řádku bazických indexů, kde dochází k porovnávání hodnot z daného roku s počátečním rokem 2010, můžeme vypočítat, že celkové příjmy od roku 2010 do roku 2013 postupně stoupaly. V roce 2013 se dostaly na úroveň necelých 123 % oproti základnímu roku 2010. Poté v letech 2014 a 2015 docházelo k postupnému poklesu celkových příjmů. V roce 2015 dokonce došlo k propadu pod úroveň příjmů, které měla Nová Paka v roce 2010. Bylo zde 99 % oproti základnímu roku. Od následujícího roku

dochází opět k postupnému narůstání celkových příjmů. Nyní jsou celkové příjmy na přibližně 153 % oproti základnímu roku 2010. Tento nárůst lze přisuzovat hlavně rostoucím daňovým příjmům. Od základního roku 2010, kdy byly daňové příjmy přibližně 82 milionů vzrostly tyto příjmy na 141,5 milionů v roce 2019.

Horizontální analýza daňových příjmů

Dále bude proveden podrobnější rozbor daňových příjmů pomocí horizontální analýzy. V tabulce č.7 jsou uvedeny daňové příjmy v tisících Kč. Kromě faktických příjmů se zde opět nachází řetězový a bazický index příjmů.

Tabulka 7 Vývoj daňových příjmů v období 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy v tis. Kč	82265	80418	84427	100007	105689	104353	109026	119493	132925	141553
Řetězový index v %	100,00	97,75	104,99	118,45	105,68	98,74	104,48	109,60	111,24	106,49
Bazický index v %	100,00	97,75	102,63	121,57	128,47	126,85	132,53	145,25	161,58	172,07

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Můžeme pozorovat, že bazický index má stoupající trend. Dále také můžeme sledovat, že v roce 2010 byly daňové příjmy Nové Paky 82 265 tisíc Kč, což je základní rok pro bazický index. Do roku 2019 vzrostly tyto příjmy na 141 553 tisíc Kč, což odpovídá více než 172 % oproti základnímu roku 2010. Tento stoupající trend je mírně narušený v letech 2011 a 2015, kdy došlo k mírnému poklesu. Pokles v roce 2011 je zapříčiněn poklesem hlavně daně z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti a poklesem daně z příjmů PO, tento pokles se odráží od úpadku celkových příjmů daní z příjmu PO státního rozpočtu. Druhý pokles v roce 2015 je lépe viditelný podle řetězového indexu.

Z řetězového indexu je zřejmé, že nejvyšší růst oproti přechodnému roku nastal v roce 2013, kde došlo k nárůstu o necelých 18,5 % oproti roku 2012. Tento růst má za následek mimo jiné změna RUD, která proběhla k 1.1.2013. Tato změna je popsána v teoretické části v kapitole 3.4.2 Rozpočtové určení daní. Naopak v dalších letech došlo ke zpomalení růstu v roce 2015 dokonce k poklesu pod 100 % oproti přechodnému roku na 98,74 %. Následující roky docházelo k mírnému nárůstu každý rok o přibližně 5-10 % za rok. Na tento růst měl velký vliv nárůst daňových příjmů celé ČR, zejména tedy příjem DPH a také daně z příjmu FO a PO. Na tomto růstu se také podílela změna RUD v letech 2017 a 2018. V následující tabulce č.8 jsou podrobněji analyzovány jednotlivé složky daňových příjmů pomocí horizontální analýzy, také zde jsou k výpočtu využity bazický a řetězový index.

Tabulka 8 Horizontální analýza složek daňových příjmů (v %)

Rok	index	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	bazický	100,00	92,86	101,18	118,58	128,66	132,51	139,97	150,85	158,79	175,66
	řetězový	100,00	92,86	108,96	117,20	108,50	103,00	105,62	107,78	105,26	110,63
z toho DPFO	bazický	100,00	99,62	100,89	122,51	121,80	131,30	145,39	156,71	177,82	198,98
	řetězový	100,00	99,62	101,27	121,43	99,43	107,80	110,73	107,78	113,47	111,90
z toho DPPO	bazický	100,00	86,50	101,45	114,89	135,12	133,66	134,86	145,33	140,86	153,69
	řetězový	100,00	86,50	117,29	113,24	117,61	98,92	100,90	107,77	96,92	109,11
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	bazický	100,00	99,26	95,09	119,21	121,29	121,91	132,70	149,26	176,28	183,71
	řetězový	100,00	99,26	95,79	125,37	101,74	100,51	108,85	112,48	118,10	104,21
Daně a poplatky	bazický	100,00	122,60	162,15	174,94	192,26	128,33	87,77	97,35	120,32	110,14
	řetězový	100,00	122,60	132,26	107,89	109,90	66,74	68,39	110,92	123,59	91,54
Majetkové daně	bazický	100,00	102,09	108,37	106,56	111,32	112,79	114,08	116,26	115,81	115,93
	řetězový	100,00	102,09	106,15	98,33	104,46	101,32	101,14	101,92	99,61	100,10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Při pohledu na tabulku č.8 můžeme pozorovat, že trend daňových příjmů udávají hlavně daně z příjmů a daně ze zboží a služeb v tuzemsku. Tyto složky zaznamenaly, stejně jako celkové daňové příjmy ve druhém roce, v případě DPH i ve třetím roce pokles a od té doby až do roku 2019 měly rostoucí tendenci. Také můžeme konstatovat, že tyto dvě složky jsou nejdůležitějšími příjmy do rozpočtu obce.

Jak již bylo zmíněno daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů ve druhém roce sledovaného období poklesly a to na 92,86 % oproti základnímu roku. Jednalo se o jediný pokles za celou sledovanou dobu a lze ho přisuzovat doznívající ekonomické krizi. V dalších letech příjmy z těchto daní pouze narůstali. V roce 2013 došlo k největšímu nárůstu oproti předchozímu roku. Příjmy z těchto daní vzrostly o 17,2 % oproti roku 2012. Tento nárůst lze největší měrou přisuzovat změně RUD, kdy se toto rozdělení daní pro obce zvýšilo u DPFO z původních 21,4 % na 23,58 %, stejně tak tomu bylo i u DPPO. U DPFO ze závislé činnosti RUD vzrostlo také z 21,4 % ovšem zde pouze na 22,87 %. Všechny změny RUD ve sledovaném období lze vidět v tabulce č.2 v kapitole 3.4.2. V dalších letech narůstaly tyto daně už pozvolněji v průměru o necelých 7 % za rok a tento nárůst lze přisuzovat rostoucí ekonomické situaci a také inflaci.

Další velmi významnou složkou daňových příjmů jsou daně ze zboží a služeb v tuzemsku. Jak již bylo také zmíněno, tyto daně zaznamenaly pokles ve druhém a třetím roce. Bylo to dáno doznívající hospodářskou krizí, ale také, zejména v roce 2012, zde zapůsobil faktor změny RUD těchto daní z 21,4 % na 19,93 %. V dalších letech docházelo k postupnému růstu příjmů DPH. K největšímu růstu došlo v roce 2013 a tento nárůst byl

znovu spojen se změnou rozpočtového určení daní, kdy vzrostla tato sazba na 20,83 %. K dalším větším přírůstkům příjmů došlo v letech 2017 a 2018, kdy opět nastala změna sazby RUD nejdříve na 21,4 % a poté na 23,58 %. Během celého období vzrostly příjmy o 83,7 % oproti základnímu roku 2010.

Daně a poplatky měly na začátku sledovaného období rostoucí tendenci. Tento trend se změnil v roce 2015 a ještě více v roce 2016, kdy došlo k uplatnění obecně závazné vyhlášky č. předpisu 1/2013 o omezení loterií na území obce. Největší zaznamenaný růst nastal v roce 2012 a to o více než 32 %. Naopak největší pokles byl v roce 2015 a to o více než 33 %.

Majetkové daně za celé sledované období extrémně neklesaly ani nerostly. Jejich největší růst zaznamenaly v roce 2012 a to o 6 %. Průměr jejich růstu za celé sledované období byl necelé 2,5 %.

Horizontální analýza nedaňových příjmů

Nedaňové příjmy jsou příjmy, které obsahují příjmy z vlastní činnosti obce, různé sankční platby a vratky transferů, obsahují také příjmy z prodeje nekapitálového majetku nebo přijaté splátky půjčených prostředků. V tabulce č.9 jsou opět zjištěná data za dané období. Můžeme zde najít výsledky nedaňových příjmů za období 2010-2019 a dále potom řetězový a bazický index k příslušným datům.

Podle řetězového indexu můžeme soudit, že křivka nedaňových příjmů během sledovaného období hodně kolísala. Nejvyšších nárůst nastal hned druhý sledovaný rok, a to o více než 20 % oproti základnímu roku 2010. Hlavním důvodem tohoto skoku jsou příjmy, které vznikly z vlastní činnosti a odvody z přebytků organizací s přímým vztahem. Naopak nejvyšší pokles nastal v roce 2014. Kdy se nedaňové příjmy propadly o necelých 13 %.

Ačkoliv pohled na pohyby procent jednotlivých roků mohou značit velké ovlivnění celkových příjmů příjmy nedaňovými, tak tomu tak v praxi není. V základním roce 2010 dosahovaly nedaňové příjmy přibližně 22,5 milionu Kč. V roce 2013 bazický index ukazuje nejvyšší hodnotu z celého období - 131,38 % oproti základnímu roku. Nedaňové příjmy v tomto roce dosahovaly hodnoty 29,6 milionů Kč. To znamená, že došlo ke změně o přibližně 7 milionů. I když se nejedná o úplně zanedbatelnou částku, nepatří nedaňové příjmy k příjmům města Nová Paka, které by nějakým zásadním způsobem ovlivňovaly výkyvy celkových příjmů. Tedy nedaňové příjmy jsou relativně stabilním příjmem Nové

Paky. Tento fakt potvrzuje i pohled na graf č.2, kde křivka právě nedaňových příjmů se zdá až na drobné kolísání relativně konstantní.

Tabulka 9 Vývoj nedaňových příjmů v období 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nedaňové příjmy v tis. Kč	22548	27085	26347	29624	25797	28558	26084	23644	25286	26979
Řetězový index v %	100,00	120,12	97,28	112,44	87,08	110,70	91,34	90,65	106,94	106,70
Bazický index v %	100,00	120,12	116,85	131,38	114,41	126,65	115,68	104,86	112,14	119,65

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Horizontální analýza kapitálových příjmů

Kapitálové příjmy mají ve sledovaném období nejmenší podíl na celkových příjmech ze všech zde analyzovaných příjmů. Při pohledu na graf č.2 můžeme opět soudit, že kapitálové příjmy jsou nedílnou součástí rozpočtu Nové Paky, nikterak však neovlivňují kolísání celkových příjmů.

Tabulka 10 Vývoj kapitálových příjmů v období 2010-2019

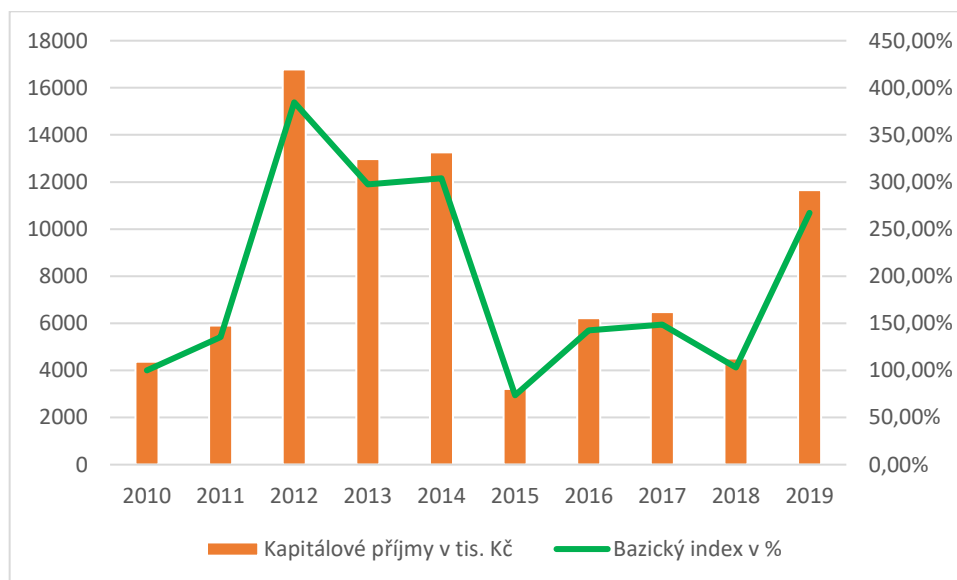
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kapitálové příjmy v tis. Kč	4363	5908	16778	12976	13264	3212	6215	6481	4503	11653
Řetězový index v %	100,00	135,41	283,99	77,34	102,22	24,22	193,49	104,28	69,48	258,78
Bazický index v %	100,00	135,41	384,55	297,41	304,01	73,62	142,45	148,54	103,21	267,09

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Při bližším pohledu na tabulku č.10 můžeme vidět, že údaje nejsou konstantní, ale velice proměnlivé. Nejvyšší kapitálový příjem byl v roce 2012, kdy dosahoval hodnoty 16,78 milionů. Došlo k tomu hlavně z důvodu rozhodnutí zastupitelstva v roce 2012 odprodat ostatní nemovitosti nebo jejich části soukromníkům. Tento nárůst vystoupal na 384,5 % oproti základnímu roku 2010, kdy město získalo z kapitálových příjmů přibližně 4,36 milionu korun. Dalšími roky, kdy docházelo k vyšším kapitálovým příjmům z důvodu rozhodnutí zastupitelstva prodávat pozemky nebo ostatní nemovitosti, či jejich části, byly roky 2013, 2014 a 2019. V těchto letech docházelo k nárůstu bazického indexu až k hranici 300 % oproti roku 2010. Naopak nejnižší kapitálové příjmy byly v roce 2015, ve kterém bylo doraženo příjmů 3,2 milionu korun z prodeje nemovitostí. V porovnání se základním rokem byly tento rok kapitálové příjmy o 26,5 % nižší než v roce 2010. Řetězový index nám tento rok ukazuje pokles o zhruba 75,8 %, tedy dostal se na úroveň 24,2 % oproti předchozímu roce 2014. Níže zobrazen graf č.3 kapitálových příjmů s křivkou

zobrazující bazický index sledovaného období 2010-2019, na kterém lze vidět výše popsaná data v jednotlivých letech.

Graf 3 Vývoj kapitálových příjmů 2010-2019 (v tis. Kč.)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Horizontální analýza přijatých transferů

Poslední analyzovanou položkou celkových příjmů jsou přijaté transfery, někdy se používá i název přijaté dotace. Město Nová Paka se snaží získávat a účelně využívat dotace ze státních i krajských fondů, ale také i z fondů Evropské unie. Z tohoto důvodu jsou přijaté dotace druhým nevýznamnějším příjmem ze všech, které město má.

Tabulka 11 Vývoj přijatých transferů v období 2010-2019

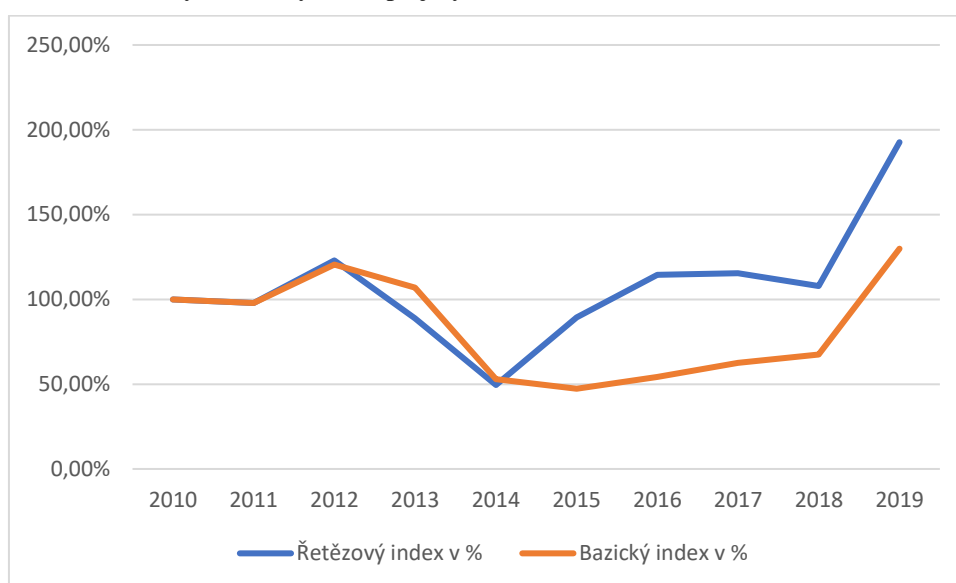
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Přijaté transfery v tis. Kč	54032	52916	65086	57778	28601	25561	29276	33776	36428	70183
Řetězový index v %	100,00	97,93	123,00	88,77	49,50	89,37	114,53	115,37	107,85	192,66
Bazický index v %	100,00	97,93	120,46	106,93	52,93	47,31	54,18	62,51	67,42	129,89

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Jak je možné vidět v tabulce č.11 a ještě lépe z grafu č.4, přijaté transfery měly ve sledovaném období velice kolísavý postup. V základním roce, tedy v roce 2010, město přijalo dotace v hodnotě 54,03 milionů. O rok později dotace o přibližně 2 procenta klesly. Naopak v roce 2012 došlo k nárůstu přijatých transferů o 23 % oproti předchozímu roku, příjmy byly tedy přes 65 milionů Kč. O rok později sice došlo k poklesu, ale pokles nebyl nikterak rapidní. Klesl zhruba 11,23 % na 57,8 milionů Kč. Další roky byl úpadek přijatých dotací o dost větší. V roce 2014 klesl příjem dotací na 28,6 milionů korun, což je úpadek o

50,5 % oproti předchozímu roku. V tento rok se dostaly přijaté transfery na necelých 53 % přijatým dotacím v základním roce 2010. Další dva roky setrvaly na podobných procentech, pohybovaly se tedy okolo 50 % příjmů základního roku 2010. Následující roky 2017 a 2018 docházelo k nárůstu přijatých dotací nejdříve o 15 % a v roce 2018 o přibližně 10 %. V roce 2019 začaly přijaté dotace nabírat rychlý nárůst a dostaly se na nejvyšší hodnotu za celé sledované období a překročily hranici 70 milionů korun. Tento nárůst byl o 92,7 % vyšší než hodnota předchozího roku. A hodnota dotací překonala hranici dotací základního roku 2010 o necelých 30 %.

Graf 4 Řetězový a bazický index přijatých transferů v období 2010-2019

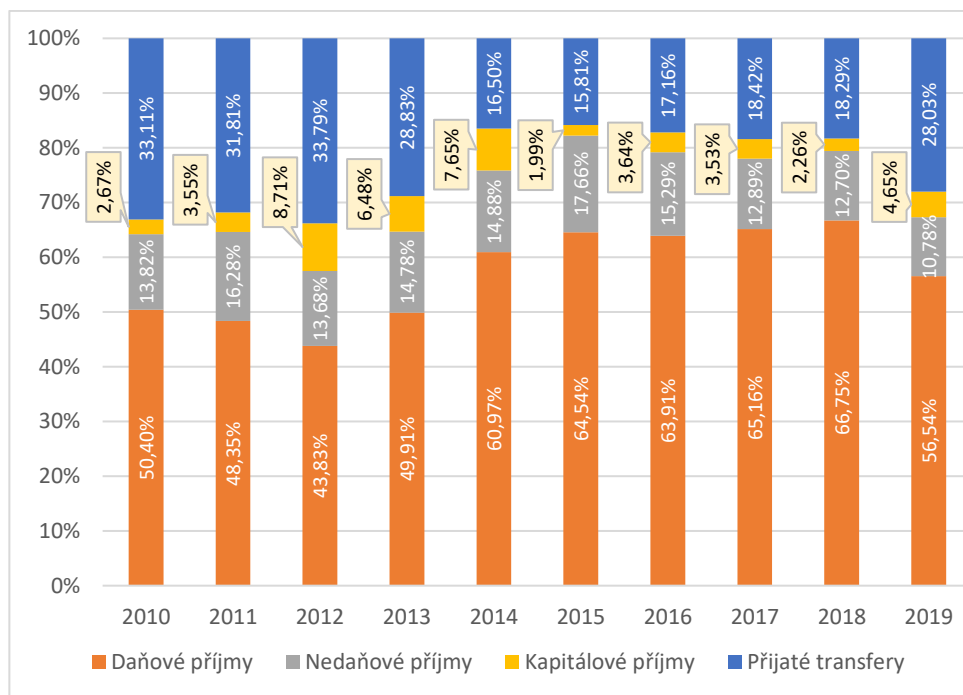
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.3.2 Vertikální analýza příjmů

Vertikální analýza je zaměřená na jednotlivé položky výkazů jako procentuální podíl k jedné nadřazené základní položce. V této kapitole bude nejdříve provedena vertikální analýza celkových příjmů. V druhé části budou detailně analyzovány a komentovány daňové příjmy, které jsou největším souborem celkových příjmů obce. Z tohoto důvodu jim bude věnována větší pozornost než ostatním příjmům obce.

Text níže vychází z dat z tabulky č.5 se souhrnem příjmů obce Nová Paka za sledované období. Níže zde můžeme nalézt 100% skládaný sloupcový graf č.5, na kterém lze vidět, jaký mají jednotlivé podsložky příjmů podíl na příjmech celkových.

Graf 5 Struktura hlavních příjmů obce Nová Paka v období 2010-2019

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Graf č.5 nám potvrzuje již zmíněnou skutečnost, že daňové příjmy jsou největší složkou všech příjmů. V roce 2010 byl podíl daňových příjmů na celkových příjmech 50,4 %. Tento rok dosáhly daňové příjmy hodnoty 82,27 milionů korun. Druhým největším souborem jsou přijaté dotace, které tento rok byly 54,03 milionu korun a jejich podíl na celku byl 33,11 %. Největší podíl na tomto výsledku mají neinvestiční přijaté transfery, které byly 50,03 milionu korun. Třetím souborem příjmů jsou příjmy nedaňové, které tento rok byly 22,55 milionu korun, tato částka odpovídá 13,82 % podílu na celkových příjmech. Největší podíl na nedaňových příjmech mají po celou dobu sledovaného období příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem. V prvním sledovaném roce dosáhly tyto příjmy 19,72 milionu korun. Nejmenší složkou příjmů jsou kapitálové příjmy. Tento rok kapitálové příjmy byly 4,36 milionu korun s podílem 2,67 %. Největším souborem kapitálových příjmů jsou v tomto roce příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí.

V roce 2011 došlo u daňových příjmů a přijatých dotací k jejich poklesu. V případě daňových příjmů to bylo o 1,85 milionů korun, což znamenalo snížení podílu na 48,35 %. V případě dotací 1,12 milionů korun, zde se pokles snížil na 31,81 %. Naopak nedaňové příjmy v tomto roce stouply na hodnotu 27,09 milionů korun a jejich podíl vzrostl na 16,28 %. Stejně jako v roce 2010 má největší podíl na nedaňových příjmech příjem z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem. K tomuto nárůstu došlo díky

nárůstu příjmů z pronájmu majetku, jež je součástí příjmů z vlastní činnosti. Příjem z pronájmu majetku vzrostl tento rok o 3,52 milionu korun. Kapitálové příjmy tento rok také místně vzrostly, a to na hodnotu 5,91 milion korun. Nárůst podílu byl o 0,88 % na 3,55 % z celkových příjmů. K tomuto nárůstu došlo z důvodu prodeje nemovitostí, zejména bytových domů v hodnotě 5,6 milionů.

V roce 2012 došlo opět ke snížení podílu daňových příjmů, ovšem tento rok i přestože daňové příjmy vzrostly o 4 milionu korun na hodnotu 84,43 milionů korun. Pokles podílu zaznamenaly také příjmy daňové a to na 13,68 %. Naopak nárůst podílu zaznamenaly přijaté transfery, jejichž nárůst byl o necelá dvě procenta na 33,79 %. Jejich hodnota stoupla o 12,17 milionu korun na hodnotu 65,09 milionu korun. K tomuto růstu došlo i přesto, že suma neinvestičních transferu se snížila o více než 27 milionů. K tomuto snížení došlo v návaznosti na sociální reformu, kdy vyplacení sociální dávek přešlo ze tří různých úrovní sociální správy, respektive samosprávy pouze na jedinou a tou je Úřad práce. Tuto ztrátu ovšem převýšily přijaté transfery investiční. Tento rok obec Nová Paka dostala investiční dotace v hodnotě 44,27 milionu korun, tyto dotace byly převážně určeny na rekonstrukci a modernizaci ČOV a rekonstrukci ulice F. Procházky tzv. Muzejní náměstí, průmyslové zóny Vlkov a regeneraci sídliště. Největší nárůst však zaznamenaly kapitálové příjmy, které vzrostly o 10,87 milionů korun na 16,78 milionu korun. Podíl kapitálových příjmů vzrostl tento rok na 8,71 % celkových příjmů. I v tomto roce došlo k prodeji nemovitostí, které obec Nová Paka zařadila koncem roku 2011 mezi nemovitosti k prodeji. Jedná se převážně o bytové domy na Masarykově náměstí, v Komenského ulici nebo například dům pečovatelské služby nebo budova restaurace Na Sídlišti atd. Kromě již zmíněných nemovitostí v letech 2011 až 2014 nabídla obec Nová Paka k prodeji 68 bytů. Na těchto všech zmíněných nemovitost Nová Paka inkasovala během těchto 4 let více než 41,5 milionů korun. V roce 2012 byly prodány nemovitosti v hodnotě 14,79 milionů korun.

V roce 2013 vzrostl podíl daňových příjmů na příjmech celkových na 49,91 %. Jejich hodnota tento rok přesáhla hodnotu 100 milionů korun. Přijaté dotace tento rok o něco málo klesly, tento rok dosahovaly hodnoty 57,78 milionů. Tyto dotace byly opět z větší části (37,7 milionu korun) přijaty jako investiční. Jednalo se zejména o dotace na rekonstrukci dopravní infrastruktury a na další práce při rekonstrukci a modernizaci ČOV ve Staré Pace. V tomto roce byla přijata dotace od Evropské unie. Tato dotace byla směřována jako investiční transfer na vybudování nové kompostárny ve Staré Pace. Přijatá dotace byla na hodnotu 8,6 milionu korun. U podílu nedaňových příjmů došlo k mírném přírůstku o necelé jedno

procento na 14,78 %. Hodnota nedaňový příjmů tento rok stoupla na 29,62 milionů korun, největší podíl na těchto příjmech mají příjmy z pronájmu majetku, hlavně z pronájmu nemovitostí a odvody příspěvkových organizací. Kapitálové příjmy svůj podíl snížily na 6,48 % a jejich hodnota klesla ve srovnání s předchozím rokem na 12,98 milionů korun. Tato částka souvisí s prodejem nemovitostí zmíněných v předchozím odstavci.

V roce 2014 došlo k velkém nárůstu podílu daňových příjmů, jejich podíl stoupl o 11,06 %. Tento nárůst podílu je dán převážně poklesem přijatých transferů, jejichž podíl se snížil na 16,5 %. Je to dáno přijatou částkou dotací v tomto roce, která byla o 29,18 milionu menší než v roce 2013. Přijaté transfery v tomto roce byly tedy 28,6 milionu a jednalo se převážně o neinvestiční dotace (20,74 milionu korun). Investiční transfery byly 7,86 milionu a byly investovány do rozvoje a uspokojování potřeb občanů Nové Paky. Nedaňové příjmy měly velice podobný podíl jako v předchozím roce, přesněji se jednalo o 14,88 %. Ovšem jejich hodnota klesla o 3,82 milionu na 25,8 milionů korun. Kapitálové příjmy v tomto roce opět mírně stouply na 13,26 milionu korun a jejich podíl na celkových příjmech stoupl na 7,65 %. Tato částka opět souvisí s prodejem nemovitostí zmiňovaných výše.

V roce 2015 došlo k dalšímu nárůstu podílu daňových příjmů na celkových příjmech. Ačkoliv tento rok byly daňové příjmy nižší než rok předchozí, tak jejich podíl vzrostl na 64,54 %. Je to opět dáno nízkými přijatými transfery, které tento rok byly nejnižší za celé sledované období. Jejich hodnota dosahovala tento rok 25,56 milionu korun a jejich podíl byl 15,81 %. Dále je nárůst podílu daňových příjmů daný velkým poklesem kapitálových příjmů. Ty byly v tomto roce také nejnižší za celé sledované období. Jejich hodnota byla 3,2 milionu korun a jejich podíl na celkových příjmech činila 1,99 %. Jejich hodnota byla dána převážně prodejem pozemků v tomto roce. Nedaňové příjmy v tomto roce vzrostly o 2,76 milionu korun a jejich podíl stoupl na 17,66 %. Za tento nárůst mohou nejvíce příjmy z pronájmu movitých věcí, které oproti předchozímu roku vzrostly o necelé 4 miliony korun.

V roce 2016 daňové příjmy stouply o více než 4,5 milionu korun, ovšem jejich podíl z celkových příjmů mírně klesl na 63,91 %. K tomuto poklesu došlo v návaznosti na růst hodnot přijatých transferů a kapitálových příjmů. Přijaté transfery tento rok vzrostly na 29,28 milionů korun a tím se zvýšil jejich podíl na 17,16 %. Hodnota kapitálových příjmů vzrostla na 6,21 milionu korun a jejich podíl stoupl na 3,64 %. Hodnota kapitálových příjmů vzrostla díky prodeji pozemků. Nedaňové příjmy naopak zaznamenaly pokles o necelých 2,5 milionu korun a jejich podíl klesl na 15,29 %.

V roce 2017 opět vzrostl podíl daňových příjmů tento rok byl 65,16 %. Tento růst byl zapříčiněn růstem hodnoty daňových příjmů, který vzrostl o více než 10 milionů korun. Tento rok také došlo k růstu přijatých transferů o 4,5 milionu korun. Jejich podíl stoupl na 18,42 %. Největší podíl na přijatých transferech byly neinvestiční dotace, které tento rok vzrostly na 28,17 milionů korun. Podíl nedaňových příjmů tento rok klesl na 12,89 %. Jejich hodnota tento rok byla 23,64 milionů korun. Kapitálové příjmy tento rok mírně vzrostly na 6,48 milionu korun, ovšem jejich podíl na celkových příjmech se mírně snížil na 3,53 %.

V roce 2018 podíl daňových příjmů znovu stoupl a dosáhl svého vrcholu ve sledovaném období. Podíl tento rok dosahoval 66,75 % z celkových příjmů. I hodnota daňových příjmů za tento rok vzrostla, a to na hodnotu 132,93 milionů korun. Hodnota přijatých transferů sice vzrostla o 2,65 milionu korun na 36,43 milionů korun. Podíl ovšem mírně poklesl na 18,29 %. I tento rok jsou nejvyšší neinvestiční přijaté transfery. Nedaňové příjmy na tom ve sledovaném období byly poměrně podobně jako přijaté transfery, i přestože došlo k růstu jejich hodnoty na 25,29 milionu korun, tak jejich podíl na celkových příjmech poklesl na 12,89 %. Kapitálové příjmy tento rok klesly na hodnotu 4,5 milionu korun. Tímto pádem došlo i ke snížení jejich podílu na celkových příjmech na 2,26 %.

V posledním sledovaném roce došlo k výraznému nárůstu celkových příjmů. Hlavní příčinou tohoto nárůstu byly přijaté transfery, které stouply na hodnotu 70,18 milionu korun. V tomto roce v Nové Pace započala stavba nového autobusového terminálu, na který město dostalo dotace v celkové hodnotě 48,5 milionu korun. Část této dotace byla čerpána již v tomto roce. Daňové příjmy sice vzrostly na 141,55 milionů, tedy o více než 8,5 milionu korun, ovšem v důsledku vysokého příjmu dotací jejich podíl klesl na 56,54 %, tedy o více než 10 % ve srovnání s rokem předchozím. Nedaňové příjmy také mírně posílily a zvýšily svoji hodnotu na 26,98 milionu korun, ovšem také jejich podíl na celkových příjmech klesl na nejnižší procentuální podíl za celé sledované období a to na 10,78 %. Kapitálové příjmy tento rok stouply na hodnotu 11,65 milionů korun a tím stoupl podíl na celkových příjmech na 4,65 %. Z této částky bylo přijato 6,71 milionů z prodeje pozemků.

Vertikální analýza daňových příjmů

Jak bylo uvedeno v teoretické části jsou daňové příjmy největší částí celkových příjmů. Není tomu jinak ani v rámci rozpočtu Nové Paky. Zde bude provedena vertikální analýza, tedy podrobnější rozbor jednotlivých částí a jejich podílu na daňových příjmech.

V tabulce č.12 níže je uveden souhrn celkových daňových příjmů i jednotlivých souborů, které do těchto příjmů spadají ve sledovaném období 2010-2019. Dále pak můžeme vidět 100 % sloupcový graf č.6 a tabulku č.13, ze kterých je možné pozorovat podíl jednotlivých částí příjmů na příjmech celkových. Hodnota 100 % v tomto grafu nám představuje celkové daňové příjmy za daný rok v rozpočtu Nové Paky.

Tabulka 12 Podkladová data daňových příjmu pro vertikální analýzu v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové daňové příjmy	82265	80418	84427	100007	105689	104353	109026	119493	132925	141553
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	39001	36217	39461	46248	50177	51681	54588	58833	61929	68509
<i>z toho</i> DPFO	18919	18848	19087	23177	23044	24841	27507	29648	33642	37645
<i>z toho</i> DPPO	20082	17370	20374	23072	27134	26841	27082	29186	28288	30864
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	34185	33933	32506	40752	41462	41675	45362	51025	60262	62800
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	4872	5973	7900	8523	9367	6252	4276	4743	5862	5366
Majetkové daně	4206	4294	4558	4482	4682	4744	4798	4890	4871	4876

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Můžeme pozorovat, že největší podíl na daňových příjmech mají hlavně daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které se dále skládají z daní z příjmů fyzických osob (DPFO) a daní z příjmů právnických osob (DPPO) a daně ze zboží a služeb v tuzemsku, na kterých má největší podíl daň z přidané hodnoty (DPH). Dále se do daňových příjmů řadí daně a poplatky z vybraných činností a služeb a majetkové daně, kde se jedná v podstatě pouze o daň z nemovitosti, která se dále dělí na daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. V následujících odstavcích budou podrobněji rozebrány jednotlivé sledované roky.

V roce 2010 byly největší složkou daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které činily 39 milionů korun, což odpovídá 47,41 % z celkových daňových příjmů obce. Z této částky šlo 18,92 milionu z DPFO a 20,08 milionu korun z DPPO. Druhou největší částí byly daně ze zboží a služeb v tuzemsku, na kterých město inkasovalo částku 34,18 milionů korun, jedná se o podíl 41,55 % z daňových příjmů Nové Paky. Dalšími dvěma složkami jsou daně a poplatky z vybraných činností a služeb, které činily v roce 2010 4,87 milionů, to se rovná 5,92 % podílu a majetkové daně, které se podílely na daňových příjmech 4,2 milionu korun, podíl těchto příjmů je 5,11 % na celkových daňových příjmech.

V roce 2011 se snížil podíl daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů o 2,37 %. Tyto daně poklesly na 36,22 milionu korun, tedy došlo k poklesu o 2,78 milionu korun. K tomuto

poklesu došlo hlavně v důsledku poklesu DPPO, které poklesly na 17,37 milionu korun, u DPFO došlo pouze s malému snížení na 18,85 milionu korun. Ačkoliv daň ze zboží a služeb v tuzemsku v roce 2011 mírně klesly, zhruba o 252 tisíc korun, tak i přes to došlo ke zvýšení podílů o 0,65 % této složky na daňových příjmech. Největšího procentuálního nárůstu dosáhly daně a poplatky z vybraných činností a služeb, které si polepšili o 1,1 milionu a zvýšily svůj podíl na daňových příjmech o 1,5 % na 7,43 %, k tomuto nárůstu došlo díky růstu správních poplatků, které stouply o 703 tisíc korun. U majetkové daně došlo také k mírnému nárůstu. Majetkové daně v tomto roce vzrostly o 88 tisíc a tím zvýšily svůj podíl na daňových příjmech na 5,34 %.

V roce 2012 došlo naopak k poklesu daně ze zboží a služeb o 1,43 milion, což způsobilo pokles podílu těchto dáni na daňových příjmech na 38,5 %. Tento pokles podílu o 3,7 % je zapříčiněn poklesem RUD na DPH v tomto roce na 19,93 % a také růstem daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů na 39,46 milionů, tj. růst podílu na daňových příjmech na 46,74 %, tedy o 1,7 % oproti roku 2011. K růstu došlo zejména díky DPPO na hodnotu 20,37 milionu korun a také mírnému růstu DPFO na 19,09 milionu korun. Dále snížení podílu daně ze zboží a služeb má za následek růst daní a poplatků z vybraných činností a služeb na 7,9 milionů, které vzrostly o necelé 2 miliony korun a tím se jejich podíl zvedl na 9,36 % na daňových příjmech. K tomuto nárůstu došlo na základě zákona č. 300/2011 Sb. O loteriích a jiných podobných hrách, nahrazující stávající zákon 202/1990 Sb. Tímto zákonem se zvýšila pravomoc obcí rozhodovat o umístění technických zařízení na svém území a také zvýšení příjmů státu a obcí na základě nově stanovených odvodů z hazardu. Také majetkové daně opět mírně vzrostly. V tomto roce byl nárůst podílu ovšem minimální, jednalo se o nárůst 0,06 %.

V roce 2013 došlo k růstu daňových příjmu, které se dostaly na hodnotu přesahující 100 milionů korun. V tomto roce vzrostly příjmy daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů na 46,25 milionů. Růst hodnoty těchto daní je zapříčiněn hlavně změnou rozdělení RUD, které se zvýšilo na 23,58 % u DPFO, DPFO ze samostatné výdělečné činnosti a DPPO. Dále se zvýšila hodnota RUD u DPFO ze závislé činnosti na 22,87 %. V důsledku těchto změn byla hodnota DPFO v tomto roce 23,18 milionu korun a DPPO vzrostla na 23,07 milionu korun, ovšem podíl daní z příjmů zaznamenal mírný pokles o přibližně 0,5 % ze všech daňových příjmů. Tento pokles nastal na základě růstu daně ze zboží a služeb v tuzemsku, které dosáhly hodnoty 40,75 milionů korun, tedy o 8,25 milionů korun více než v předchozím roce, a tím zvýšily svůj podíl na 40,75 %. Také DPH, která je největší složkou

daně ze zboží a služeb zasáhla změna RUD, kde došlo ke zvýšení této daně na 20,83 %. Stejný důvod má i pokles podílu daní a poplatků z vybraných činností a služeb, které ačkoliv jejich hodnota vzrostla o 623 tisíc korun klesly o 0,84 % na podíl 8,52 % z celkových daňových příjmů. Jediné daně, které v roce 2013 zaznamenaly pokles hodnoty byly majetkové daně. Ty klesly o 76 tisíc korun a jejich podíl klesl o 0,92 % na 4,48 %.

V roce 2014 došlo k růstu všech složek daňových příjmů. Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů stouply nejvíce, a to o 3,93 milionů korun na 50,18 milionu korun. Na vzrůstu této hodnoty má největší podíl růst DPPO na 27,13 milionu korun. DPFO zaznamenaly naopak mírný pokles na 23,04 milionu korun. Nárůstem daně z příjmů došlo opět k růstu jejich podílu na daňových příjmech tentokrát o 1,24 % na 47,48 %. Tento růst měl za následek pokles podílu daní ze zboží a služeb v tuzemsku o 1,5 % na 39,23 %, ačkoliv tyto daně ve skutečnosti vzrostly o 710 tisíc korun. Daně a poplatky zaznamenaly mírný nárůst podílu o 0,34 % na hodnotu 9,37 milionu korun. Na tomto nárůstu mají největší podíl správní poplatky, které vzrostly o 563 tisíc. Majetkové daně, přestože jejich hodnota vzrostla o 200 tisíc, tak jejich podíl tento rok mírně klesl o 0,05 %.

V roce 2015 největší propad podílu z celkových daňových příjmů zaznamenaly daně a poplatky z vybraných činností a služeb, když se jejich podíl klesl na 5,99 %. Došlo k jejich propadu z 9,37 milionů korun v roce 2014 na 6,25 milionů korun v roce následujícím. Za tento pokles může plošné omezení loterií a jiných hazardních her v Nové Pace na základě obecně závazné vyhlášky č. předpisu 1/2013 s účinností od 1.1.2014.¹³⁹ Na jejich úkor vzrostl podíl daní z příjmu, zisku a kapitálových výnosů na 49,53 %. V tomto roce vzrostla hodnota těchto daní na 51,68 milionů korun, z toho připadalo 24,84 milionu korun na DPFO, které vzrostly o 1,8 milionu korun a 26,84 milionu korun DPPO, kde naopak došlo k mírnému poklesu o 293 tisíc korun. V tomto roce daně ze zboží a služeb v tuzemsku a majetkové daně nezaznamenaly nikterak velké změny a držely se okolo 41,5 milionu korun. Daně ze zboží a služeb v tuzemsku zvýšily svůj podíl o 0,71 % a majetkové daně o 0,12 %.

O rok později v roce 2016 dosáhly daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů nejvyššího podílu za celé sledované období a dostaly se mírně nad hranici 50 %. Tento rok dosáhly hodnoty 54,59 milionů korun. Mimo jiné jsou za tento nárůst zodpovědná další změna RUD. Tentokrát došlo ke změně pouze jedné hodnoty rozdělení RUD, a to DPFO ze závislé činnosti, kdy byla zvýšena na 23,58 %. V tomto roce DPFO dosáhly na vyšší hodnotu

¹³⁹ Nová Paka, 2013. *Sbirka předpisů Město Nová Paka*.

než DPPO, a to 27,51 milionu korun, čímž vzrostly o 2,67 milionu korun. DPPO dosáhly hodnoty 27,08 milionu korun. Tento nárůst byl na úkor daní a poplatků z vybraných činností a služeb, jehož podíl byl v tomto roce poprvé menší než podíl majetkových daní. Podíl daní a poplatků z vybraných činností a služeb se snížil o 2,07 % na 3,92 %, což je nejnižší podíl z celého sledovaného období. Hodnota těchto daní se snížila o necelé 2 miliony korun. Tento propad je důsledkem zákazu provozování výherních automatů na území obce zmíněné v předchozím odstavci. V tomto roce došlo k dalším omezením. Město dále pokračovalo v boji proti hazardu a v tomto roce došlo k žalobě podniku provozujících tzv. kvízomaty, které částečně obcházejí nařízení města.¹⁴⁰ Již zmiňované majetkové daně vzrostly pouze minimálně, přibližně o 54 tisíc korun. Jejich podíl na daňových příjmech obce ovšem mírně poklesl o 0,15 %. Daně ze zboží a služeb v tuzemsku v tomto roce dosáhly růstu o 1,67 % a jejich hodnota vzrostla o 3,69 milionu korun.

V roce 2017 daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů znovu vzrostly, v tomto roce na hodnotu 58,83 milionů korun, ovšem jejich podíl se mírně snížil na 49,24 %. DPFO v tomto roce byly 29,65 milionu korun, vzrostly tedy o 2,14 milionu. DPPO byly v tomto roce na hodnotě 29,19 milionu korun a vzrostly podobně jako DPFO, růst byl o 2,1 milionu korun. Podíl daní ze zboží a služeb v tuzemsku, naopak díky růstu přijatých daní tohoto souboru o 5,66 milionů proti roku 2016 vzrostl na 42,7 %, což v tomto roce odpovídalo 51,03 milionů korun. K tomuto růstu došlo na základě změny RUD v rozdělení DPH v tomto roce z 20,83 % na 21,4 %, čímž stát obcím vykompenzoval zrušení tzv. motivační složky (30 % podíl obcí na DPFO ze závislé činnosti s místem bydliště na území obce v rámci RUD). Majetkové daně zaznamenaly mírný propad podílu na 4,09 %. Naopak daně a poplatky z vybraných činností a služeb stouply na 3,97 %.

O další rok později v roce 2018 došlo k velkému přírůstku daní ze zboží a služeb v tuzemsku, který se dostal na částku 60,26 milionů korun. Přírůstek oproti roku 2017 byl tedy 9,24 milionů korun. Opět je to zapříčiněno změnou rozpočtového určení daní u DPH, kdy došlo ke změně rozdělení ve prospěch obcí z 21,4 % na 23,58 %. Jejich podíl stoupl na 45,34 % a dostal se nejbližší k podílu daní z příjmu, zisku a kapitálových výnosů za celé sledované období. Podíl právě zmiňovaných daní z příjmu byl tento rok 46,59 % při hodnotě 61,93 milionů korun. Z toho bylo 33,64 milionu korun od DPFO, kdy došlo k nárůstu o 3,99 milionu korun. DPPO se podílely na daních z příjmu s 28,29 miliony korun. V tomto roce

¹⁴⁰ Jičínsko zprávy, 2015. *Nová Paka je bez výherních automatů. Proti kvízomatům radnice dál bojuje.*

dosáhly daně a poplatky z vybraných činností a služeb vyšších příjmů než majetkové daně. Bylo toho docíleno díky poplatkům za odnětí lesní půdy v hodnotě 850 tisíc. Podíl daní a poplatků z vybraných činností a služeb byl v tomto roce 4,41 %. Podíl majetkových daní byl 3,66 % s tím, že se jeho hodnota téměř nezměnila, došlo pouze k mírnému poklesu o 19 tisíc korun.

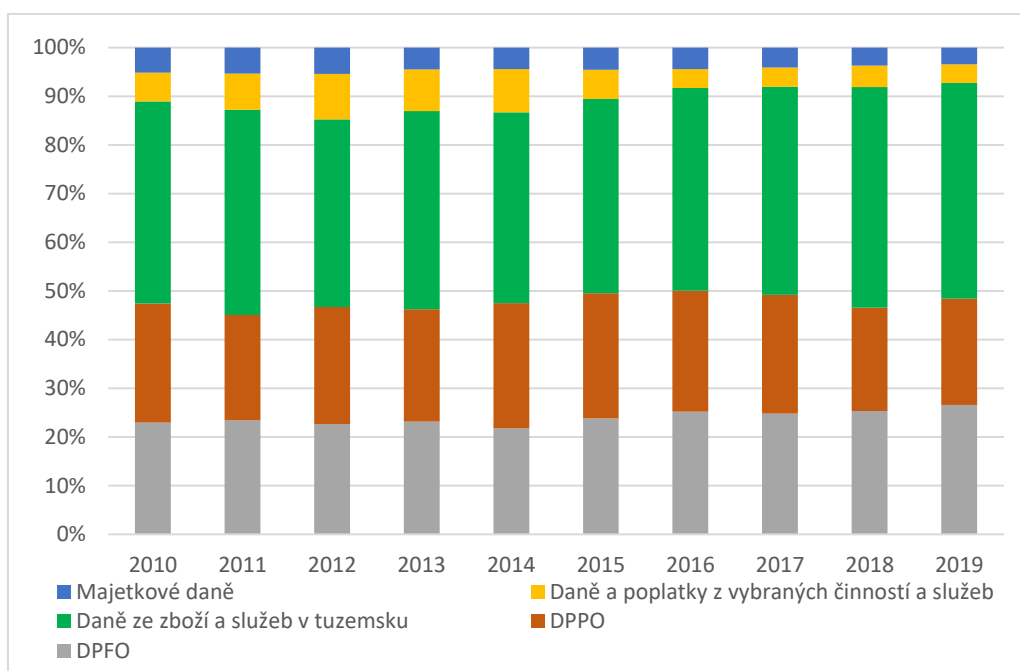
V posledním roce sledovaného období dosáhly celkové daňové příjmy nejvyšší hodnoty za celé sledované období. Tento rok dostala obec Nová Paka při rozdělování daní 141,55 milionů korun. Nejvíce tento rok vzrostly daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které dosáhly hodnoty 68,51 milionů korun. Jejich podíl byl tento rok 48,40 % došlo tedy k nárůstu podílu o 1,81 % ve srovnání s předchozím rokem. Z této hodnoty byly opět vyšší DPFO s přijatou částkou 37,65 milionu korun, narostly o podobnou částku jako v předchozím roce, o 4 miliony korun. DPPO také vzrostly ovšem o něco méně o 2,58 milionu korun na hodnotu 30,86 milionu korun. Daně ze zboží a služeb v tuzemsku vzrostly o 2,54 milionu ovšem jejich podíl na celkových daňových příjmech klesl na 44,37 %. Hodnota daní a poplatků z vybraných činností a služeb klesla o 496 tisíc korun a jejich podíl klesl na 3,79 %. Majetkové daně i přestože se jejich hodnota téměř nezměnila, zaznamenaly pokles podílu na 3,44 % oproti roku předchozímu.

Tabulka 13 Vertikální analýza daňových příjmu v období 2010-2019 (v %)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	47,41	45,04	46,74	46,24	47,48	49,53	50,07	49,24	46,59	48,40
z toho DPFO	23,00	23,44	22,61	23,18	21,80	23,80	25,23	24,81	25,31	26,59
z toho DPPO	24,41	21,60	24,13	23,07	25,67	25,72	24,84	24,42	21,28	21,80
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	41,55	42,20	38,50	40,75	39,23	39,94	41,61	42,70	45,34	44,37
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	5,92	7,43	9,36	8,52	8,86	5,99	3,92	3,97	4,41	3,79
Majetkové daně	5,11	5,34	5,40	4,48	4,43	4,55	4,40	4,09	3,66	3,44

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Graf 6 Struktura daňových příjmů obce Nová Paka v období 2010-2019

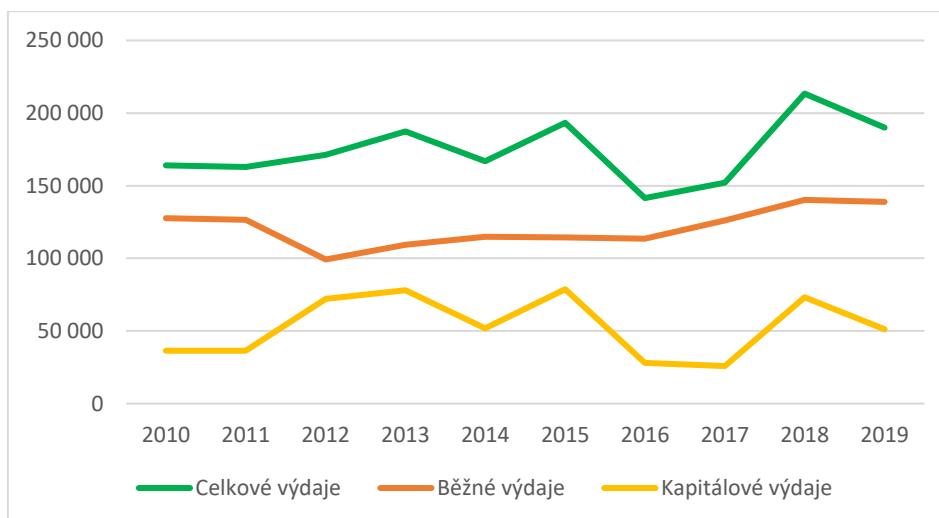

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.4 Analýza výdajů

V této kapitole budou podrobněji rozebrány a analyzovány výdaje obce Nová Paka ve sledovaném období 2010-2019. Mezi hlavní složky výdajů patří běžné a kapitálové výdaje. Tyto výdaje budou v první podkapitole rozebrány pomocí horizontální analýzy a podobně jako v analýze příjmů budou jednotlivé výdaje analyzovány pomocí bazického a řetězového indexu. V druhé podkapitole bude poté na výdajích Nové Paky provedena analýza vertikální.

Graf 7 Vývoj výdajů obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč.)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.4.1 Horizontální analýza výdajů

Dále bude podobně jako v předchozí části v kapitole 4.3.1 provedena horizontální analýza na celkových, běžných, a nakonec i kapitálových výdajích. Horizontální analýza zkoumá změny jednotlivých položek výkazů v časové posloupnosti. Proto bude znovu proveden rozbor vývoje výdajů ve zkoumaném časovém období 2010-2019. Analýza bude provedena pomocí bazických a řetězových indexů.

Horizontální analýza celkových výdajů

V následující tabulce č.14 jsou uvedeny celkové výdaje obce Nová Paka v období 2010 až 2019. V dalších řádcích jsou uvedeny vypočtené hodnoty bazického a řetězového indexu, které jsou vypočítány stejně jako tytéž indexy v kapitole příjmů, podle vzorců 1 a 2 uvedeného v kapitole 2.2 Metodika.

Tabulka 14 Vývoj celkových výdajů v období 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové výdaje v tis. Kč	164087	162957	171312	187454	166809	193241	141486	152011	213420	189948
Řetězový index v %	100,00	99,31	105,13	109,42	88,99	115,85	73,22	107,44	140,40	89,00
Bazický index v %	100,00	99,31	104,40	114,24	101,66	117,77	86,23	92,64	130,07	115,76

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z grafu č.7 je možné pozorovat, že tvar křivky celkových nákladů je velice nepravidelný. Ačkoliv mají kapitálové výdaje menší podíl na celkových výdajích než výdaje běžné, tak právě kapitálové výdaje velmi ovlivňují tvar křivky celkových nákladů.

Z tabulky č.14 můžeme zjistit, že v roce 2010, tedy v prvním roce sledovaného období, byly výdaje obce Nová Paka 164,09 milionů korun. V roce 2011 došlo k mírnému poklesu křivky výdajů, tento pokles ovšem představoval pouze 0,7 % oproti roku 2010. Další dva roky docházelo k mírnému nárůstu výdajů obce. V roce dosahovaly výdaje hodnoty necelých 187,5 milionu korun což je o 14,24 % více než v základním roce 2010. Nejnížší výdaje měla obec v roce 2016. V tomto roce klesly výdaje na necelých 141,5 milionu korun. Oproti předchozímu roku tedy roku 2015, kdy výdaje činily více jak 193 milionů korun došlo k poklesu o necelých 27 %. Oproti základnímu roku byla hodnota výdajů v roce 2016 o necelých 14% nižší. Naopak nejvyšší výdaje měla obec v roce 2018, kdy hodnota výdajů stoupla na hodnotu 213,42 milionů korun. V tento rok byly jak kapitálové, tak běžné výdaje na nejvyšší hodnotě z celého sledovaného období. V roce 2018 došlo k nárůstu celkových výdajů o více než 40 % oproti předchozímu roku 2017. Oproti základnímu roku byly výdaje

vyšší o 30 %. Poslední rok sledovaného období došlo k poklesu výdajů o 11 % oproti roku 2018, tedy hodnota výdajů tento rok dosahovala necelých 190 milionů korun. Oproti základnímu roku byla tato hodnota o 15,76 % vyšší.

Horizontální analýza běžných výdajů

Běžné výdaje jsou výdaje obce, které se každoročně opakují, ovšem většinou mají jiný objem nebo strukturu. Tyto výdaje směřují na financování běžných potřeb obce, tedy například na platy zaměstnanců, nákupy materiálů vody, energií, služeb nebo na sociální dávky.

V tabulce č.15 níže jsou uvedeny běžné výdaje obce Nová Paka ve zkoumaném období 2010 až 2019. Dále lze v této tabulce nalézt vypočítaný bazický a řetězový index pro jednotlivé roky.

Tabulka 15 Vývoj běžných výdajů v období 2010-2019

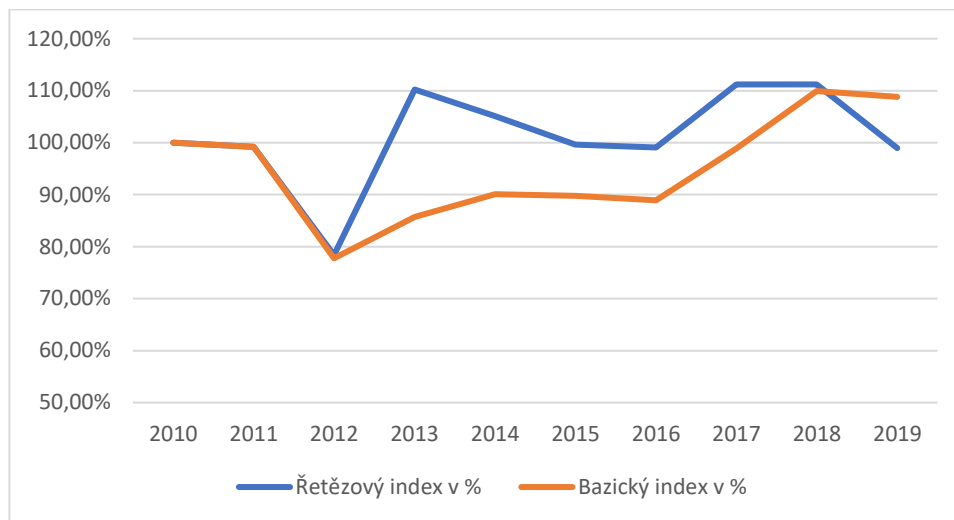
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné výdaje v tis. Kč	127578	126571	99207	109323	114926	114502	113447	126150	140244	138788
Řetězový index v %	100,00	99,21	78,38	110,20	105,13	99,63	99,08	111,20	111,17	98,96
Bazický index v %	100,00	99,21	77,76	85,69	90,08	89,75	88,92	98,88	109,93	108,79

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

V roce 2010 byly běžné výdaje 127,58 milionů Kč. V roce 2011 došlo k mírnému poklesu, který však nebyl ani jedno procentní. Naopak v roce 2012 běžné výdaje klesly na nejnižší hodnotu za celé sledované období. Částka výdajů za tento rok klesla pod úroveň 100 milionů korun. Pokles tento rok byl přibližně o 22 % oproti rokům předchozím. Od roku 2013 začaly výdaje opět stoupat, v roce 2013 vzrostly na 109 milionů a v letech 2014 a 2015 dále vzrostly na necelých 115 milionů korun. Ačkoliv výdaje vzrostly od roku 2012 o zhruba 15 %, tak výdaje nedosahovaly hodnot základního roku. V roce 2015 byly výdaje na 89,75 % roku 2010. V roce 2016 došlo k mírnému snížení výdajů ovšem opět se jednalo o pokles pouze o 1 % ve srovnání s předchozím rokem. Další roky se začaly výdaje Nové Paky opět zvedat nejdřív stouply na 126,2 milionů a poté v roce 2018 se dostaly na nejvyšší hodnotu ve sledovaném období. V tomto roce dosáhly výdaje 140,2 milionu korun. Oproti roku 2016 došlo k vzrůstu výdajů o 23,6 %. Vůči roku 2010 byly výdaje tento rok o 10 % vyšší než právě v základním roce. V posledním sledovaném roce došlo sice k mírnému snížení výdajů, ale jejich hodnota i přesto byla na úrovni 108,8 % ve srovnání se základním rokem 2010.

V tento rok byly výdaje Nové Paky 138,8 milionů korun. Níže lze vidět graf č.8 na kterém je zobrazen bazický a řetězový index sledovaného období 2010-2019 v obci Nová Paka.

Graf 8 Vývoj bazického a řetězového indexu běžných výdajů ve sledovaném období 2010-2019

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Horizontální analýza kapitálových výdajů

V této kapitole bude provedena horizontální analýza kapitálových výdajů pomocí bazického a řetězového indexu podobně jako tomu bylo v kapitole předchozí. Kapitálové výdaje jsou náklady vynaložené na financování pořízení stálých aktiv.

V tabulce č.16 níže jsou opět uvedeny jednotlivé hodnoty kapitálových výdajů za dané období a také vypočtené hodnoty bazického a řetězového indexu.

Tabulka 16 Vývoj kapitálových výdajů v období 2010-2019

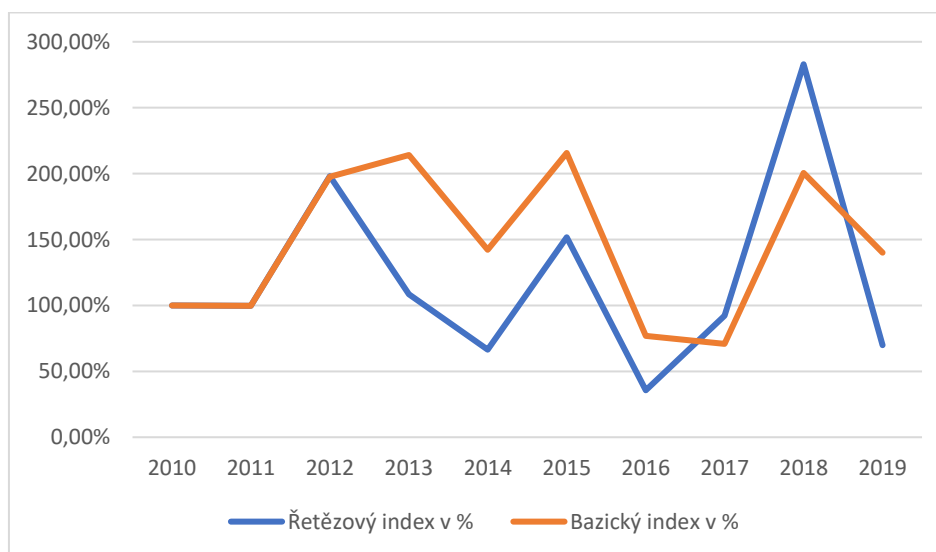
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kapitálové výdaje v tis. Kč	36508	36386	72105	78131	51883	78739	28039	25861	73176	51160
Řetězový index v %	100,00	99,67	198,17	108,36	66,41	151,76	35,61	92,23	282,96	69,91
Bazický index v %	100,00	99,67	197,50	214,01	142,11	215,68	76,80	70,84	200,44	140,13

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

V základním roce 2010 byly kapitálové výdaje v obci Nová Paka 36,5 milionu korun. Na podobné úrovni setrvaly tyto výdaje i rok následující. V roce 2012 došlo k prudkému přírůstku o více než 98 % oproti roku 2011. V roce 2013 tento přírůstek ještě vzrostl, a to o dalších 8,4 % ve srovnání s předchozím rokem. V tomto roce byly kapitálové výdaje 78,1 milionů korun a ve srovnání se základním rokem byl nárůst o 114 %. Tyto dva roky došlo k takovému zvýšení kapitálových výdajů hlavně z důvodů investic do budov a staveb. Tyto roky došlo k realizaci mnoha projektů, mezi nejnákladnější patří rekonstrukce a modernizace

čističky odpadních vod nebo projekt průmyslové zóny Vlkov. O rok později došlo opět k poklesu, tento pokles byl o 33,5 % oproti roku předchozímu a hodnota kapitálových výdajů byla tento rok 51,9 milion korun. Tento rok byla zahájena stavba krytého bazénu, jejíž náklady byly rozděleny mezi roky 2014 a 2015, kdy byla stavba dokončena. V roce 2015 se tyto výdaje opět vyšplhaly a dosáhly nejvyšších hodnot z celého sledovaného období. Došlo k vzrůstu výdajů o 51,76 % ve srovnání s předchozím rokem. Kapitálové výdaje tento rok byly 78,7 milionů korun a byly o 115,68 % vyšší než tyto výdaje v základním roce. Tento růst byl převážně dán investicí do již zmiňovaného bazénu, který město postavilo bez využití dotací EU pouze z rozpočtu obce. V roce 2016 došlo ke strmému poklesu výdajů o 64,4 % ve srovnání s rokem 2015. Tento pokles se v roce 2017 ještě prohloubil. V roce 2017 byly kapitálové výdaje Nové Paky na nejnižší úrovni za celé sledované období. V tomto roce dosahovaly tyto výdaje částky 25,86 milionu korun. Tedy o přibližně 29 % procent méně než v základním roce. Pokles oproti roku 2015, tedy pokles z nejvyšší dosažené hodnoty na nejnižší byl 72,16 %. V roce 2018 kapitálové výdaje znovu stouply. Tento rok dosáhly částky 73,17 milionů korun, což byl největší mezi roční skok za celé sledované období a to o více než 182 %. Tento rok byly provedeny největší investice do výstavby venkovního městského bazénu a dalších rekonstrukcí a modernizací, které budou popsány ve vertikální analýze výdajů. V posledním roce kapitálové výdaje klesly na 51,1 milionů. Došlo tedy k poklesu o necelých 30 % ve srovnání s rokem 2018. Níže je možné vidět graf č.9 průběhu řetězového a bazického indexu, pro usnadnění popisu těchto indexů a celého průběhu kapitálových výdajů.

Graf 9 Vývoj bazického a řetězového indexu kapitálových výdajů ve sledovaném období 2010-2019

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.4.2 Vertikální analýza výdajů

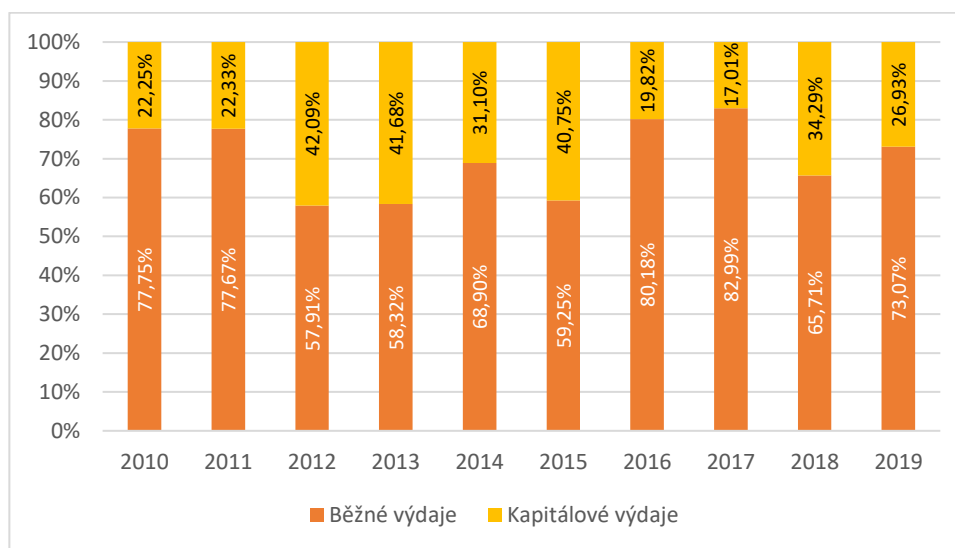
V tabulce č.17 níže jsou uvedeny celkové výdaje a jejich podsložky ve zkoumaném období 2010-2019 v Nové Pace. Pod tabulkou se nahází stejně jako v části analýzy příjmů 100% skládaný sloupcový graf č.10, který zobrazuje podíl kapitálových a běžných výdajů na výdajích celkových. V následujícím textu bude provedena vertikální analýza nejdříve celkových výdajů a poté podrobnější rozbor běžných výdajů, jakožto složky, která má největší podíl na celkových výdajích.

Tabulka 17 Vývoj celkových výdajů v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové výdaje	164087	162957	171312	187454	166809	193241	141486	152011	213420	189948
Běžné výdaje	127578	126571	99207	109323	114926	114502	113447	126150	140244	138788
Kapitálové výdaje	36508	36386	72105	78131	51883	78739	28039	25861	73176	51160

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Graf 10 Struktura hlavních výdajů obce Nová Paka v období 2010-2019

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z uvedených dat vyplývá, že běžné výdaje mají větší podíl na celkových výdajích než výdaje kapitálové. V roce 2010 byly běžné výdaje 127,58 milionů korun a jejich podíl na celkových výdajích tento rok byl 77,75 %. Kapitálové výdaje v roce 2010 dosahovaly hodnoty 36,51 milionu korun a jejich podíl na celkových výdajích činil 22,25 % z celkových výdajů. Město tento rok investovalo nejvíce do investičních nákupů dlouhodobého hmotného a nákupu pozemků. Na tyto nákupy město vynaložilo 31,36 milionu korun. Nejvíce financí bylo vloženo do rekonstrukce provedených v rámci regenerace sídliště Studénka (6,19 milionů korun), rekonstrukce ulice Školní (1,78 milionu korun), další finance

byly vynaloženy na přípravné práce pro realizace akcí například čistírna odpadních vod ve Staré Pace, průmyslová zóna Vlkov nebo na přípravné práce pro realizaci výstavby bytových a rodinných domů v lokalitě Slovany – západ.

V roce 2011 poměr běžných a kapitálových výdajů byl velice podobný jako v předchozím roce. U obou zmiňovaných došlo k mírnému poklesu. Běžné výdaje poklesly na 126,96 milionů korun a kapitálové výdaje poklesly na 36,39 milionu korun. Podíl obou se změnil o 0,08 % ve prospěch kapitálových výdajů, tedy podíl běžných výdajů v tomto roce byl 77,67 % a podíl kapitálových 22,33 %. Kapitálové výdaje, tedy zaznamenaly mírný pokles. Došlo k poklesu výdajů na investiční nákupy. Ačkoliv výdaje za dlouhodobý hmotný majetek stouply na 23,19 milionů korun, došlo ke snížení výdajů za nákup pozemku o 7,88 milionů na 4,22 milionu korun. Pokles výdajů za investiční nákupy ovšem vyrovnal růst výdajů za investiční transfery, které vzrostly z 3,73 milionu v roce 2010 na 7,26 v roce 2011.

V roce 2012 došlo v rámci sociální politiky k reformě, která byla popsána již ve vertikální analýze příjmů. V důsledku této změny došlo nejenom ke snížení přijatých transferů od státní správy, ale kleslo i finanční zatížení obcí. V rámci této změny došlo ke snížení běžných výdajů obce. Tento rok byly celkové výdaje Nové Paky 171,31 milionů korun. Z toho byly běžné výdaje 99,21 milionů, což bylo o 27,36 milionu méně než v roce předešlém. Podíl běžných výdajů poklesl na 57,91 %. Naopak výdaje kapitálové vzrostly na téměř dvojnásobek kapitálových výdajů roku předešlého. Tento rok dosahovaly hodnoty 72,11 milionů korun. Tímto nárůstem získaly vyšší podíl na celkových výdajích, který tento rok byl 42,09 %.

V roce 2013 došlo opět k nárůstu celkových výdajů obce Nová Paka na 187,45 milionů korun. K tomuto nárůstu přispěl růst jak běžných, tak kapitálových výdajů. Běžné výdaje stouply na 109,32 milionů korun a svůj podíl na celkových výdajích mírně zvedly na 58,32 %. Kapitálové výdaje stouply o 6,03 milionu na 78,13 milionu korun. Tímto vzrostl podíl kapitálových výdajů na 41,68 %. Tento nárůst je dán hlavně investičními nákupy. V tomto roce došlo k pořízení dlouhodobého hmotného majetku v hodnotě 67,34 milionů korun. Kapitálové výdaje jsou velmi ovlivněny přijatými investičními transfery, které jsou schvalovány jako účelné dotace na různé rekonstrukce, pořízení majetku apod. Proto jak bylo popsáno v kapitole 4.3.2 u roku 2012, v tomto roce došlo k započetí rekonstrukce a modernizace ČOV Stará Paka, dále došlo k regeneraci sídliště Studénka nebo například k rekonstrukci Muzejního náměstí. Dále se v tomto roce došlo k rekonstrukci ZŠ Husitská a další menší projekty.

V roce 2014 došlo k poklesu celkových výdajů na hodnotu 166,81 milionů korun. Důvodem pro tento pokles jsou kapitálové výdaje, které klesly na 51,88 milionů korun a jejich podíl se snížil na 31,1 %. Naproti tomu běžné výdaje zaznamenaly nárůst na 114,93 milionu korun a tím zvýšily svůj podíl na 68,9 %. Tento pokles souvisí s poklesem pořízení dlouhodobého hmotného majetku, na který bylo v tomto roce vynaloženo 46,15 milionu korun. Mezi největší investice tohoto roku patřila rekonstrukce ulice u Stadionu, dětské hřiště u Žáby a Jírových sadů v celkové hodnotě 17,77 milionů korun, zahájení výstavby městského krytého bazénu, do kterého bylo v roce 2014 zainvestováno 9,87 milionů nebo výměna oken a dveří na ZŠ Komenského a mnoho dalších.

V roce 2015 vzrostly celkové výdaje na hodnotu 193,24 milionu korun. Podíl na tom mají hlavně kapitálové výdaje, které tento rok narostly o 26,86 milionu korun na 78,74 milionů korun. Běžné výdaje v tomto roce byly na podobné hodnotě jako v roce 2014, došlo pouze k mírnému poklesu na 114,5 milionu korun, tedy snížení přibližně o 420 tisíc korun. Bezesporu největší kapitálovou investicí tohoto roku byla dostavba městského bazénu, na který bylo v tomto roce vynaloženo 54,57 milionů korun. Mezi další větší investiční projekty patřila rekonstrukce komunikací v částech obce (3,26 milionů korun) nebo úprava dětských hřišť u dvou mateřských škol v hodnotě 2,26 milionů korun.

V roce 2016 nastal skokový pokles celkových výdajů, které klesly o 51,75 milionu na 141,49 milionu korun, podíl kapitálových výdajů na celkových klesl na 19,82 %. Tento pokles je dán hlavně poklesem kapitálových výdajů, které se snížily na 28,04 milionu korun, tedy došlo k poklesu o 50,7 milionů korun. Běžné výdaje mírně poklesly na 113,45 milionu korun, avšak díky velkému poklesu kapitálových výdajů vzrostl podíl běžných výdajů na 80,18 %. Tento rok mezi největší investice Nové Paky patřila rekonstrukce požární zbrojnice SDH Vrchovina spadající pod Novou Paku (4,1 milionu korun) a další etapa regenerace sídliště Studénka (2,4 milionu korun).

V roce 2017 narostly celkové výdaje o dalších 10,52 milionu korun na 152,01 milionu korun. K tomuto nárůstu přispěl přírůstek běžných výdajů, který se zvýšil o 12,7 milionu korun na 126,15 milionu korun. Tímto zvýšením dosáhly běžné výdaje na nejvyšší podíl v celém sledovaném období. Jejich podíl dosahoval hodnoty 82,99 % z celkových výdajů. Naopak kapitálové výdaje, které tento rok mírně poklesly na 25,86 milionu korun dosáhly nejnižšího podílu v tomto období 17,01 %. Kapitálové výdaje se snížily o 2,18 milionu korun. Největší podíl na tomto poklesu mají investiční transfery spolkům, které se snížily o 2,32 milionu korun.

V roce 2018 došlo k velkému nárůstu celkových výdajů na nejvyšší hodnotu z celého sledovaného období, hodnota v tomto roce činila 213,42 milionů korun. Tento nárůst má za následek růst jak běžných, tak zejména kapitálových výdajů. Běžné výdaje tento rok dosahovaly hodnoty 140,24 milionů korun, ovšem došlo ke snížení jejich podílu na 65,71 %. Kapitálové výdaje tento rok dosáhly rapidního nárůstu, kdy vzrostly o 47,32 milionů korun na 73,18 milionů korun a tím zvýšily svůj podíl na celkových výdajích na 34,29 %. Nejvyšší výdaje vynaložila Nová Paky na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, kde mezi největší položky patřila druhá etapa výstavby městského bazénu, tentokrát jeho venkovní část, na kterou bylo vynaloženo 15,4 milionu korun. Další výraznou investicí byla rekonstrukce domu č.p. 399, kde město vytváří sociální byty pro sociálně slabé skupiny, zde byla investice 14,2 milionu korun. Dále došlo k revitalizaci ulic Komenského, Tyršova a Masarykova náměstí celkově v hodnotě 14,8 milionu korun.

V posledním sledovaném roce 2019 došlo k poklesu výdajů na 189,95 milionu korun. Běžné výdaje tento rok klesly na hodnotu 138,79 milionů korun a jejich podíl se zvýšil na 73,07 %. Kapitálové výdaje se snížily o vyšší částku, v tomto roce byly tyto výdaje na hodnotě 51,16 milionu korun. Podíl kapitálových výdajů klesl na 26,93 % celkových výdajů. Z kapitálových výdajů došlo k největšímu poklesu hlavně u pořízení dlouhodobého hmotného majetku, který klesl o 45,6 milionu na 20,18 milionu korun. Největší investicí tohoto roku bylo zahájení modernizace dopravního terminálu, do kterého tento rok město investovalo 4,45 milionu korun. Celkové výdaje na tento terminál jsou plánované na skoro 65 milionů korun. Město by na tuto modernizaci mělo dostat dotaci v hodnotě 48,5 milionu korun. Naopak došlo k růstu investičních transferů příspěvkovým organizacím, které stouply na 18,12 milionu korun. Navíc přibyly výdaje na investiční půjčené prostředky spolkům, které tento rok přišly město na 6,09 milionu korun.

Vertikální analýza běžných výdajů

Vzhledem k tomu, že běžné výdaje jsou nejvýznamnější složkou výdajů. Proto budou v této části podrobeny hlubší analýze. V tabulce č.18 jsou uvedena podkladová data pro následující vertikální analýzu. Dále je uvedena tabulka č.19 a 100 % skládaný sloupcový graf č.11, ve kterých lze vidět podíly jednotlivých složek běžných výdajů. Hodnota 100 % v tomto grafu nám představuje běžné výdaje za daný rok v rozpočtu Nové Paky.

Tabulka 18 Podkladová data pro vertikální analýzu běžných výdajů v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové běžné výdaje	127578	126571	99207	109323	114926	114502	113447	126150	140244	138788
Platy a podobné a související výdaje	26339	24073	22491	23796	24930	24584	25603	26890	30279	32830
Neinvestiční nákupy a související výdaje	29161	29901	30043	38841	36457	28835	27823	29110	34207	33211
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	4274	3596	4529	5225	6164	8650	10855	11663	12036	10033
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	40226	41368	41568	40594	46708	51738	48423	57774	62904	61933
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	27458	27628	558	859	633	681	742	711	816	778

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

V prvních dvou letech byly v rámci běžných výdajů 4 významné složky těchto výdajů. Byly jimi neinvestiční transfery obyvatelstvu, neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní (zkráceně bude používáno pouze jako „*transfery veřejnoprávním subjektům*“), neinvestiční nákupy a související výdaje (zkráceně bude používáno pouze jako „*neinvestiční nákupy*“) a platy a podobné a související výdaje. Od roku 2012 z níže uvedených důvodů byl počet o jednu významnou složku méně.

V roce 2010 dosahovaly běžné výdaje hodnotu 127,58 milionu korun. Největší složkou běžných výdajů byly neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, tyto výdaje byly tento rok 40,23 milionů korun, což odpovídá 31,53 % podílu na běžných výdajích. Do těchto neinvestičních transferů patří například transfery poskytnuté na vzdělávání a školské služby, kam z obce tento rok šlo 16,32 milionu korun. Dále do této složky patří komunální služby a územní rozvoj, kterým v tomto roce připadlo 11,18 milionů korun. Další podstatnou složkou běžných výdajů jsou nefinanční transfery obyvatelstvu, do kterých v roce 2010 připadlo 27,45 milionů. Podíl těchto transferů na běžných výdajích byl 21,52 %. Největší díl na těchto výdajích měly sociální dávky. Velký podíl na běžných výdajích měly také platy a související výdaj a to 20,65 %. V tomto roce dosáhly na hodnotu 26,34 milionu korun. Z této částky připadlo 17,1 milionu na platy, 6,3 milionu na povinné pojistné placené zaměstnavatelem a 2,94 na ostatní platby za provedenou práci (např. odměny členů zastupitelstev). Mezi velmi významné složky běžných výdajů patřily také neinvestiční nákupy a související výdaje na které bylo vynaloženo 29,16 milionu korun, měly 22,86 % podíl na běžných výdajích. Na této částce mají největší podíl nákupy služeb (17,72 milionu korun). Nejmenší složkou běžných výdajů v tomto roce byly transfery soukromoprávním

subjektům, na které bylo vydáno 4,27 milionu korun. Jejich podíl na běžných příjmech byl 3,35 %.

Běžné výdaje v roce 2011 zaznamenaly mírný pokles na 126,57 milionu korun. K poklesu běžných výdajů došlo zejména díky poklesu platů a s nimi souvisejících výdajů. Zde došlo k poklesu o 1,71 milionu korun. Jejich podíl poklesl na 19,02 %. Další podsložkou běžných příjmů, která zaznamenala pokles byly neinvestiční transfery soukromoprávních subjektů, kterým obec poskytla o 678 tisíc méně než v roce předchozím. Podíl těchto transferů klesl na 2,84 %, jednalo se o nejnižší podíl z celého sledovaného období. Naopak nárůstu dosáhly neinvestiční nákupy a související výdaje, které stouply na hodnotu 29,9 milionů korun a jejich podíl vzrostl o 0,76 % na 23,62 % z běžných příjmů. Zde město více utratilo za nákupy materiálu, zejména pak za drobný hmotný dlouhodobý majetek a dále za knihy, učební pomůcky a tisk. Dohromady obec utratila za tyto položky o 757 tisíc korun více než v roce 2010. Další nárůst zaznamenaly neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, které vzrostly o 1,14 milionu korun. Těchto výdajů město vynaložilo více peněz na školství. Podíl těchto transferů na běžných výdajích byl v tomto roce 32,68 %. Neinvestiční transfery obyvatelstvu narostly pouze mírně na 27,63 milionu a jejich podíl zaznamenal také mírný nárůst na 21,83 %.

V roce 2012 došlo k výraznému poklesu běžných výdajů na 99,21 milionu korun. Hlavní důvod tohoto poklesu byl pokles neinvestičních transferů obyvatelstvu. Opět se zde jedná o spojitost se změnou sociální reformy popsané výše v kapitole 4.3.2. Došlo k poklesu těchto výdajů, který souvisel s poklesem výdajů na sociální dávky na 0,56 milionu korun, díky tomu podíl běžných výdajích těchto transferů poklesl o 21,27 % na 0,56 %. Jednalo se o nejnižší hodnotu těchto transferů za sledované období. Pokles zaznamenaly také platy a související výdaje, které poklesly o 1,58 milionu na 22,49 milionu korun, ovšem i přes tento pokles jejich podíl na běžných výdajích stoupl na 22,67 %. U ostatních položek těchto výdajů došlo k mírnému růstu. Největší růst zaznamenaly transfery soukromoprávním subjektům, které vzrostly o 933 tisíc korun a jejich podíl stoupl na 4,57 %. Výdaje na transfery veřejnoprávním subjektům narostly o 200 tisíc a jejich nárůst byl hlavně díky poklesu transferů obyvatelstvu na 41,9 %. Nejmenší nárůst zaznamenaly výdaje na nákupy a související výdaje, které vzrostly o 142 tisíc korun a jejich podíl ze stejných důvodů jako u předchozích položek stoupl na 30,28 %.

O rok později v roce 2013 se běžné výdaje dostali na hodnotu 109,32 milionů korun, tedy narostly o více než 10 milionu korun. Největší zvýšení výdajů zaznamenaly neinvestiční

nákupy a s nimi související výdaje, které oproti předchozímu roku narostly o 8,8 milionu korun a jejich podíl na běžných výdajích stoupl o 5,25 % na 35,53 %. Tyto výdaje směřovaly zejména na opravy a udržování, kde město tento rok vynaložilo o 4,53 milionu korun více o rok dříve, a také na nákup služeb, kde se výdaje zvýšily o 2,63 milionu korun oproti roku předešlému. K růstu výdajů došlo také v položce platů a podobných výdajů, které stouply na 23,8 milionu korun, došlo tedy k nárůstu o 1,3 milionu, jejich podíl ovšem poklesl na 21,77 %. Další nárůst zaznamenaly transfery soukromoprávními subjektům, které vzrostly o 696 tisíc a jejich podíl stoupl 4,78 %. K poklesu podílu došlo naopak u transferů veřejnoprávními subjektům na 37,13 %. V důsledku poklesu těchto výdajů na 40,59 milionu korun.

V roce 2014 nastal opět růst běžných výdajů, tentokrát o 5,6 milionu korun. Největší podíl na tomto růstu měly transfery veřejnoprávními subjektům, které tento rok stouply na 46,71 milionu korun a tím zvedly svůj podíl na 40,64 %. Další položka, která tento rok zaznamenala růst jsou platy a podobné výdaje, kde došlo k nárůstu výdajů na 24,93 milionu korun, jejich podíl mírně poklesl, jednalo se však o zanedbatelný pokles o 0,08 %. Dále došlo k růstu transferů soukromoprávními subjektům, které vzrostly o 939 tisíc korun a zvýšily tak svůj podíl na běžných výdajích na 5,35 %. Naopak poklesly výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, které poklesly o 2,38 miliony na 36,46 milionu korun a jejich podíl klesl na 31,72 %.

V roce 2015 mírně poklesly běžné výdaje o 424 tisíc korun. Hlavním rozdílem ve srovnání s předchozím rokem je pokles výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje o 7,62 milionu na 28,84 milionu korun. Tímto poklesem došlo ke snížení podílu těchto výdajů na 25,18 %. Mírně také poklesly výdaje na platy a související výdaje o 346 tisíc korun a jejich podíl opět mírně klesl na 21,47 %. Tento pokles vyvážil nárůst transferů veřejnoprávních subjektů, kde došlo výhradně ke zvýšení výdajů na neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, nárůst těchto výdajů byl o 5,03 milionu na 51,74 milionu korun a jejich podíl na běžných výdajích stoupl na 45,19 %. Vzrostly také transfery soukromoprávními subjektům, a to o 2,49 milionu na 8,65 milionu korun. Na základě toho stoupl jejich podíl na 7,55 %.

O další rok později v roce 2016 znovu celkové výdaje poklesly, tentokrát o 1,05 milionu na 113,45 milionu korun. Nejvyšší pokles zaznamenaly transfery veřejnoprávních subjektů o 3,32 milionu na 48,42 milionu korun. Jejich podíl na běžných výdajích klesl na 42,68 %. Poklesly také neinvestiční nákupy a související výdaje, méně se v tomto roce vynakládaly finance hlavně do oprav a udržování. Pokles těchto výdajů byl 1,01 milionu na

27,82 milionu korun a podíl poklesl na 24,53 %. Naopak nejvíce stouply výdaje na platy a související výdaje na 25,6 milionu a tím stoupl i podíl o 1,1 % na 22,57 %. Také narostly výdaje na transfery soukromoprávním subjektům o 2,21 milionu na 10,86 milionu korun a podíl stoupl na nejvyšší hodnotu za celé sledované období na 9,57 %.

V roce 2017 stouply výdaje na běžnou činnosti obce na 126,15 milionu korun. Došlo ke zvýšení 4 nejvyššího složek, jediné výdaje na transfery obyvatelstvu mírně poklesly, ovšem ty se od roku 2012 pohybují pod hranicí 1 milionu korun a jejich výdaje nijak výjimečně nekolísají. Největší nárůst zaznamenaly transfery veřejnosprávním subjektům, které vzrostly o 9,35 milionu na 57,77 milionu korun a jejich podíl stoupl na 45,8 %. Nejvíce peněz směřovalo jako příspěvky a transfery zřízeným příspěvkovým organizacím v hodnotě 48,9 milionu korun (o 5,77 milionu více než v roce 2016) a dále jako neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně, které vzrostly o 3,46 milionu korun. Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, neinvestiční nákupy a související výdaje a platy a podobné a související výdaje vzrostly velice podobně, a to o přibližně 1 milion korun. Jejich podíly se kvůli vyššímu nárůstu transferů veřejnoprávním subjektům snížily. V případě platů to bylo na 21,32 %, u neinvestičních nákupů na 23,08 % a u transferů soukromoprávním subjektům na 9,25 %.

V roce 2018 běžné výdaje znovu narostly, v tomto roce to bylo na nejvyšší hodnotu z celého sledovaného období (140,24 milionu korun). Největší nárůst zaznamenaly transfery veřejnoprávním subjektům, které stouply na 62,9 milionů. I přesto došlo k mírnému poklesu jejich podílu na běžných výdajích na 44,85 %. K tomuto poklesu došlo kvůli růstu dalších popsanych výdajů. Významně vzrostly totiž také neinvestiční nákupy a související výdaje, kde došlo k vyšším výdajům za nákup materiálu, nákup služeb a opravy a udržování za které společně město zaplatilo o 5,1 milionu korun více než v předchozím roce a celkově za ně zaplatilo 34,21 milionu korun. Jejich podíl stoupl na 24,39 %. Další větší růst výdajů byl u platů a podobných a souvisejících výdajů, které v tomto roce vzrostly o 3,39 milionu na 30,28 milionu korun a jejich podíl mírně narostl na 21,59 %. Transfery soukromoprávním subjektům také zaznamenaly nárůst a to na 12,03 milionu korun, ovšem jejich podíl poklesl na 8,58 %.

V posledním sledovaném roce v roce 2019 došlo u běžných výdajů k poklesu na 138,79 milionu korun. Poklesly hlavně neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, kde došlo ke snížení o 2 milionu korun, poklesl také podíl na běžných výdajích v tomto roce na 7,23 %. Pokles zaznamenaly také neinvestiční nákupy a neinvestiční transfery

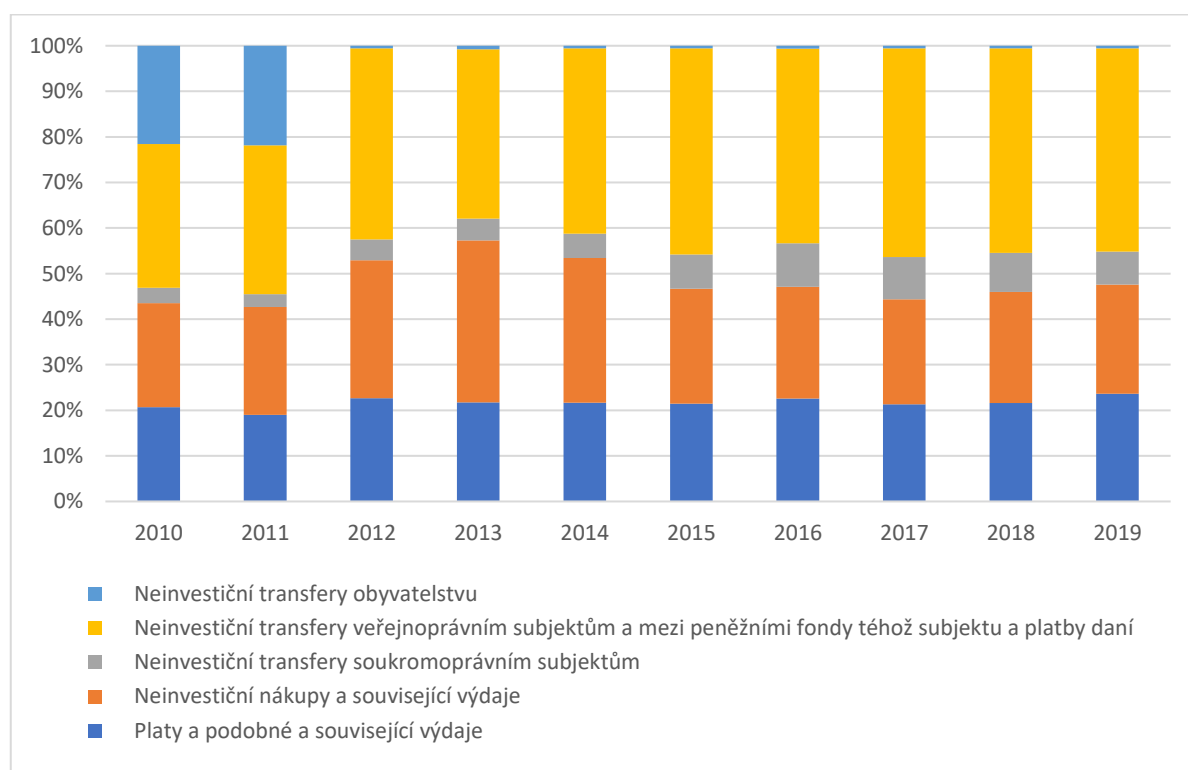
veřejnoprávním subjektům, které oba klesly přibližně o 1 milion korun. Jejich podíly mírně poklesly, v případě transferů veřejnoprávním subjektům byl pokles na 44,62 % a v případě neinvestičních nákupů na 23,93 %. Jediná položka, která dosáhla kladných rozdílových hodnot byly platy a podobné a související výdaje, jejich nárůst byl o 2,02 milionu korun na 32,83 milionu korun a tímto jejich podíl na běžných výdajích stoupl na 23,65 %.

Tabulka 19 Vertikální analýza běžných výdajů v období 2010-2019 (v %)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Platy a podobné a související výdaje	20,65	19,02	22,67	21,77	21,69	21,47	22,57	21,32	21,59	23,65
Neinvestiční nákupy a související výdaje	22,86	23,62	30,28	35,53	31,72	25,18	24,53	23,08	24,39	23,93
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	3,35	2,84	4,57	4,78	5,36	7,55	9,57	9,25	8,58	7,23
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	31,53	32,68	41,90	37,13	40,64	45,19	42,68	45,80	44,85	44,62
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	21,52	21,83	0,56	0,79	0,55	0,59	0,65	0,56	0,58	0,56

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Graf 11 Struktura běžných výdajů obce Nová Paka v období 2010-2019

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.5 Analýza rozdílových ukazatelů

Tato podkapitola se bude zabývat analýzou rozdílových ukazatelů, přesněji řečeno bude zde řešen čistý provozní kapitál obce Nová Paka ve sledovaném období 2010 až 2019.

4.5.1 Čistý provozní kapitál (ČPK)

Čistý provozní kapitál nám ukazuje, jaký je rozdíl mezi oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky. Jde tedy o finanční částku, o kterou oběžná aktiva převyšují krátkodobé závazky. Čím vyšší je tato hodnota, tím je lepší platební schopnost subjektu, ovšem pokud je ČPK záporný, jedná se o nekrytý dluh. Čistý provozní kapitál nám ukazuje, jestli je zkoumaný subjekt schopen splácet svoje závazky, tedy jak je solventní. ČPK úzce souvisí s dalším řešeným ukazatelem, tím je ukazatel likvidity.

Jak vyplývá z předchozího textu k výpočtu čistého provozního kapitálu je zapotřebí znát hodnoty oběžných aktiv a krátkodobých závazků ve analyzovaném roce. Tato data jsou uvedena v tabulce č.20 níže. V posledním řádku této tabulky se nachází také vypočítaný ČPK.

Tabulka 20 Čistý provozní kapitál obce Nová Paka v období 2010-2019 v tis. Kč

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oběžná aktiva	21508	22952	51920	88051	86776	37955	62550	92807	76475	132357
Krátkodobé závazky	16036	12199	12260	18501	11222	22939	12264	11164	9971	11991
ČPK	5472	10753	39660	69550	75554	15016	50286	81643	66504	120366

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z vypočtených hodnot je možné vidět, že hodnoty čistého provozního kapitálu jsou relativně vysoké a také během sledovaného období velice kolísaly. V roce 2010 byla hodnota ČPK 5,47 milionů korun, jedná se o nejnižší hodnotu ČPK z celého sledovaného období. Od tohoto roku hodnota stoupala až do roku 2014, kdy hodnota čistého provozního kapitálu dosahovala 75,55 milionu korun. O rok později došlo k rapidnímu poklesu této hodnoty na zhruba 15 milionů. K tomuto poklesu došlo ze dvou důvodů, jedním je zvýšení krátkodobých závazků, které jsou v tomto roce nejvyšší ze sledovaného období (22,94 milionů). Nárůst krátkodobých závazků souvisí se závazky vůči dodavatelům, které oproti roku 2014 vzrostly přibližně o 9 milionů korun. A druhým důvodem je pokles oběžných aktiv na 37,96 milionů korun. Oba tyto pohyby jsou spojené s vysokými výdaji v roce 2015, především souvisí s výstavbou městského krytého bazénu. Další dva roky došlo opět k nárůstu ČPK, kdy nejprve v roce 2016 vystoupl na hodnotu 50,29 milionů korun a o rok později na hodnotu 81,64 milionů korun. V roce 2018 došlo opět k poklesu čistého provozního kapitálu na

hodnotu 66,5 milionu korun. V posledním roce ovšem došlo obrovskému nárůstu oproti předchozím rokům. ČPK se vyšplhal na hodnotu 120,37 milionu korun. K tomuto nárůstu došlo zejména vlivem přijatých dotací v tomto roce. Po této analýze můžeme konstatovat, že žádný ze sledovaných let obec Nová Paka nedosahovala záporného ČPK, takže neměla nekrytý dluh. Naopak většinu období čistý provozní kapitál dosahoval vysokých hodnot, takže platební schopnost obce byla na velmi dobré úrovni.

4.6 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je základní a asi nejpoužívanější metodou finanční analýzy. Poměrové ukazatele jsou vypočítány jako poměr veličin, které chceme zkoumat. Poměrových ukazatelů je mnoho, ovšem pro účely této diplomové práce bude použit ukazatel likvidity a ukazatel zadluženosti.

4.6.1 Analýza likvidity obce

Likvidita je momentální schopnost přeměnit majetek v peněžité prostředky. Ukazatel likvidity nám ukazuje, jaká je naše schopnost splácet své závazky. Likviditu rozdělujeme do tří stupňů na likviditu běžnou, pohotovou a okamžitou. Všechny tři ukazatele budou analýzy likvidity budou provedeny v následujících odstavcích.

Ukazatel běžné likvidity

Běžná likvidita nám ukazuje, kolikrát nám pokryjí oběžná aktiva krátkodobé závazky. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat mezi 1,5-2,5. Tedy poměr oběžných aktiv ve srovnání s krátkými závazky by měl být v tomto rozmezí. V běžné likviditě se předpokládá, že k úhradě krátkodobých závazků by byla použita celková oběžná aktiva, tedy nejenom krátkodobý finanční majetek, ale i krátkodobé pohledávky a zásoby. Výpočet ukazatele běžné likvidity je popsán v kapitole 2.2 Metodika. Veškerá data potřebná k výpočtu včetně samotného vypočteného ukazatele běžné likvidity jsou uvedena v tabulce č.21 níže.

Tabulka 21 Běžná likvidita obce Nová Paka v období 2010-2019 v tis. Kč

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oběžná aktiva	21508	22952	51920	88051	86776	37955	62550	92807	76475	132357
Krátkodobé závazky	16036	12199	12260	18501	11222	22939	12264	11164	9971	11991
Běžná likvidita	1,34	1,88	4,23	4,76	7,73	1,65	5,10	8,31	7,67	11,04

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Při pohledu na tabulku č.21 můžeme zjistit, že doporučené hodnoty 1,5-2,5 jsou dosaženy pouze v letech 2010, 2011 a 2015, tyto roky se pohybují konkrétně na hodnotách 1,34, 1,88 a 1,65. Ostatní roky byly hodnoty vyšší a dosahovaly hodnot v rozmezí od 4,23 do 11,04. Nejvyšší hodnota 11,04 byla dosažena v posledním roce sledovaného období. Největší podíl na takto vysokých číslech mají hodnoty, kterých dosahují oběžná aktiva, respektive hodnot, kterých dosahuje finanční majetek obce. Finanční majetek je závislý na výsledku hospodaření v daném roce. V případě, že se výsledek hospodaření pohybuje kladných hodnotách, dochází i k nárůstu oběžných aktiv. Druhým faktorem, který ovlivňuje vysoká čísla ukazatele běžné likvidity, jsou vzhledem k výši účetní jednotky relativně nízké krátkodobé závazky. Nutno podotknout, že doporučené hodnoty jsou doporučované pro podniky, jejichž hlavním cílem je maximalizace zisku, takže je potřeba mít oběžná aktiva na nižších hodnotách, respektive je důležité mít tato aktiva stále v oběhu. Proto se v případě územní samosprávy, jejímž hlavním úkolem je uspokojování potřeb občanů a rozvoj území, obce nemusí striktně doporučených hodnot držet. Pro obec je velice důležité, že z vypočtených ukazatelů lze vyvodit vysokou schopnost splácet své závazky, a to i v případě nepříznivé situace nebo neočekávaných problémů.

Ukazatel pohotové likvidity

Druhým stupněm likvidity je pohotová likvidita. Vyjadřuje nám fakt, jak jsme schopni splácet své závazky za předpokladu, že nám odběratelé budou platit pohledávky včas. Tento ukazatel je oproštěn od zásob, které mají vyšší likviditu. Jedná se tedy o součet krátkodobého finančního majetku a krátkodobých pohledávek v poměru s krátkodobými závazky. Doporučené hodnoty se pohybují v rozmezí mezi 1-1,5. V tabulce č.22 níže je možné opět vidět veškerá data potřebná k výpočtu tohoto ukazatele včetně vypočtených hodnot pro dané roky.

Tabulka 22 Pohotová likvidita obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Finanční Majetek	17569	19701	49051	83317	83073	36322	60032	89365	72928	131123
Krátkodobé pohledávky	3939	3250	2868	4733	3702	1633	2518	3442	3547	1234
Krátkodobé závazky	16036	12199	12260	18501	11222	22939	12264	11164	9971	11991
Pohotová likvidita	1,34	1,88	4,23	4,76	7,73	1,65	5,10	8,31	7,67	11,04

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Při pohledu na tabulku zjišťujeme, že hodnoty ukazatele pohotové likvidity jsou totožné s hodnotami běžné likvidity z předchozí tabulky. Jak bylo psáno výše, rozdíl mezi

běžnou a pohotovou likviditou je v tom, že z pohotové likvidity jsou vyloučeny zásoby. Z rozvahy ve sledovaném období je možné zjistit, že obec v období 2010-2019 žádnými zásobami nedisponovala, proto jsou hodnoty totožné s hodnotami běžné likvidity.

Ukazatel okamžité likvidity

Okamžitá likvidita je nejlídnější ze všech tří ukazatelů. Vyjadřuje nám kolikrát jsme schopni uhradit z finančních majetku krátkodobé závazky. Jedná se tedy o oběžná aktiva oproštěná od zásob a krátkodobých pohledávek. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 0,9-1,1. V tabulce č.23 níže jsou zobrazena veškerá data potřebná k výpočtu ukazatele okamžité likvidity a jsou zde uvedeny i samotné vypočtené hodnoty.

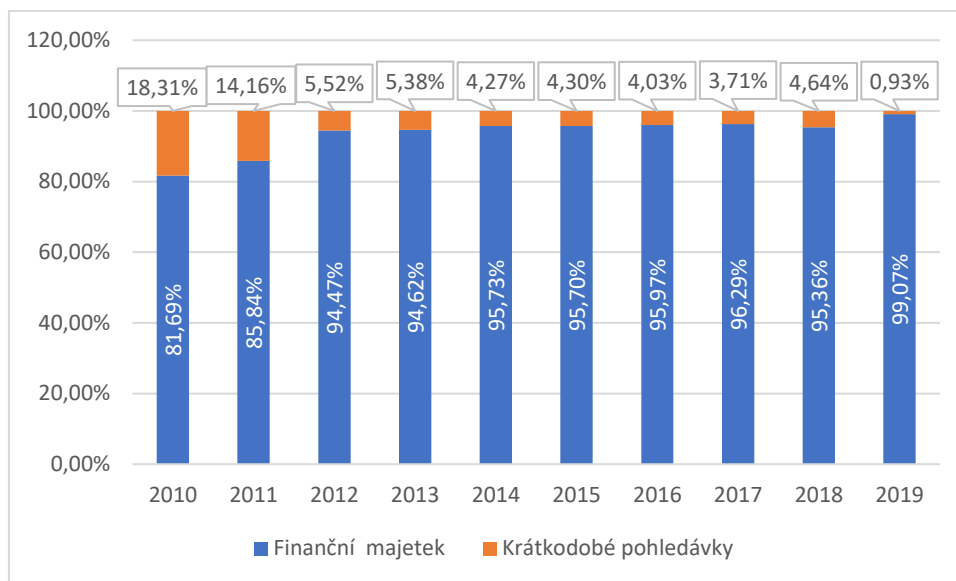
Tabulka 23 Okamžitá likvidita obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Finanční Majetek	17569	19701	49051	83317	83073	36322	60032	89365	72928	131123
Krátkodobé závazky	16036	12199	12260	18501	11222	22939	12264	11164	9971	11991
Okamžitá likvidita	1,10	1,61	4,00	4,50	7,40	1,58	4,89	8,00	7,31	10,94

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Doporučených hodnot ukazatele okamžité likvidity dosahuje pouze rok 2010 a to tak, že je na horní hranici této hodnoty, tedy na 1,1. Ostatní hodnoty jsou vyšší a pohybují se v rozmezí mezi 1,58 až 10,94. Jak lze vidět v grafu č.12 níže v obci Nová Paka má největší podíl na oběžných aktivech právě finanční majetek. V prvních dvou letech 81,69 až 85,84 v dalších letech jeho podíl ještě vzrostl a pohyboval se na hranici 94,47-96,29 % a v posledním roce dokonce přesáhl 99 % podíl na oběžných aktivech. Z tohoto důvodu můžeme konstatovat, že hodnoty se v jednotlivých letech pohybují na podobných úrovních jako tomu bylo u ukazatelů běžné likvidity, proto zdůvodnění těchto hodnot je stejné jako právě u běžné likvidity.

Graf 12 Struktura oběžných aktiv v obci Nová Paka v období 2010-2019

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.6.2 Analýza zadluženosti obce

Pojem zadluženost nám označuje skutečnost, že daný subjekt používá cizí kapitál na financování svých aktiv. Ukazatel zadluženosti nám ukazuje, jaké je úvěrové zatížení subjektu. Jak bylo napsáno v teoretické části v kapitole 3.6.2 optimální stav je, když cizí zdroje nejsou vyšší než vlastní kapitál. V případě, že jsou cizí zdroje vyšší neměly by přesahovat 1,5násobek vlastního kapitálu. Níže jsou vypočítány ukazatele celkové zadluženosti a míry zadluženosti obce Nová Paka ve sledovaném období 2010-2019.

Ukazatel celkové zadluženosti

Tento ukazatel nám popisuje finanční úroveň subjektu. Zobrazuje míru krytí firemního majetku cizími zdroji. Tento ukazatel se vypočítá jako poměr cizích zdrojů vůči celkovým aktivům. Jeho doporučená hodnota se pohybuje v rozmezí mezi 30 % - 60 %. S růstem hodnoty tohoto ukazatele roste také riziko věřitelů.

V tabulce č.24 níže jsou uvedeny výsledky výpočtu ukazatele celkové zadluženosti spolu se všemi potřebnými daty, které jsou k výpočtům potřeba. Tento ukazatel je vypočten podle vzorce 7 uvedeného v kapitole 2.2 Metodika.

Tabulka 24 Ukazatel celkové zadluženosti obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cizí zdroje	39550	34116	43365	74453	61825	60435	48455	45206	43580	57492
Celková aktiva	827184	699222	790615	844540	875582	904933	933906	977945	1025660	1095147
Ukazatel celkové zadluženosti v %	4,78	4,88	5,48	8,82	7,06	6,68	5,19	4,62	4,25	5,25

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Ukazatel celkové zadluženosti se pohybuje na relativně nízké úrovni po celou dobu sledovaného období. Mezi roky 2010-2012 a 2016 až 2019 se procentuální poměr cizích zdrojů a celkových aktiv obce pohybují v rozmezí 4-6 %. Nejvyšší nárůst nastal v roce 2013, kdy obec čerpala úvěr, který si zapůjčila na rekonstrukci a modernizace čističky odpadních vod. Výše tohoto úvěru v tomto roce činila 23 milionů korun a zásluhou této půjčky stoupl ukazatel celkové zadluženosti na 8,82 %. Toto zadlužení pokračuje i další roky, splacení celkové částky včetně úroků je plánované na rok 2026. Z výsledků zjištěných vypočtením tohoto ukazatele můžeme konstatovat, že zadluženost na nízké úrovni je pro obec pozitivní a riziko pro věřitele je velice nízké.

Ukazatel míry zadluženosti

Míra zadlužení nám udává poměr cizího a vlastního kapitálu. Tento ukazatel je velice důležitý pro banky při pořizování úvěru. Jak bylo uvedeno v teoretické části hodnoty cizích zdrojů by neměly překročit více než 1,5násobek vlastního kapitálu, ideální stav je, když je vlastní kapitál vyšší než cizí zdroje.

Opět jako v předchozích případech jsou v tabulce č.25 uvedena data potřebná k výpočtu míry zadluženosti a samotné vypočtené hodnoty tohoto ukazatele.

Tabulka 25 Ukazatel míry zadluženosti obce Nová Paka v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cizí zdroje	39550	34116	43365	74453	61825	60435	48455	45206	43580	57492
Vlastní kapitál	787634	665105	747249	770086	813757	844498	885451	932739	982080	1037655
Ukazatele míry zadluženosti v %	5,02	5,13	5,80	9,67	7,60	7,16	5,47	4,85	4,44	5,54

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z tabulky č.22 vyplývá, že ve sledovaném období byla míra zadlužení na nízké úrovni. V období let 2010-2012 a 2016-2019 se poměr mezi cizími zdroji a vlastním kapitálem pohyboval mezi 4,44 až 5,80 %. V letech 2013 až 2015 jsou hodnoty stejně jako v předchozí analýze celkové zadluženosti ovlivněny půjčkou na rekonstrukci a modernizaci čističky odpadních vod. Ovšem i v těchto letech ukazatel míry zadlužení nepřesahuje 10 %.

Z popsaných hodnot vyplývá, že obec Nová Paka je díky svojí nízké míře zadluženosti pro banky vhodným klientem na sjednání úvěru.

4.7 Komparace obce Nová Paka s obcí Hořice

Pro porovnání situace hospodaření města Nová Paka s jinou obcí byla vybrána obec Hořice, která se nachází nedaleko analyzované obce. V této kapitole bude provedena komparace z hlediska výše příjmů, výdajů a vybraných finančních ukazatelů. Město Hořice bylo vybráno z důvodu podobného počtu obyvatel, podobné rozlohy i podobných výsledků hospodaření.

4.7.1 Popis obce Hořice

Obec Hořice se nachází na posledním výběžku Krkonoš na úbočí tzv. Hořického chlumu. Leží mezi městy Jičín a Hradec Králové od obou jsou Hořice vzdáleny přibližně 25 kilometrů. Vzdálenost od analyzované obce Nová Paka je přibližně 28 km. Hořice se rozkládají na 2144 ha a leží v nadmořské výšce 311 m n.m. První zmínka o obci pochází z roku 1143. Nejvíce se toto město proslavilo sochařstvím (nachází se zde nejstarší sochařsko-kamenická škola v Evropě), výrobou tzv. Hořických trubiček a závody motocyklů s názvem 300 zatáček Gustava Havla.¹⁴¹

Demografický vývoj v poslední 10 letech, tj. mezi roky 2010 až 2019 má podobný trend jako tento vývoj v Nové Pace. Ačkoliv došlo mezi roky 2015 až 2017 k mírnému nárůstu, je trend počtu obyvatel spíše klesající. V roce 2010 bylo v obci Hořice evidováno 9030 obyvatel, zatímco v roce 2019 je to už pouze 8533 obyvatel. Tabulku č.26 s počty obyvatel v jednotlivých letech je možné vidět níže.¹⁴²

Tabulka 26 Vývoj počtu obyvatel v obci Hořice v období 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	9 030	8 805	8 733	8 664	8 625	8 583	8 601	8 637	8 621	8 533
muži	4 492	4 338	4 275	4234	4209	4190	4 193	4 218	4 202	4 147
ženy	4 538	4 467	4 458	4430	4416	4393	4 408	4 419	4 419	4 386

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z czso.cz

¹⁴¹ Místopisný průvodce po ČR. 2021. *Hořice*

¹⁴² Český statistický úřad, 2021. *Databáze demografických údajů za obce ČR. Hořice.*

4.7.2 Komparace příjmů obcí Nová Paka a Hořice

V této kapitole budou představena data příjmů obce Hořice a porovnána s daty ve stejném sledovaném období v Nové Pace. Nejprve bude provedena komparace celkových příjmů obou obcí a poté bude následovat srovnání daňových příjmů obou měst, jakožto nejvýznamnější složka příjmů.

Komparace celkových příjmů

V následující tabulce č.27 jsou uvedeny celkové příjmy obou obcí přepočítané na jednoho obyvatele, čímž se vyloučí odchylka, která by vznikla kvůli rozdílnému počtu obyvatel. Dále můžeme v tabulce vidět rozdíl obou v absolutní hodnotě.

Tabulka 27 Celkové příjmy porovnávaných obcí na 1 obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč)

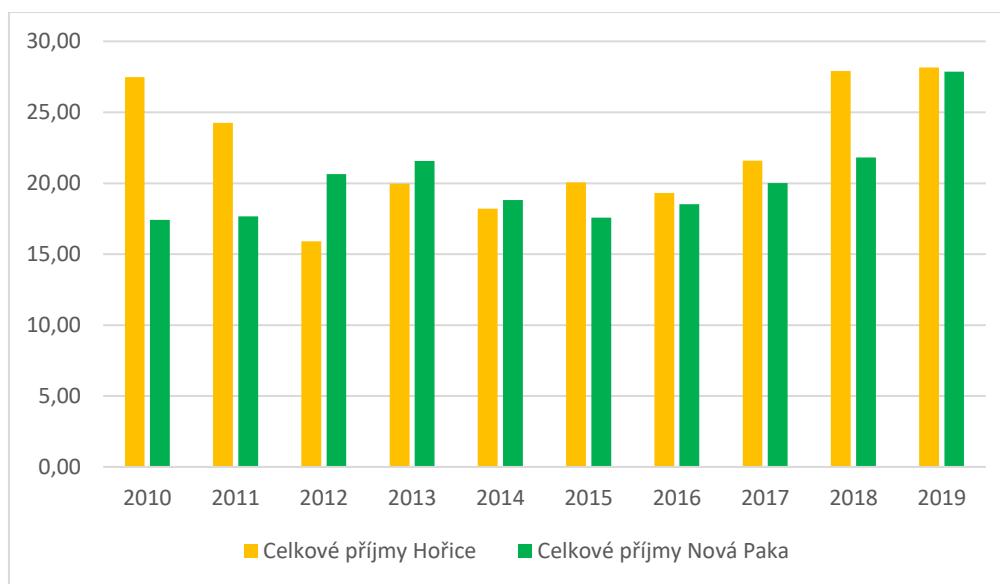
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy/1 obyv. Hořice	27,48	24,26	15,89	19,97	18,20	20,05	19,31	21,59	27,92	28,15
Příjmy/1 obyv. Nová Paka	17,41	17,66	20,64	21,57	18,82	17,57	18,53	20,01	21,82	27,86
Rozdíl v absolutní hod.	10,06	6,60	4,74	1,60	0,62	2,48	0,78	1,58	6,10	0,29

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Na základě dat zjištěných z tabulky č.27 můžeme konstatovat, že první sledovaný rok, tedy rok 2010 měly Hořice vyšší příjmy na jednoho obyvatele než Nová Paka a to o 10,06 tisíce korun. Přičemž Hořice měli průměr na obyvatele 27,48 tisíc a Nová Paka 17,41 tisíc korun. Největší podíl na příjmech Hořic v tomto roce měly přijaté transfery, zatím co v Nové Pace to byly daňové příjmy. V roce 2011 příjmy Hořic mírně poklesly na 24,26 tisíc korun na jednoho obyvatele, ovšem příjmy Nové Paky vzrostly pouze mírně, takže tento rok měla opět obec Hořice vyšší příjmy než Nová Paka a to o 6,6 tisíc korun na obyvatele. I v tomto roce v Hořicích měly největší podíl na celkových příjmech přijaté transfery a v Nové Pace daňové příjmy. Největší část přijatých transferů v obci Hořice během těchto dvou let byly dotace přijaté od Regionální rady – severovýchod, které byly jak investiční, tak neinvestiční a byly určeny na projekt Hořice – město bez bariér. V roce 2012 došlo k velkému poklesu příjmů v obci Hořice a to na 15,89 tisíc na 1 obyvatele, hlavní důvodem tohoto poklesu je nižší příjem přijatých transferů. V tomto roce došlo naopak k nárůstu příjmů Nové Paky na 20,64 tisíc korun na 1 obyvatele. Poprvé za sledované období měla tedy Nová Paka vyšší příjmy než obec Hořice a to o 4,74 tisíc korun na jednoho obyvatele. V roce 2013 vzrostly příjmy v obou městech. V Nové Pace došlo k mírnějšímu nárůstu na 21,57 tisíc korun na obyvatele a v Hořicích příjmy stouply na 19,97. Ovšem znovu byly příjmy v Nové Pace o 1,6 tisíc korun na obyvatele vyšší. V roce 2014 došlo naopak k propadu přijatých příjmů v obou

obcích. V Nové Pace došlo k propadu na 18,82 tisíc korun a v Hořicích na 18,2 tisíce korun na obyvatele. Tento rok byl druhý nejnižší rozdíl mezi příjmy obou obcí v tomto sledovaném období. V roce 2015 opět vzrostly přijaté transfery v obci Hořice a tím došlo také ke zvýšení příjmů na 1 obyvatele na 20,05 tisíc korun. Naopak příjmy Nové Paky mírně poklesly na 17,57 tisíc korun na obyvatele. V důsledku popsanych změn v tomto roce měly Hořice vyšší příjmy o 2,48 tisíc korun na 1 obyvatele. V roce 2016 mírně vzrostly příjmy Nové Paky na 18,53 tisíc korun, naopak v Hořicích došlo k poklesu příjmu na 19,31 tisíc korun na 1 obyvatele. Tento rok byl tedy rozdíl 0,78 tisíc korun na obyvatele vyšší v Hořicích. V roce 2017 vzrostly příjmy v obou obcích. V Nové Pace na 20,01 a v Hořicích o trochu více na 21,59 tisíc korun na obyvatele. Rozdíl se tedy zvýšil na 1,58 tisíc korun ve prospěch Hořic. V roce 2018 opět příjmy stouply v obou obcích, ovšem v Hořicích daleko prudčeji, tento nárůst mají na svědomí opět přijaté dotace. V Hořicích došlo tedy k nárůstu na 27,92 tisíc korun, v Nové Pace byl nárůst na 21,82 tisíc korun na obyvatele. V Hořicích tedy byly vyšší příjmy o 6,1 tisíce korun na obyvatele než v Nové Pace. Poslední sledovaný rok stouply také přijaté dotace v Nové Pace a příjmy tento rok v tomto městě byly 27,86 tisíc korun na obyvatele, v Hořicích byly tento rok příjmy 28,15 tisíc korun na obyvatele. Hořice měli vyšší příjmy o 0,29 tisíc korun na obyvatele. Rozdíl mezi příjmy obou obcí byl tedy tento rok nejnižší za celou dobu sledovaného období. Níže se nachází sloupcový graf č.13 zobrazující celkové příjmy obcí Hořice a Nová Paka na jednoho obyvatele.

Graf 13 Vývoj celkových příjmů na 1 obyvatele obou obcí v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Komparace daňových příjmů

Jak již bylo několikrát zmíněno, daňové příjmy mívají nejvyšší podíl na celkových příjmech, proto jim opět bude věnována větší pozornost než ostatním příjmům.

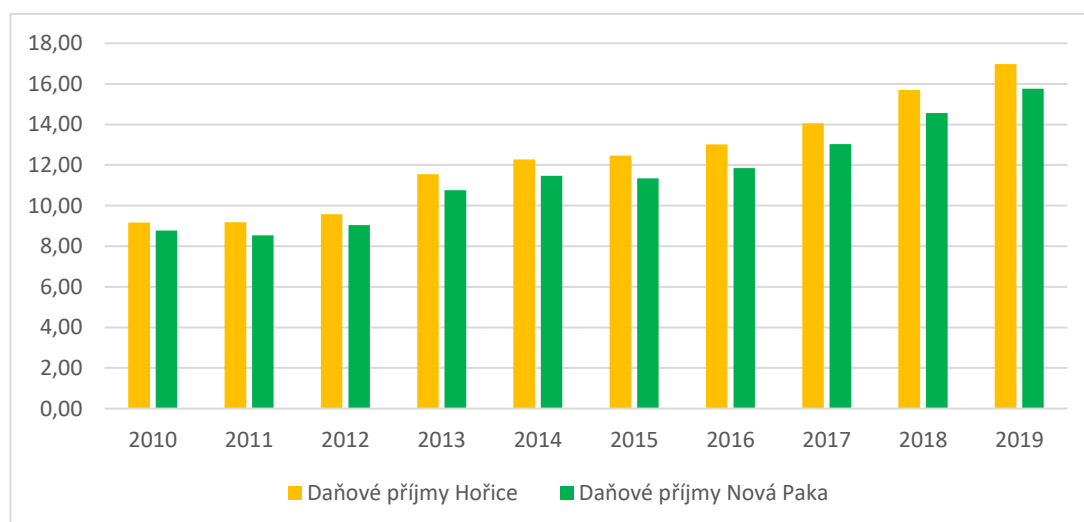
Níže je umístěna tabulka č.28 daňových příjmů obou obcí přepočítaných na jednoho obyvatele, nejnižší řádek nám ukazuje rozdíl mezi oběma zkoumanými obcemi v absolutní hodnotě. Pod tabulku lze vidět i sloupcový graf č.14 těchto příjmů ve sledovaném období 2010 až 2019.

Tabulka 28 Komparace daňových příjmů na jednoho obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	9,17	9,19	9,58	11,55	12,27	12,46	13,01	14,06	15,69	16,97
Nová Paka	8,78	8,54	9,04	10,76	11,47	11,34	11,84	13,04	14,56	15,75
Rozdíl v absolut. hodnotě	0,39	0,65	0,54	0,79	0,80	1,12	1,17	1,02	1,13	1,22

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Graf 14 Komparace daňových příjmů na 1 obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Při pohledu na graf č.14 lze konstatovat, že v obou obcích je narůstající trend daňových příjmů. Tento trend souvisí s lepší se situací po hospodářské krizi, která nastala v roce 2008. V roce do roku 2011 docházelo ještě k mírnému poklesu, jakožto dopadů hospodářské krize. Od roku 2012 byl již znatelných hospodářský růst, který trval až do roku 2019.

Z grafu č.14 lze také vidět, že obec Hořice dosahuje po celé sledované období vyšších příjmů než obec Nová Paka. Při pohledu na následující tabulku č.29 zjistíme, proč se tomu tak dělo. V této tabulce jsou podobněji rozebrány daňové příjmy obou obcí. Rozdíl v posledním řádku, jednotlivých daní je opět absolutní hodnotou.

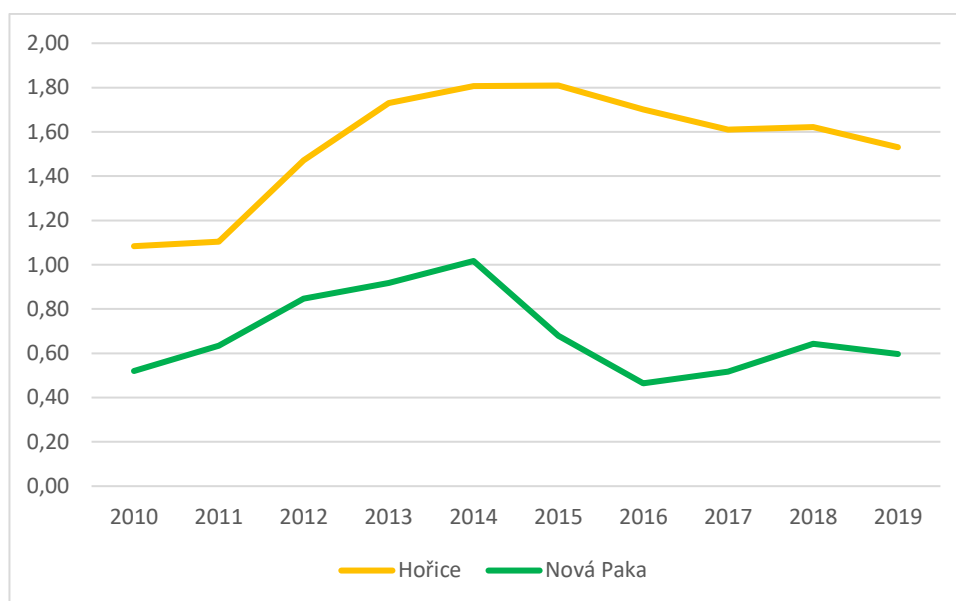
Tabulka 29 Souhrn a komparace daňových příjmů na 1 obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	3,97	3,94	4,20	4,81	5,32	5,47	5,89	6,22	6,70	7,66
Nová Paka	4,16	3,85	4,23	4,98	5,45	5,62	5,93	6,42	6,78	7,62
Rozdíl	0,19	0,10	0,03	0,17	0,13	0,14	0,04	0,20	0,09	0,04
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	3,63	3,62	3,45	4,45	4,55	4,57	4,83	5,63	6,75	7,15
Nová Paka	3,65	3,60	3,48	4,39	4,50	4,53	4,93	5,57	6,60	6,99
Rozdíl	0,02	0,02	0,04	0,07	0,05	0,04	0,09	0,06	0,15	0,16
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	1,08	1,10	1,47	1,73	1,81	1,81	1,70	1,61	1,62	1,53
Nová Paka	0,52	0,63	0,85	0,92	1,02	0,68	0,46	0,52	0,64	0,60
Rozdíl	0,56	0,47	0,63	0,81	0,79	1,13	1,24	1,09	0,98	0,93
Majetkové daně	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	0,49	0,52	0,47	0,56	0,59	0,60	0,59	0,61	0,62	0,63
Nová Paka	0,45	0,46	0,49	0,48	0,51	0,52	0,52	0,53	0,53	0,54
Rozdíl	0,04	0,06	0,02	0,07	0,08	0,09	0,07	0,07	0,09	0,09

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Při pohledu na tabulku č.29 můžeme zjistit, že u příjmů obcí z daní z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, daní ze zboží a služeb v tuzemsku, ale i majetkových daní jsou rozdíly mezi sledovanými obcemi velice zanedbatelné. Je to dáno tím, že tyto příjmy se mezi obce rozdělují určitým poměrem, popřípadě koeficientem na základě jejich rozlohy, počtu obyvatel, popřípadě finanční náročnosti na infrastrukturu v obci. Rozdílovým činitelem v příjmech jsou tedy v případě těchto dvou obcí daně a poplatky z vybraných činností a služeb. Z grafu č.15 níže můžeme pozorovat, že obec Hořice má po celou sledovanou dobu tyto příjmy na vyšších hodnotách. V roce 2011 se jedná o nejmenší rozdíl 0,47 tisíc korun na obyvatele, naopak v roce 2016 byl rozdíl nejvyšší, a to 1,24 tisíc korun na obyvatele.

Graf 15 Vývoj daňových příjmů obou obcí v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Tento rozdíl je daný faktem, že Hořice mají nastavené poplatky za odpad za osoby přihlášené v městě Hořice a poplatek za psa. Sazby poplatků v roce 2019 za odpad jsou v Hořicích nastavené na 600 Kč za osobu, přičemž je zde snížena sazba na děti do 15 let na 300 Kč. Dále je zde poplatek za odpad za stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná osoba se sazbou 600 Kč za dům. Sazby poplatků za psa jsou také různé, například sazba poplatku za psa chovaného v rodinném domě je 300 Kč, sazba za psa chovaného v bytovém domě je 900 Kč, v případě, že je chovatel důchodce činí sazba 200 Kč. Tato sazba poplatku, tedy 200 Kč se vztahuje i na majitele psů, kteří bydlí v okolních obcích spadajících pod správní obvod Hořice.¹⁴³ Oproti tomu v Nové Pace jsou občané od poplatků za odpad i za psa osvobozeni. Poplatky za odpad v Nové Pace občané nemusí hradit od roku 2008, poplatek za psa nemusí platit o rok déle od roku 2007. Radnice se tímto krokem snaží občany donutit, aby více třídili odpad. Podmínkou pro zrušení těchto poplatků, byl požadavek radnice, že občané v daném roce musí vytrídít více odpadu než v roce předešlém. Občané podmínku splnili o 15 %, takže došlo, k již zmíněnému zrušení poplatku.¹⁴⁴ U poplatku za psa zvolila radnice podobnou strategii.

¹⁴³ Hořice, 2020. *Poplatky*.

¹⁴⁴ BAROCH, Pavel, 2008. *Nová Paka zrušila poplatky za popelnice. Lidé třídí*.

Zrušení poplatku za psa je podmíněno vyšší zodpovědností majitelů psů při úklidu znečištěných ulic po svých mazlíčcích.¹⁴⁵

Dalším důvodem pro vyšší daně a poplatky z vybraných činností a služeb v obci Hořice je plošné omezení loterií a jiných hazardních her v Nové Pace na základě obecně závazné vyhlášky č. předpisu 1/2013 s účinností od 1.1.2014.¹⁴⁶ Obec Hořice se pro podobný tah rozhodla o rok později s tím, že k celkovému zákazu hazardu v obci dojde od roku 2019.¹⁴⁷

Níže je umístěna tabulka č.30 s jednotlivými poplatky na jednoho obyvatele v tis. Kč v obou obcích. V posledním řádku u jednotlivých obcí je souhrn analyzovaných poplatků k porovnání.

Tabulka 30 Souhrn poplatků v obou obcích v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Hořice	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poplatky odpad	0,41	0,40	0,40	0,43	0,42	0,42	0,42	0,42	0,40	0,45
Poplatky ze psů	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Odvod z hazardu	0,15	0,22	0,61	0,84	0,85	0,84	0,73	0,49	0,26	0,14
Souhrn poplatků	0,59	0,65	1,04	1,30	1,30	1,29	1,18	0,94	0,69	0,61
Nová Paka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poplatky odpad	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Poplatky ze psů	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Odvod z hazardu	0,14	0,21	0,54	0,61	0,65	0,29	0,05	0,07	0,08	0,09
Souhrn poplatků	0,14	0,21	0,54	0,61	0,65	0,29	0,05	0,07	0,08	0,09

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

4.7.3 Komparace výdaj obcí Nová Paka a Hořice

V této kapitole bude provedena analýza výdajů v obci Hořice a jejich komparace s výdaji Nové Paky. V následující tabulce č.31 je provedena komparace příjmů obou porovnávaných obcí ve sledovaném období 2010 až 2019. V této tabulce se nacházejí jak celkové příjmy, tak jejich jednotlivé složky, tedy běžné a kapitálové příjmy obou obcí, které jsou jednotlivě porovnávány mezi sebou. Znovu budou hodnoty výdajů přepočítané na jednoho obyvatele, čímž se vyloučí odchylka, která by vznikla kvůli rozdílnému počtu obyvatel. Pod touto tabulkou se nachází graf č.16, který zobrazuje vývoj celkových výdajů obou obcí.

¹⁴⁵ Česká televize, 2007. *Radnice chce zrušením poplatků za psa donutit majitele po zvířatech uklízet.*

¹⁴⁶ Nová Paka, 2013. *Sbírka předpisů Město Nová Paka.*

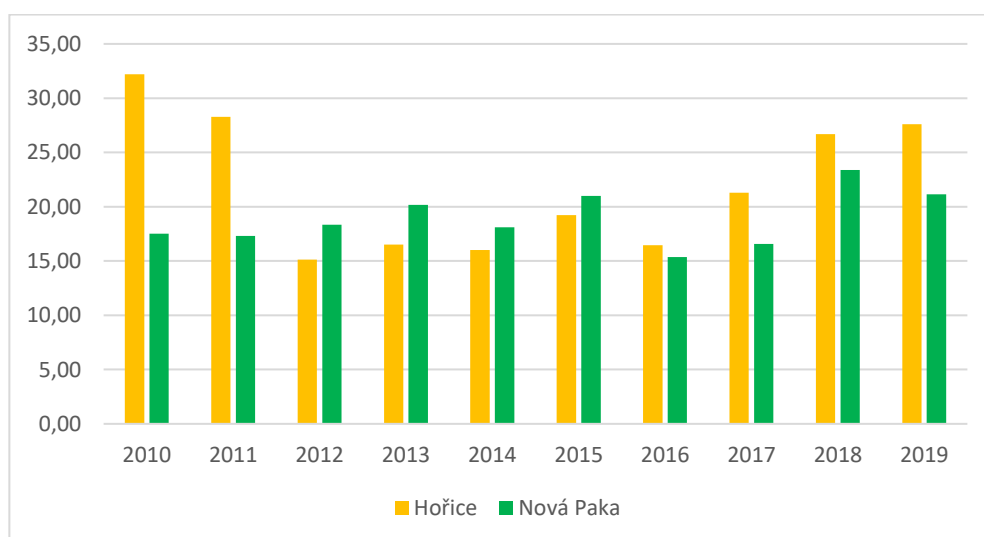
¹⁴⁷ Hořice, 2015. *Herny v Hořicích končí, automaty odpojí během příštích čtyř let.*

Tabulka 31 Komparace jednotlivých výdajů obou obcí v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Celkové výdaje	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	32,21	28,29	15,14	16,51	16,00	19,24	16,45	21,29	26,70	27,60
Nová Paka	17,51	17,30	18,35	20,17	18,11	21,00	15,37	16,59	23,38	21,14
Rozdíl	14,70	10,98	3,21	3,66	2,11	1,76	1,09	4,70	3,32	6,46
Běžné výdaje	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	16,92	16,89	12,85	12,82	13,99	14,30	14,54	16,02	18,29	20,33
Nová Paka	13,61	13,44	10,63	11,77	12,47	12,44	12,32	13,76	15,36	15,44
Rozdíl	3,31	3,45	2,22	1,06	1,52	1,86	2,22	2,25	2,92	4,88
Kapitálové výdaje	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	15,28	11,39	2,29	3,69	2,01	4,94	1,91	5,27	8,41	7,27
Nová Paka	3,90	3,86	7,72	8,41	5,63	8,56	3,05	2,82	8,02	5,69
Rozdíl	11,39	7,53	5,43	4,72	3,63	3,62	1,13	2,45	0,39	1,57

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Graf 16 Komparace celkových výdajů na 1 obyvatele v období 2010-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z grafu č.16 můžeme pozorovat, že v prvních dvou letech sledovaného období výdaje Hořic výrazně převyšovaly výdaje Nové Paky. Tento velký rozdíl je dán převážně kapitálovými výdaji vynaloženými na projekt Hořice – město bez bariér, ve kterém došlo k opravám a rekonstrukcím silnic a chodníků po celém městě. Náklady na tento projekt byly během těchto dvou let bezmála 200 milionů korun. V roce 2010 díky této investici byl rozdíl mezi kapitálovými výdaji obcí o 11,39 tisíc korun na obyvatele vyšší v obci Hořice. Také běžné výdaje byly v tomto roce v Hořicích vyšší. A to o 3,31 tisíce korun na osobu. V tomto roce byly v Hořicích vyšší hodnoty platů a souvisejících výdajů a také neinvestiční nákupy,

ze kterých nejvíce město investovalo do nákupů služeb. Naopak v Nové Pace jsou vynakládány větší výdaje na neinvestiční transfery veřejnoprávních subjektů.

V roce 2011 byly výdaje Nové Paky velice podobné jako v roce předchozím, pokles byl pouze o 0,21 tisíce korun na osobu. Naopak v Hořicích byl pokles větší, a to o 3,92 tisíce korun na obyvatele. Tento pokles nastal nejvíce v důsledku nižších kapitálových výdajů a to o 3,89 tisíc korun na obyvatele. Hořice tento rok snížily výdaje hlavně kvůli poklesu výdajů za dlouhodobý hmotný majetek.

V roce 2012 poklesly výdaje Hořic o 13,15 tisíc korun na 15,14 tisíc korun. Tento pokles nastal na základně výrazného snížení kapitálových výdajů na 2,29 tisíc korun na obyvatele, došlo tedy k poklesu kapitálových výdajů o více než 9 tisíc korun na obyvatele. Podíl na tomto poklesu měly také běžné výdaje, které byly sníženy díky sociální reformě popsané v kapitole 4.3.2. Vertikální analýza příjmů, tedy hlavně na základě ukončení vyplacení sociálních dávek obcemi, které přešlo na úřad práce. Běžné výdaje v Hořicích tento rok byly 12,85, tedy o 4 tisíce korun na obyvatele méně než v předešlém roce. K podobnému propadu běžných výdajů došlo i v Nové Pace, kde ze stejného důvodu klesly běžné výdaje na 10,63 tisíce korun na obyvatele. Naopak v Nové Pace tento rok stouply kapitálové výdaje obce na 7,72 tisíce korun na obyvatele. Tento rok tedy byly celkové výdaje v Nové Pace 18,35 tisíc korun na obyvatele, tedy o 3,21 tisíc vyšší než v Hořicích.

V roce 2013 narostly výdaje v obou obcích. V Nové Pace stouply na 20,17 tisíc korun na obyvatele. Za tento nárůst jsou zodpovědné jak běžné výdaje, které vzrostly na 11,77 tisíc, tak kapitálové výdaje, které se dostaly na hodnotu 8,41 tisíc korun na obyvatele. K mírnému růstu došlo i v Hořicích, kde celkové výdaje vzrostly 16,51 tisíc korun na obyvatele. U kapitálových výdajů došlo k růstu na 3,69 tisíc korun. Město za tyto výdaje pořídilo dlouhodobý hmotný majetek (budovy, haly a stavby). U běžných výdajů v Hořicích došlo k zanedbatelnému poklesu o 0,03 tisíce korun na obyvatele. V tomto roce byl rozdíl běžných výdajů mezi oběma obcemi 1,06 tisíc korun na jednoho obyvatele.

V roce 2014 došlo k poklesu celkových výdajů v obou obcích. Více v Nové Pace, kde poklesly o 2,06 tisíc korun na 18,11 tisíc korun na jednoho obyvatele. V Hořicích došlo opět k nižšímu poklesu na 16 tisíc korun na obyvatele. Oba tyto poklesy má za následek pokles kapitálových výdajů v Nové Pace na 5,63 tisíc korun a v Hořicích na 2,01 tisíc korun na obyvatele. Naopak běžné výdaje v tomto roce v obou obcích zaznamenaly mírný nárůst v Nové Pace na 13,99 a v Hořicích na 12,47 tisíc korun na obyvatele.

V roce 2015 opět došlo k růstu výdajů obou měst. V Nové Pace došlo k růstu výdajů o 2,89 tisíc na 21 tisíc korun na obyvatele. V Hořích byl nárůst ještě vyšší, výdaje zde vzrostly o 3,24 tisíc na 19,24 tisíc korun na jednoho obyvatele. Největší podíl na tomto nárůstu celkových výdajů měly opět kapitálové výdaje, které v Hořicích stouply o více než polovinu na 4,94 tisíc korun a v Nové Pace na 8,56. Rozdíl mezi kapitálovými výdaji obou obcí se za uplynulý rok téměř nezměnil. Běžné výdaje Hořic mírně vzrostly na 14,30 tisíc korun na jednoho obyvatele, naopak v Nové Pace došlo k mírnému poklesu na 12,44 tisíc korun na obyvatele, čímž došlo ke zvětšení rozdílu mezi běžnými výdaji obou obcí na 1,86 tisíc korun na jednoho obyvatele.

V roce 2016 po dvou letech opět došlo k poklesu celkových příjmů v obou obcích. V Nové Pace znovu šlo o větší pokles, kde výdaje klesly o 5,63 tisíc korun na 15,37 tisíc korun na jednoho obyvatele a v tomto roce byly po 4 letech nižší než v druhé porovnávané obci. V Hořicích tedy došlo k mírnějšímu poklesu na 16,45 tisíc korun na obyvatele. V tomto roce byl nejmenší rozdíl mezi celkovými výdaji obou obcí za celé sledované období (1,09 tisíc korun). Běžné výdaje se tomto roce opět měnily jen mírně. Pokles celkových výdajů tedy znovu ovlivňovaly výdaje kapitálové. V Nové Pace došlo k poklesu kapitálových výdajů o 5,51 tisíc korun na obyvatele na 3,05 tisíc korun na 1 obyvatele. V Hořicích sice nebyl pokles tak vysoký, ovšem kapitálové výdaje zde klesly na nejnižší hodnotu za celé sledované období, a to na 1,91 tisíc korun na jednoho obyvatele.

V roce 2017 výdaje obou obcí vzrostly. V Hořicích byl nárůst výdajů vyšší, dostaly se na hodnotu 21,29 tisíc korun na 1 obyvatele. V Nové Pace vzrostly na 16,59 tisíc korun, běžné výdaje zde v tomto roce narostly na 13,76 tisíc a kapitálové, ovšem kapitálové výdaje mírně poklesly na 2,82. V Hořicích obě hodnoty zaznamenaly růst, u běžných výdajů na 16,02 tisíc korun a u kapitálových na 5,27 tisíc korun na jednoho obyvatele. Ve srovnání s předchozím rokem se zvýšil rozdíl mezi celkovými výdaji obou obcí o 3,61 tisíc korun na 4,7 tisíc korun na jednoho obyvatele.

O rok později v roce 2018 zaznamenaly růst celkových výdajů znovu obě obce. V Nové Pace stouply výdaje na 23,38 tisíc korun na obyvatele a v Hořicích na 26,7 tisíc korun na obyvatele. Rozdíl mezi oběma byl 3,32 tisíc korun. V obou obcích narostly oba typy výdajů. V Nové Pace stouply běžné výdaje na 15,36 tisíc korun v Hořicích na 18,29 tisíc korun na jednoho obyvatele. Kapitálové výdaje zaznamenaly v obou obcích větší růst. V Hořicích vzrostly na 8,41 a v Nové Pace vzrostly dokonce o 5,2 tisíce korun na 8,02 tisíc

korun na jednoho obyvatele. V tomto roce byl rozdíl mezi kapitálovými výdaje nejnižší za celé sledované období ve prospěch Hořic.

Poslední rok sledovaného období v obci Hořice celkové výdaje vzrostly na 27,6 tisíc korun, naopak v Nové Pace zaznamenaly pokles na 21,14 tisíc korun na 1 obyvatele. V tomto roce byl nejvyšší rozdíl mezi těmito výdaje od roku 2011 (6,46 tisíc korun). V obci Hořice došlo k růstu běžných výdajů o 2,04 tisíc korun na 20,33 tisíc korun na jednoho obyvatele a poklesu kapitálových výdajů o 1,14 tisíc korun na 7,27 tisíc korun na jednoho obyvatele. V obci Nová Paka došlo také k růstu běžných výdajů, ovšem pouze o 0,08 tisíc korun, na 15,44 tisíc korun na jednoho obyvatele. Tento rok byl rozdíl mezi běžnými výdaji obou obcí nejvyšší za celé sledované období, kdy měla obec Hořice tyto výdaje vyšší o 4,88 tisíce korun na jednoho obyvatele obce. Kapitálové výdaje v Nové Pace také poklesly, a to na hodnotu 5,69 tisíc korun na jednoho obyvatele.

4.7.4 Komparace ČPK, likvidity a zadlužeností obcí Nová Paka a Hořice

V této kapitole bude provedena komparace čistého provozního kapitálu (ČPK) a ukazatelů zadluženosti a likvidity v obou porovnávaných obcích v letech 2010 až 2019. Nejprve bude řešena komparace ČPK, poté se budeme zaměřovat na poměření všech třech stupňů likvidity a poté bude porovnána celková zadluženost a míra zadlužení obou obcí.

Komparace ČPK v obcích Nová Paka a Hořice

V této části bude provedena komparace čistého provozního kapitálu obou obcí mezi roky 2010 až 2019. V následující tabulce č.32 jsou právě tyto hodnoty zobrazeny.

Tabulka 32 ČPK obou obcí ve sledovaném období 2010-2019 (v tis. Kč)

Čistý provozní kapitál	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	-50033	-1120	-8585	9332	14692	4437	29803	35303	55738	52759
Nová Paka	5472	10753	39660	69550	75554	15016	50286	81643	66504	120366

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

V prvním roce můžeme sledovat, že čistý provozní kapitál v obci Hořice dosahoval relativně vysokých záporných hodnot. Což bylo dáno vysokým podílem krátkodobých závazků. Jednalo se hlavně o poskytnuté úvěry na pokrytí nákladů na projekt Hořice – město bez bariér. Hodnota čistého provozního kapitálu byla na -50 milionech, tedy Hořice v tomto roce měly vysoký nekrytý dluh. V tomto roce krátkodobé závazky převyšovaly oběžná aktiva o téměř 290 %. Ačkoliv v Nové Pace čistý pracovní kapitál byl v tomto roce nejnižší

za celé sledované období, tak byl i tak o více než 55 milionů větší než v případě obce Hořice. V roce 2011 v Nové Pace vzrostl čistý pracovní kapitál o téměř dvojnásobek na 10,75 milionů korun. V Hořicích sice došlo ke snížení záporného čísla ČPK na -1,12 milionu korun, ovšem hodnota byla stále záporná, tudíž v obci byl stále nekrytý dluh. V roce 2012 v Nové Pace znovu narostla hodnota čistého provozního kapitálu, v tomto roce dokonce o téměř čtyřnásobek na 39,66 milionu korun. Naopak v obci Hořice došlo k nárůstu záporného čísla čistého pracovního kapitálu na -8,59 milionu korun. Došlo teda k růstu nekrytého dluhu obce. V roce 2013 došlo ke zvratu v čistém pracovním kapitálu v Hořicích, kdy se hodnota tohoto ukazatele dostala poprvé ve sledovaném období na kladnou hodnotu. V tomto roce byla hodnota ČPK v Hořicích na hodnotě 9,33 milionu korun. V Nové Pace došlo opět k nárůstu ČPK, tentokrát na hodnotu 69,55 milionu, tedy opět téměř o 30 milionu korun. V následujícím roce došlo v obou obcích k nárůstu čistého pracovního kapitálu, v Hořicích na 14,69 milionu a v Nové Pace na 75,55 milionu korun. V roce 2015 došlo k pokles ČPK v obou obcích. V Hořicích to bylo na hodnotu 4,44 milionu korun a k poklesu došlo hlavně kvůli zvýšení krátkodobých závazků v tomto roce. V Nové Pace byl pokles daleko větší, hodnota ČPK zde klesla na 15,02 milionu korun a k tomuto poklesu došlo zejména v důsledku snížení oběžných aktiv. Toto snížení oběžných aktiv souvisí s výstavbou městského bazénu, který Nová Paka financovala pouze z vlastních zdrojů. Došlo také k nárůstu krátkodobých závazků téměř na dvojnásobek hodnoty těchto závazků v roce 2014. V následujících letech došlo v obci Hořice k nárůstu hodnoty ČPK, nejdříve na 29,80 milionu korun v roce 2016, poté na hodnotu 35,30 milionu korun v roce 2017 a nakonec na hodnotu 55,74 milionu korun v roce 2018. V posledním sledovaném roce došlo k mírnému poklesu na 52,76 milionu korun čistého pracovního kapitálu. V Nové Pace také v posledních letech tyto hodnoty ČPK stoupaly. Nejdříve na 50,29, milionu korun v roce 2016 a poté na 81,64 milionu korun v roce 2017. V roce 2018 došlo v Nové Pace k poklesu ČPK na hodnotu 66,5 milionu korun. Tento pokles je následkem druhé etapy stavby městského bazénu, tentokrát jeho venkovní části. Tato výstavba byla opět financována z vlastních zdrojů Nové Paky. V posledním sledovaném roce došlo k velkému nárůstu ČPK v Nové Pace, kdy hodnota vyšplhala na 120,37 milionu korun.

Komparace likvidity v obcích Nová Paka a Hořice

Jak bylo uvedeno v teoretické části likvidita má tři stupně – běžná, pohotová a okamžitá. V tabulce č.33 níže jsou uvedeny jednotlivé druhy likvidity v jednotlivých obcích za sledované období.

Tabulka 33 Ukazatel likvidity obou obcí ve sledovaném období 2010-2019

Běžná likvidita	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	0,34	0,96	0,69	1,50	1,98	1,15	2,35	2,88	3,31	2,73
Nová Paka	1,34	1,88	4,23	4,76	7,73	1,65	5,10	8,31	7,67	11,04
Pohotová likvidita	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	0,34	0,94	0,67	1,48	1,94	1,13	2,33	2,84	3,29	2,71
Nová Paka	1,34	1,88	4,23	4,76	7,73	1,65	5,10	8,31	7,67	11,04
Okamžitá likvidita	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	0,05	0,31	0,09	0,85	1,22	0,65	1,76	2,46	2,17	1,73
Nová Paka	1,10	1,61	4,00	4,50	7,40	1,58	4,89	8,00	7,31	10,94

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Pro běžnou likviditu jsou doporučené hodnoty mezi 1,5-2,5. V tabulce č.32 můžeme sledovat, že hodnoty běžné likvidity jsou v obci Hořice na nižší než v Nové Pace. V prvních třech letech jsou hodnoty v této obci na velice nízké úrovni. Tedy v těchto třech letech byla likvidita obce Hořice velice riziková a obec riskovala, že nebude schopna hradit své krátkodobé závazky. Toto bylo dáno převážně díky projektu Hořice – město bez bariér, kvůli kterému došlo k poklesu krátkodobého finančního majetku z důvodu velkých výdajů obce. Navíc kvůli tomuto projektu byla obec nucena si vzít úvěr na pokrytí některých výdajů a tím došlo ke zvýšení krátkodobých závazků. Hodnoty běžné likvidity v tomto období se pohybovaly mezi 0,34 a 0,94. V této době se výsledky běžné likvidity v Nové Pace pohybovaly na hranici doporučených hodnot, ovšem od roku 2012 se hodnoty běžné likvidity dostaly v Nové Pace nad úroveň doporučeného. V některých letech dokonce dosahovaly hodnoty několika násobku horní hranice doporučených hodnot. Šlo hlavně o roky 2014, 2017, 2018 a 2019, kdy se hodnoty běžné likvidity v této obci dostali na 7,67 až 11,04. Jedinou výjimkou byl rok 2015, kdy běžná likvidita Nové Paky dosahovala hodnoty 1,65. Naopak v Hořicích se po riskantních prvních letech hodnoty dostaly do přijatelné výše. Tyto hodnoty se o roku 2013 pohybovaly v doporučených hodnotách, v letech pozdějších pak mírně nad těmito hodnotami.

Pohotová likvidita je v podstatě bezna likvidita oproštěná o zásoby daného subjektu. Jak bylo uvedeno v kapitole 4.6.1. Analýza likvidity obce, tak obec Nová Paka ve sledovaném období žádnými zásobami nedisponovala a z tohoto důvodu byla pohotová likvidita totožná s likviditou beznou. Obec Hořice sice ve sledovaném období nízkou mírou zásob disponovala, ovšem hodnoty podilove likvidity, oproti bezne likviditě moc neovlivnily. Hodnoty díky odečtení zásob poklesly maximálně o 0,4 a to pouze ve dvou letech 2014 a 2017. Tedy v prvních 3 letech se hodnoty pohotové likvidity pohybovaly pod doporučenou hranicí 1-1,5. Naopak v letech dalších, kromě výjimky v roce 2015, se hodnoty pohybovaly mírně nad touto hranicí.

Jak bylo popsáno v teoretické asti, okamžitá likvidita porovnává ty nejlikvidnější položky z rozvahy s krátkodobými závazky. Tedy nám ukazuje poměr krátkodobého finančního majetku s krátkodobými závazky. Při pohledu na tabulku muzeme konstatovat, že po odečtení krátkodobých pohledávek od pohotové likvidity se dostaly hodnoty likvidity v obci Hořice v letech 2010 a 2012 do extrémně nízkých hodnot. Naopak v letech 2014 a 2016 až 2019 byly hodnoty nad doporučenou hranicí. Pouze v letech 2011, 2013 a 2015 se hodnoty pohybovaly v doporučeném rozmezí. V porovnání s Novou Pakou jsou ovšem hodnoty okamžite likvidity blíže doporuenee hranice. V Nové Pace dosahovaly ve sledovaném období extrémně vysokých hodnot okamžite likvidity. Pouze výsledky v letech 2010, 2011 a 2015 byly hodnoty mírně vyssi, než je doporučena hranice.

Z této analýzy vyplývá, že obec Hořice vyuziva svoje finanční prostředky daleko více efektivněji než obec Nová Paka.

Komparace zadluženosti v obcích Nová Paka a Hořice

V této kapitole bude porovnána zadluženost obou obcí ve sledovaném období. Byly vybrány dva ukazatele na provedení této komparace a temi jsou ukazatel celkove zadluženosti a ukazatele míry zadluženosti. V první tabulce č.34 jsou porovnány ukazatele celkove zadluženosti obou obcí ve sledovaném období 2010 až 2019.

Tabulka 34 Ukazatel celkove zadluženosti obou obcí ve sledovaném období 2010-2019 (v %)

Ukazatel celkove zadluženosti	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	12,14	12,91	11,44	8,88	7,21	7,78	6,61	6,61	6,87	6,93
Nová Paka	4,78	4,88	5,48	8,82	7,06	6,68	5,19	4,62	4,25	5,25

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z tabulky č.34 můžeme vyzorovat, že v prvních třech letech byla celková zadluženost obce Hořice vyšší v průměru o 7 % než celková zadluženost Nové Paky. Je to opět dané půjčkami a výdaji souvisejícími s projektem Hořice – město bez bariér. Ovšem celkové zadlužení Hořic není nikterak extrémní. Doporučená hodnota uvedená také v teorii je 30-60% zadlužení. V roce 2013 došlo ke snížení procentních bodů v obci Hořice na 8,88 %. Naopak v Nové Pace došlo v souvislosti, s již zmiňovanými investicemi do čističky odpadních vod ve Staré Pace k nárůstu zadlužení na 8,82 %. Tento rok byl rozdíl mezi zadlužením obou obcí nejnižší za celé sledované období. V dalším roce došlo k poklesu zadlužení v obou obcích na 7,21 % v obci Hořice a na 7,06 % v Nové Pace. Další roky docházelo k mírnému kolísání. V Nové Pace hodnoty kolísaly mezi nejnižší hodnotou 4,25 % v roce 2018 a nejvyšší hodnotou 6,68 % v roce 2015. V Hořicích měli hodnoty větší průměr s tím, že nejnižší hodnota dosahovala 6,61 % v letech 2016 a 2017. Naopak nejvyšší hodnota byla v roce 2015 7,78 %. V poslední sledovaném roce bylo celkové zadlužení Nové Paky 5,25 % a v Hořicích 6,93 %. Rozdíl mezi zadlužením obou obcí byl tento rok tedy 1,68 %. Na základě analýzy celkové zadluženosti můžeme konstatovat, že Nová Paka má po celou dobu nižší celkové zadlužení než obec Hořice. Avšak ani v Hořicích celkové zadlužení nedosahuje nikterak vysokých hodnot.

V druhé tabulce č.35 můžeme vidět ukazatele míry zadluženosti. Znovu jsou v tabulce uvedeny data z obou obcí ve sledovaném období 2010 až 2019.

Tabulka 35 Ukazatel míry zadluženosti obou obcí ve sledovaném období 2010-2019 (v %)

Ukazatel míry zadluženosti	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hořice	13,82	14,82	12,91	9,75	7,77	8,44	7,08	7,08	7,37	7,44
Nová Paka	5,02	5,13	5,80	9,67	7,60	7,16	5,47	4,85	4,44	5,54

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Ukazatel míry zadluženosti porovnává cizí zdroje s vlastním kapitálem, tedy jedná se o poměr pasiv vlastněných subjektem a pasiv, které má nějakým způsobem zapůjčeny od jiných subjektů. Z tabulky můžeme pozorovat, že znovu v prvních 3 letech míra zadlužení Hořic dosahala vyšších procentních hodnot než míra zadlužení Nové Paky. V Hořicích v těchto letech byly hodnoty nejdříve 13,82 % o rok později 14,82 % a v roce 2012 12,91 %. Znovu můžeme konstatovat, že je to v důsledku vysokých cizích zdrojů vypůjčených na již několikrát zmiňovaný projekt Hořice – město bez bariér. Naopak v Nové Pace se hodnoty míry zadluženosti pohybovaly v tomto období od 5 do 5,8 %. V roce 2013 míra zadluženosti v Hořicích poklesla na 9,75 % naopak v Nové Pace došlo ke zvýšení tohoto ukazatele na

9,67 %, v tomto roce byl rozdíl mezi mírou zadluženosti v těchto dvou obcích nejmenší za celé sledované období. V dalším roce došlo k poklesu tohoto ukazatele v obou obcích, na 7,77 % v Hořicích a na 7,6 % v Nové Pace. V dalších letech v Hořicích stoupla míra zadlužení na 8,4 %. V Nové Pace naopak došlo k mírnému poklesu na 7,16 %. V dalších letech v Hořicích docházelo k mírnému postupnému nárůstu z 7,08 % v roce 2016 až na 7,44 % v posledním sledovaném roce. V Nové Pace oproti tomu docházelo v posledních 4 letech k mírnému kolísání hodnot. Od roku 2016 klesala míra zadlužení z 5,47 %, přes 4,85 % v roce 2017 až k nejnižší hodnotě ve sledovaném období 4,44 %. V posledním roce došlo k mírnému nárůstu tohoto ukazatele na 5,54. Opět lze konstatovat, že míra zadluženosti je v Nové Pace nižší než v Hořicích. Ovšem hodnoty v Hořicích znovu nedosahují žádných fatálních hodnot, a i jejich míra zadluženosti je velmi příznivá.

4.8 Modelování příjmů na základě změny příjmů

V poslední kapitole praktické části práce budou představeny modelové situace, ve kterých autor představí možné varianty, které obec Nová Paka může aplikovat pro zvýšení příjmů obce. Nejdříve bude řešena modelová situace změny daně z nemovitých věcí, respektive změna koeficientů, které může obec obecně závaznou vyhláškou změnit. Další modelovou situací bude zavedení poplatku za odvoz odpadů, kterého jsou občané zbaveni, jak bylo zmíněno v předchozí kapitole v komparaci s obcí Hořice. Poslední modelovou situací bude podobně jako v předchozím případě zavedení poplatku, od kterého jsou občané Nové Paky osvobozeni, jedná se o poplatek ze psů.

4.8.1 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitostí je součástí majtkové daně, která spadá pod daně svěřené tzn. že celý výnos této daně náleží obci. Tato daň je podrobněji popsána v kapitole 3.4.1 Rozpočtové příjmy obce. V Nové Pace byla vydána v roce 1993 obecně závazná vyhláška č.5/1993 s účinností od 1.1.1994, která upravuje koeficient pro výpočet daně z pozemků a daně ze staveb v určitých městských částech. Koeficienty jsou stanoveny následovně: koeficient 0,6 je stanoven v části Podlevín a Pustá Proseč, koeficient 1,0 je stanoven v částech Radkyně, Příbyslav, Valdov, Studénka, Zlámaniny, Vrchovina, Štikov, Heřmanice a Vlkov, část Kumburský Újezd má koeficient nastavený na hodnotu 1,4. V nejmenovaných částech, tedy

v části Nová Paka platí ustanovení zákona č. 338/92 Sb. Zákon České národní rady o dani z nemovitých věcí, podle kterého této části přísluší koeficient 1,6.¹⁴⁸

Vzhledem k faktu, že pro přesný výpočet je třeba znát přesné výměry a druhy pozemku a také typy využití staveb, počty podlaží apod. a také kvůli rozsáhlé analýze a složitým výpočtům, které by byly nad rámec rozsahu této práce bude proveden pouze orientační výpočet. A tato modelová situace bude pracovat se zavedením místního koeficientu, který jak bylo uvedeno v teoretické části, může obec stanovit pomocí obecně závazné vyhlášky na hodnotu 2,3,4 nebo 5. Vzhledem k tomu, že se obec nachází na hranici dvou velice oblíbených oblastí, z jedné strany CHKO Český ráj a z druhé strany Krkonošský národní park, tak by obec tento koeficient mohla využít u obou daní z nemovitostí.

V tabulce č.36 níže jsou uvedeny hodnoty stávajícího stavu a také stavu po přepočtu dle jednotlivých koeficientů.

Tabulka 36 Daň z nemovitých věcí – aktuální stav a hodnoty při využití místních koeficientů (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Součet	Rozdíl
aktuální stav	4206	4294	4558	4482	4682	4744	4798	4890	4871	4876	46401	x
x koeficient 2	8412	8588	9116	8964	9364	9488	9596	9780	9742	9752	92802	46401
x koeficient 3	12618	12882	13674	13446	14046	14232	14394	14670	14613	14628	139203	92802
x koeficient 4	16824	17176	18232	17928	18728	18976	19192	19560	19484	19504	185604	139203
x koeficient 5	21030	21470	22790	22410	23410	23720	23990	24450	24355	24380	232005	185604

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z tabulky č.36 můžeme vidět, jak by se změnilы příjmy majetkové daně v případě, že by obec stanovila místní koeficient na určitou hodnotu. V předposledním sloupci je vidět součet všech hodnot ve sledovaném období a v posledním sloupci je vidět rozdíl mezi daným řádkem a součtem aktuálního stavu majetkových daní. Vzhledem k tomu, že počet obyvatel v Nové Pace dlouhodobě klesá, by nebylo vhodné stanovovat koeficient vyšší než 2, aby nedocházelo k ještě většímu úbytku obyvatel. Pokud by tedy obec stanovila obecně závaznou vyhláškou místní koeficient 2 pro oba typy daně z nemovitosti došlo by během celého sledovaného období 2010-2019 k nárůstu příjmů o 46 401 tisíc korun na celkem 92 802 tisíc korun. Tento rozdíl by mohl například pokrýt zhruba polovinu nákladů na výstavbu městského bazénu, popřípadě další možné investice města Nová Paka.

¹⁴⁸ Nová Paka, 1993. *Vyhláška č. 5/1993.*

4.8.2 Poplatek za svoz odpadů

Jak bylo již zmíněno v Nové Pace jsou obyvatelé o roku 2008 osvobození od placení poplatků za odvoz odpadů. Město se tím snaží občany přimět k vyššímu třídění odpadů. Toto osvobození je podmíněno udržováním jisté úrovně čistoty ve městě, a hlavně tříděním odpadů, které je pravidelně kontrolováno. Pokud by tedy došlo k snížení úrovně třídění odpadů a lidé by začali třídít méně odpadu, město by mohl přistoupit k znovuzavedení poplatku za odvoz odpadů. Případně, že by město z nějakých důvodů potřebovalo navýšit příjmy do rozpočtu. A právě tomuto se bude věnovat tato kapitola.

Tato modelová situace bude pracovat se sazbami za svoz odpadů, které jsou používané v porovnávání obci Hořice. Zde v roce 2019 byly sazby poplatků za svoz a třídění odpadů nastavené na 600 Kč za osobu, přičemž je zde také snížená sazba na děti do 15 let na 300 Kč. V následující tabulce č.36 můžeme vidět hodnoty vypočtené za jednotlivé roky na odpovídající počet obyvatel uvedený v tabulce č.3 s počtem obyvatel. V prvním řádku jsou uvedeny částky, které by obec inkasovala za obyvatele obce do 15 let, v druhém jsou částky za stejné období za obyvatele starší 15 let. V posledním řádku můžeme pozorovat, kolik by obec inkasovala celkem za daný rok při stanovení uvedených částek jako poplatek za svoz odpadů.

Tabulka 37 Poplatky za svoz odpadů při využití popsaných sazeb (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Odpady 0-14	386,4	382,2	378,9	378	381,9	392,7	390,6	395,1	402	406,2
Odpady 15+	4878	4836,6	4817,4	4771,8	4756,8	4739,4	4717,8	4686,6	4652,4	4630,8
Odpady celkem	5264,4	5218,8	5196,3	5149,8	5138,7	5132,1	5108,4	5081,7	5054,4	5037

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z uvedené tabulky č.37 můžeme pozorovat pokles částky, kterou by v jednotlivých letech obec obdržela. Je to dáno poklesem počtu obyvatel v obci Nová Paka. Ovšem celkově můžeme říct, že by obec byla schopna každý rok na poplatcích za svoz komunálních odpadů vybrat více než 5 milionu korun. Tyto finance by se daly využít například na pokrytí nákladů právě na nakládání s komunálním odpadem. V další tabulce č.38 této kapitoly je možné vidět porovnání výdajů obce Nová Paka ve sledovaném období na nakládání s odpady. V prvním řádku jsou uvedeny částky za sběr a svoz komunálních odpadů za dané roky, v druhém řádku jsou uvedeny výdaje, které obec vynakládala v jednotlivých letech na využívání a zneškodňování komunálních odpadů. V posledním řádku jsou uvedeny celkový výdaje na nakládání s komunálním odpadem v obci.

Tabulka 38 Náklady na svoz a likvidaci komunálního odpadu v Nové Pace (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sběr a svoz komunálních odpadů	3167	3262	3131	3750	4023	3644	3543	3623	3502	3512
Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	3030	3048	3038	3130	3692	2992	3064	3112	2902	3210
Nakládání s komunálním odpadem	6197	6310	6169	6880	7715	6636	6607	6735	6404	6722

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

V tabulce č.39 níže jsou uvedeny rozdíly mezi výdaji a teoreticky vypočtenými příjmy za nakládání s komunálním odpadem.

Tabulka 39 Rozdíl příjmů a výdajů za nakládání s komunálním odpadem (v tis. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rozdíl	932,6	1091,2	972,7	1730,2	2576,3	1503,9	1498,6	1653,3	1349,6	1685

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z monitor.statnipokladna.cz

Z tabulky č.38 lze pozorovat, že by příjmy z poplatků za svoz odpadů nepokryly celé výdaje. Ovšem výrazným způsobem by se výdaje obce snížily. Nejméně by obec platila v roce 2010, kdy by obec byla nucena zaplatit 932,6 tisíc korun. Ovšem oproti reálným výdajům, které byla nucena vynaložit (6 197 tisíc korun) by rozdíl byl 5 264,4 tisíce korun, které by obec zavedením tohoto poplatku ušetřila. Nejvíce by obec vynaložila v roce 2014, kdy by byly výdaje hrazené obcí 2 576,3 tisíce korun. Reálný stav v tomto roce byl 7 715 tisíc korun, obec by tedy zavedením tohoto poplatku ušetřila 5 138,7 tisíc korun.

4.8.3 Poplatek za psa

Dalším poplatkem, od kterého jsou občané Nové Paky osvobozeni je poplatek za psa. Tato modelová situace bude opět pouze v teoretické rovině. Vzhledem k neexistenci povinné registrace psů v ČR bude i počet těchto domácích mazlíčků v Nové Pace pouze odhadem. Podle serveru pejskovani.cz žije v České republice nejméně 2,5 milionu psů¹⁴⁹, tento počet odhaduje také další server aktualne.cz¹⁵⁰. Z tohoto důvodu budeme kalkulovat s tímto odhadem pro tuto modelovou situaci. Pokud vezmeme v potaz, že v roce 2019 celá Česká republika má 10,67 milionu obyvatel¹⁵¹ a Nová Paka má 9072 obyvatel a použijeme poměr

¹⁴⁹ KOVAČEVIČ, Vedran, 2016. *Kolik psů žije v Česku? Nejméně 2,5 milionu.*

¹⁵⁰ Aktuálně.cz, 2021. *Pes domácí.*

¹⁵¹ Český statistický úřad, 2021. *Obyvatelstvo – roční časové řady.*

těchto dvou hodnot na počet psů, který je odhadován na 2,5 milionu psů v celé ČR vyjde nám, že v Nové Pace žije přibližně 2126 psů. V tabulce č.40 níže je možné vidět podrobnější hodnoty.

Tabulka 40 Počty obyvatel a psů v ČR a Nové Pace v roce 2019

Počet obyvatel ČR	10 669 324
Počet obyvatel Nová Paka	9072
Odhad počtu psů ČR	2500000
Odhad počtu psů v Nové Pace	2126

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z czso.cz

Jak bylo uvedeno v teoretické části v kapitole 3.4.1 Rozpočtové příjmy obce je maximální možný poplatek za psa stanoven na 1500 Kč. V následující tabulce č.41 jsou uvedeny tři možné alternativy vybrané pro tuto modelovou situaci (500, 1000 a 1500 Kč za jednoho psa). V pravém sloupci je poté také vypočítaná částka v tisících korunách, kterou by obec získala po zavedení poplatku za psa s danou sazbou.

Tabulka 41 Navrhované sazby a poplatky za psa v Nové Pace

Sazba za psa na rok	Poplatky celkem za 2126 psů (v tis. Kč)
500 Kč	1062,86
1000 Kč	2125,72
1500 Kč	3188,58

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že například při zavedení nejnižší navrhované sazby, tedy 500 Kč za psa by poplatek do městského rozpočtu přinesl bezmála 1,06 milionu korun ročně. Při zvýšení sazby by docházelo k lineárnímu nárůstu příjmů z tohoto poplatku viz tabulka č.41.

5 Výsledky a diskuse

V této kapitole budou shrnuty výsledky z kapitoly č.4 Vlastní práce, ve které byla mimo jiné provedena finanční analýza. Můžeme konstatovat, že hospodaření Nové Paky je na velice dobré úrovni. Dochází k rozvoji obce po všech stránkách, a přitom nedochází k zadlužování obce. Schodek rozpočtu byl pouze ve 3 sledovaných letech, první rok byl ovšem zanedbatelný a v letech 2015 a 2018 schodek rozpočtu souvisel výhradně s výstavbou městského bazénu, které obec financovala z vlastních zdrojů bez dotací.

5.1 Výsledky analýzy příjmů

Celkové příjmy obce Nová Paka ve sledovaném období od roku 2010 do roku 2019 připomínají tvarem sinusoidu. V roce 2010 začínaly na přijaté hodnotě 163,2 milionu a do roku 2013 postupně stouply na hodnotu přes 200 milionu korun. V následujících dvou letech došlo naopak k postupnému propadu na hodnotu 161,7 milionu korun a následně k postupnému růstu do posledního sledovaného roku 2019 na hodnotu 250,4 milionu korun. Největší finanční částka pro obec plynula z daňových příjmů, které měly během sledovaného období setrvalý vzestup z nejnižší hodnoty 80,4 milionu korun v roce 2011 až po hodnotu 141,6 milionu korun v roce 2019. Podíl daňových příjmů na příjmech celkových se pohyboval mezi přibližně 44 % v roce 2012 a 67 % v roce 2018. Největší podíl na daňových příjmech měly daně z příjmů a daně z přidané hodnoty. Daně z příjmů byly dále rozděleny na daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob. Společně tyto daně z příjmů dosahovaly podílu 45-50 % a dosahovaly hodnot od 36,2 až po 68,5 milionu korun. Podíl daně z přidané hodnoty se pohyboval mezi 38,5 % v roce 2012 a 45,3 % v roce 2018. Přijaté hodnoty této daně byly nejnižší v roce 2012, kdy dosahovaly hodnoty 32,5 milionu korun, naopak nejvyšší přijatá částky byla v posledním sledovaném roce 2019, a to 62,8 milionu korun.

Další významnou položkou celkových příjmů byly přijaté transfery, které dosahovaly hodnoty mezi 25,5 – 70,2 miliony korun. Nejnižší příjem dotací byl v roce 2015, naopak nejvyšší v roce 2019. Celkově za sledované období obec Nová Paka přijala 453,6 milionu korun na různých dotacích. Podíl dotací na celkových příjmech se pohybovaly v prvních 4 letech kolem 30 %. V následujících 5 letech podíl poklesl a pohyboval se mezi 15,8 – 18,4 %. V posledním roce došlo opět k nárůstu podílu na celkových příjmech na 28 %.

Nedílnou součástí příjmů byly také nedaňové a kapitálové příjmy. Nedaňové příjmy se po celou dobu pohybovaly velice kolísavě, ovšem nedocházelo zde k tak velkým nárůstům, jako například u daňových příjmů. Nedaňové příjmy kolísaly mezi 22,5 až 29,6 miliony korun a jejich podíl na celkových příjmech se pohyboval mezi 10,8 až 17,66 %. Kapitálové příjmy byly ze všech příjmů nejnižší, ačkoliv v letech 2012-2014 a 2019 dosahovaly hodnot mezi hodnotami 11,6 až 16,8 miliony korun, tak po zbytek období byly hodnoty nižší a podíl na celkových příjmech byl v průměru 4,5 %.

5.2 Výsledky analýzy výdajů

Celkové výdaje v tomto období v Nové Pace po mírném narůstání v prvních 4 letech docházelo ke kolísání těchto výdajů mezi 141,5 a 213,4 miliony korun.

Výrazně větší podíl na celkových výdajích měly běžné výdaje, jehož hodnota byla v průměru 70 % a průměrně obec investovala do potřeb města okolo 121 milionu korun ročně. Největší podíl byl v roce 2017, kdy dosahoval 82,99 %, naopak nejmenší byl v roce 2012, a to 57,9 %. Největší položkou běžných výdajů byly neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, jejich podíl byl v průměru 40,7 %. Dalšími významnými položkami ve sledovaném období byly neinvestiční nákupy a s nimi související výdaje, které měly v průměru podíl 26,5 % a dále platy a podobné a související výdaje, jejich podíl byl v průměru 21,6 %. V prvních dvou letech dosahovaly podílu více než 21 % také neinvestiční transfery obyvatelstvu, ovšem od roku 2012 po sociální reformě jejich podíl výrazně pokles.

Druhou položkou výdajů, jsou výdaje kapitálové, které souvisejí hlavně s investicemi do hmotného rozvoje obce. Tyto výdaje se pohybovaly v průměru okolo 53,2 miliony korun, ovšem během těchto let velice kolísaly. Největší částkou vydanou na kapitálové výdaje bylo 78,7 milionu korun v roce 2015, tyto výdaje byly převážně spojené s již zmiňovanou výstavbou městského bazénu. Naopak nejnižší částka byla v roce 2017, kdy byly kapitálové výdaje 25,9 milionu korun.

5.3 Výsledky ukazatelů ČPK, likvidity a zadlužení

V rámci finanční analýzy byly provedeny analýzy čistého provozního kapitálu, likvidity a zadluženosti. Ve kterých obec Nová Paka v porovnání s krajními hodnotami těchto ukazatelů vedla dobře.

Výsledky ukazatele ČPK byly velice příznivé. Za celou sledovanou dobu ČPK nevykazoval záporné hodnoty, tudíž nedocházelo k nekrytí dluhu, tedy ve všech

sledovaných letech byla obec schopna dostát svým závazkům. V prvním sledovaném roce byl ukazatel ČPK nejnižší a dosahoval hodnoty 5,4 milionu korun. Do roku 2014 byl velký nárůst tohoto ukazatele až na 75,5 milionu korun. V roce 2015, opět v souvislosti s výstavou bazénu došlo k poklesu na 15 milionu korun. Od tohoto roku opět ČPK narůstal až do roku 2019, kdy dosahoval hodnoty více než 120 milionu korun. Můžeme tedy říct, že obec během sledovaného období obec výrazně zlepšila svoji platební schopnost. Tudíž se stala velice solventním subjektem.

Z výsledků ukazatelů likvidity můžeme pozorovat, že se hodnoty všech tří stupňů pohybují ve vysokých hodnotách. U hodnoty běžné likvidity se pohybovaly v rozmezí doporučených hodnot pouze v letech 2010, 2011 a 2015, nejnižší hodnota běžné likvidity byla hned v prvním sledovaném roce, a to 1,34, tedy dokonce pod spodní hranici doporučených hodnot. Průměr běžné likvidity ve sledovaném období byl 5,37 a nejvyššího dosaženou hodnotou byla ta z roku 2019, kdy byla 11,04. U dalších dvou stupňů likvidity, již hodnoty přesahovaly, kromě prvního sledovaného roku doporučené meze pro tyto ukazatele. Můžeme tedy soudit, že Nová Paka si uchovává větší množství oběžných aktiv, než je třeba pro zachování platební schopnosti a je tedy značně nevhodná.

Ukazatele zadluženosti mají velice dobré hodnoty. Ukazatel celkové zadluženosti dosahoval v průměru 5,7 %. Největší zadluženost tento ukazatel vykazoval v roce 2013, kdy byl na úrovni 8,82 %. Naopak nejnižší zadluženost byla v roce 2018, kdy celková zadluženost byla 4,25 %. Ukazatel míry zadluženosti vykazoval velice podobné hodnoty. Průměr tohoto ukazatele byla ve sledovaném období 6,1 %. Nejnižší hodnoty byla také v roce 2018 4,44 %, stejně tak nejvyšší hodnota byla ve stejném roce jako u předchozího ukazatele, tedy v roce 2013 a její hodnota byla 9,67 %. Celkově se dá tedy říct, že zadluženost obce je na nízké úrovni a Nová Paka je schopna zabezpečit svůj chod a rozvoj pomocí samofinancování z vlastních zdrojů.

5.4 Výsledky komparace obcí Nová Paka a Hořice

V poslední části této diplomové práce byla provedena komparace analyzované obce Nová Paka s obcí Hořice, která je Nové Pace podobná nejenom počtem obyvatel a rozlohou, ale také příjmy a výdaji. Nedá se jednoznačně určit, která z obcí hospodářích během celého sledovaného období lépe, ovšem v posledních letech musíme konstatovat, že zastupitelé Hořic hospodářích lépe a efektivněji než ti novopacští.

V rámci komparace příjmů v prvních letech dominovaly příjmy Hořic, které byly výrazně vyšší než v Nové Pace. V roce 2010 byly vyšší o zhruba 10 tisíc korun na 1 obyvatele a v roce 2011 o 6,6 tisíc korun na obyvatele. Hlavním důvodem byly přijaté transfery, které byly určeny na projekt Hořice – město bez bariér. V roce 2012 naopak byly příjmy vyšší v Nové Pace o přibližně 4,7 milionu korun. V následujících letech, až na rok 2018 již nebyly rozdíly tolik markantní a dosahovaly v průměru rozdílu 1,28 tisíc korun na osobu. Pouze v roce 2018 došlo k vyššímu nárůstu příjmů v obci Hořice. V tomto roce byly příjmy Hořic o 6 tisíc Kč na jednu osobu vyšší než v Nové Pace. Jednalo se opět o rozdíl, který nastal v důsledku přijetí dotací. Dále byly porovnávány daňové příjmy, jakožto největší položka příjmů. Zde bylo zjištěno, že po celé sledované období byly tyto příjmy vyšší v obci Hořice. Analýzou bylo zjištěno, že důvodem této skutečnosti byla absence poplatků na svoz odpadů a poplatků ze psů a dále potom také dřívější omezení hazardu v Nové Pace. Rozdílovou položkou byly tedy daně a poplatky z vybraných činností a služeb.

Výdaje obou obcí se velkou měrou odrážely od příjmů. Tedy v prvních dvou letech byly v Hořicích o poznání vyšší než v Nové Pace a šlo zejména o rozdíl v kapitálových výdajích, tedy investice do rozvoje obce. Například v prvním roce Nová Paka měla kapitálové výdaje 3,9 tisíc korun na osobu, naopak v Hořicích tyto výdaje činily 15,3 tisíce korun na osobu. Šlo tedy o rozdíl 11,4 tisíc a rozdíl mezi celkovými výdaji obou obcí byl 14,7 tisíc Kč na obyvatele. V letech 2012 až 2015 měla vyšší celkové výdaje Nová Paka v průměru těchto 4 let o 2,7 tisíce na osobu. V dalších letech sledovaného období naopak měly opět vyšší výdaje Hořice. Ovšem rozdíl nebyl tak velký jako na začátku sledovaného období. V průměru v období 2016-2019 byly výdaje Hořic vyšší o 3,8 tisíce korun na 1 obyvatele. Nejvyšší rozdíl těchto 4 let nastal v posledním sledovaném roce 2019, kdy byly výdaje Hořic o 6,7 tisíce korun na obyvatele vyšší.

Dalším porovnávaným ukazatelem byl čistý provozní kapitál. V prvních třech letech ČPK v obci Hořice vykazoval záporné hodnoty, tedy krátkodobé závazky převyšovaly oběžná aktiva. Největší zápornou hodnotou ČPK bylo -50 milionu korun v roce 2010. V dalších letech již ČPK vykazoval kladné hodnoty, ovšem v porovnání s ČPK Nové Paky byl ČPK Hořic zhruba na 50 % hodnot tohoto ukazatele v Nové Pace. V průměru mezi roky 2013 až 2019 byl ČPK v Hořicích 28,8 milionů korun a v Nové Pace ve stejném období v průměru 68,4 milionu korun. Nejvyšší hodnoty vykázané v Hořicích byly 55,7 milionu korun v roce 2018, v Nové Pace to bylo v roce 2019, kdy ČPK vystoupal na 120 milionů korun.

Dalším porovnávaným ukazatelem byla likvidita, která velice úzce souvisí s ČPK. Byly porovnávané všechny tři stupně likvidity, které již byly zmíněné výše. Ve všech stupních byly výsledky likvidity Hořic nižší než likvidita v Nové Pace. V prvních třech letech byla likvidita Hořic pod doporučenou hranicí ve všech stupních, obec tedy nebyla schopna dostát svým závazkům. V těchto letech dosahovala běžná likvidita v průměru hodnoty 0,66, pohotová likvidita 0,65 a okamžitá likvidita 0,05. V dalších letech se situace v Hořicích zlepšila a hodnoty jednotlivých stupňů likvidit stoupaly. Běžná likvidita mezi roky 2013 a 2016 třikrát vykazovala hodnoty v doporučeném rozmezí, pohotová likvidita během stejného období dvakrát. V posledních letech sledovaného období likvidita ve všech stupních dále rostla a dostala se nad doporučenou mez. V průměru se mezi roky 2016 až 2019 dostaly hodnoty běžné likvidity na 2,82, pohotové likvidity na 2,79 a okamžité likvidity na 2,03. V porovnání obou obcí můžeme z uvedených výsledků konstatovat, že v začátku sledovaného období byla likvidita v Nové Pace na příznivější úrovni. Obec byla schopna dostát lépe svým závazkům a také na sebe nevázala zbytečně velké množství finančních prostředků. Postupem času ovšem hodnota likvidity v obou obcích narůstala a v Hořicích se dostala na doporučené hodnoty, později lehce nad jejich horní hranici. Naopak v Nové Pace hodnoty všech stupňů likvidity narostly do vyššího hodnot, např. v posledním roce byla běžná likvidita Nové Paky 11,04. Můžeme tedy shledat, že ke konci sledovaného období likvidita obce Hořice byla na lepší úrovni než likvidita obce Nová Paka, která si v posledních letech držela velké množství nadbytečných finančních prostředků.

Posledními porovnávanými ukazateli byly celková zadluženost a míra zadluženosti. Ačkoliv po celé sledované období dosahovaly tyto ukazatele vyšších hodnot v Hořicích než v Nové Pace, tak můžeme konstatovat, že zadluženost obou obcí je na velice nízké úrovni. V prvních třech letech dosahovala celková zadluženost v obci Hořice v průměru 12,2 %, naopak v Nové Pace v těchto letech byla celková zadluženost na nejnižší úrovni za celé období, v průměru zde byla celková zadluženost 5,1 %. V dalších letech došlo v Hořicích k mírnému snížení celkové zadluženosti, ta se mezi roky 2013 až 2019 pohybovala v průměru na 7,27 %. Naopak v Nové Pace zadlužení mírně vzrostlo v průměru na 5,98 %. Míra zadlužení měla v průběhu sledovaného období v obou obcích podobný průběh jako celková zadluženost. V Hořicích dosahovala v prvních třech letech průměru 13,85 % poté v dalších letech začala míra zadluženosti klesat a od roku 2016 do konce sledovaného období byla v průměru na hodnotě 7,2 %.

6 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo provést analýzu finančního hospodaření obce Nová Paka během období 2010 až 2019 za pomoci vybraných metod. Na základě těchto výsledků měla být navržena případná doporučení na zlepšení finanční situace obce. Stanovené hlavní i dílčí cíle se podařilo splnit.

Diplomová práce byla rozdělena do tří částí. První část obsahuje vymezení základních pojmů, které jsou vztaženy k problematice řešení v části druhé. Jedná se například o vymezení pojmů veřejné správy, samosprávy, rozpočtu obce, příjmů a výdajů obce, rozpočtového určení daní apod. Hlavním zdrojem informací v této části byla odborná literatura týkající se zkoumané problematiky, zákony, předpisy apod.

Druhou částí byla vlastní práce, tedy analytická část, kde byla provedena samotná finanční analýza obce v návaznosti na teoretickou část. V úvodu této kapitoly byla představena obec Nová Paka. Poté byla provedena horizontální a vertikální analýza na příjmech a výdajích obce. Zde bylo pomocí této analýzy potvrzeno tvrzení z teoretické části o největším podílu daňových příjmů na celkových příjmech. V Nové Pace v průměru ve sledovaném období měly tyto příjmy podíl přibližně 57 %. Ovšem velkou měrou se na celkových příjmech v obci podílejí i ostatní složky. Jako jeden z názorných příkladů závislosti celkových příjmů na všech složkách lze uvést propad celkových příjmů v roce 2014 z 200,4 milionu (2013) na 173,4 milionu způsobený poklesem přijatých transferů z 57,8 milionu v roce 2013 na 28,6 milionu v roce 2014. Daňové příjmy jakožto největší složka příjmů byly podrobeny samostatné analýze, kde bylo zjištěno, že její největší položkou byly daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které měly podíl v průměru více než 47,6 % a druhou největší položkou byly daně ze zboží a služeb v tuzemsku s podílem 41,6 %. Z provedených analýz na výdajích bylo zjištěno, že největší složkou výdajů jsou výdaje běžné, které v průměru dosahovaly podílu 70,2 %. Jejich podíl byl nejvyšší v roce 2017, kdy dosahoval hodnoty téměř 83 %. Naopak nejmenší byl v roce 2012 s podílem 57,9 %. I u výdajů byla nejdůležitější a největší položka, tedy běžné výdaje, podrobena detailnější analýze, ze které je patrné, že na běžných výdajích se nejvíce podílejí neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, a to v průměru 40,7 %. Dalšími velmi významnými položkami jsou nákupy a související výdaje s průměrným podílem 26,5 % a platy a podobné a související výdaje s průměrným podílem 21,6 %. Dále v analytické části následovala analýza rozdílových a poté poměrových ukazatelů. V analýze rozdílových ukazatelů byla řešena

analýza čistého provozního kapitálu. Z analýzy vyšlo najevo, že Nová Paka v žádném ze sledovaných let neměla záporný ČPK a tím pádem neměla žádný nekrytý dluh ba naopak dosahovala vysoké úrovně platební schopnosti. V prvním roce byl ČPK nejnižší a dosahoval částky 5,5 milionu korun. Poté až do roku 2014 stoupal k hodnotě více než 75,5 milionu korun. V roce 2015 došlo k poklesu ČPK na 15 milionů v důsledku větších investic do rozvoje obce. Ovšem v dalších letech opět tento ukazatel začal narůstat a v posledním sledovaném roce dosahoval hodnoty 120,3 milionu korun. V analýze poměrových ukazatelů byl nejprve řešen ukazatel likvidity ve všech jeho stupních, tzn. běžná pohotová a okamžitá likvidita. Tato analýza ve všech svých stupních ukázala, že obec Nová Paka má vysokou schopnost dostát svým závazkům. Běžná likvidita se ve sledovaném období pohybovala v průměru na hodnotě 5,37. Jediný rok 2010 byl pod doporučenou hranicí 1,5-2,5, tento rok běžná likvidita dosahovala hodnoty 1,34. V doporučených hodnotách se výsledky běžné likvidity pohybovaly pouze v letech 2011 (1,88) a 2015 (1,65). V ostatních letech se hodnoty běžné likvidity pohybovaly nad doporučenou hodnotou. Nejvyšší hodnota byla v roce 2019, kdy běžná likvidita byla 11,04. Vzhledem k faktu, že ve sledovaném období Nová Paka nedisponovala žádnými zásobami, tak byly hodnoty pohotové likvidity totožné s hodnotami likvidity běžné. Doporučená hodnota pro pohotovou likviditu je 1-1,5. Do rozmezí těchto doporučených hodnot patřil pouze první sledovaný rok 2010 s hodnotou pohotové likvidity 1,34, ostatní roky byly nad doporučenou hranicí. Doporučená hodnota okamžité likvidity, se kterou pracovala tato diplomová práce je 0,9-1,1. Této hodnoty dosahovala okamžitá likvidita pouze v roce 2010, kdy byla 1,1. V ostatních letech byly hodnoty nad touto hranicí. V průměru dosahovala okamžitá likvidita hodnoty 5,13. Nejvíce to bylo v roce 2019, kdy dosáhla hodnoty 10,94. Dalšími poměrovými ukazateli, které byly použity pro analýzu finančního hospodaření obce Nová Paka byly ukazatelé zadluženosti. Prvním z nich byl ukazatel celkové zadluženosti, který udává míru krytí firemního majetku cizími zdroji. Celková zadluženost v obci se ve sledovaném období pohybovala v průměru kolem hodnoty 5,7 %. Nejvyšší celkovou zadluženost vykazovala obec v roce 2013, kdy byla 8,82 %. Naopak nejnižší v roce 2018, a to 4,25 %. Druhým ukazatelem zadluženosti byla míra zadluženosti, která udává poměr cizího a vlastního kapitálu. Ve sledovaném období tento ukazatel dosahoval průměrné hodnoty 6,07 %. Nejvyššího podílu dosáhla míra zadluženosti v roce 2013, kdy podíl cizího kapitálu byl 9,67 %. Naopak nejnižším procentuálním podílem bylo 4,44 % v roce 2018. Na konci této kapitoly byla provedena komparace obce Nová Paka s podobně velkou obcí Hořice. V této části byly porovnány všechny doposud analyzované

ukazatele hospodaření obce. U komparace příjmů a výdajů byly pro přesnější porovnání hodnoty přepočítány na jednoho obyvatele. Při pohledu na porovnání příjmů lze zjistit, že příjmy obce Hořice byly vyšší než v Nové Pace, a to v průměru přibližně o 2 tisíce korun na osobu ročně. Hlavní příčinou tohoto rozdílu, je větší využití přijatých dotací obcí Hořice. Největší rozdíl byl v prvních třech letech, kdy celkové příjmy Hořic převyšovaly příjmy Nové Paky v průměru o 7,14 tisíc korun na 1 obyvatele. Při komparaci výdajů byla opět zjištěna vyšší hodnota v rozvaze obce Hořice. V průměru byly výdaje Hořic 21,9 tisíc korun na 1 obyvatele a v Nové Pace 18,9 tisíc korun na obyvatele. Největší rozdíly byly v prvních dvou letech, kde v roce 2010 byl rozdíl mezi výdaji 14,7 tisíc korun na 1 obyvatele a z toho bylo 11,4 tisíc kapitálových výdajů. V roce 2011 rozdíl výdajů mírně poklesl, ovšem i v tomto roce dosahoval hodnoty skoro 11 tisíc korun na 1 obyvatele více v Hořicích než v Nové Pace. Z komparace ČPK a likvidity můžeme pozorovat, že v rozdílových letech, kde byly příjmy a výdaje Hořic výrazně vyšší než Nové Paky, tak ČPK Hořic vykazoval záporné hodnoty a jejich likvidita klesala pod doporučené hranice. V prvním sledovaném roce ČPK Hořic klesnul na -50 milionu korun. Likvidita se v prvních sledovaných letech pohybovala v průměru na hodnotě 0,66 u běžné a u okamžité dokonce na hodnotě 0,05. V tomto období tedy zastupitelé Hořic značně riskovali zachování platební schopnosti obce. Ovšem v dalších letech se hodnoty likvidity zvedaly a dosahovaly hodnot, které se pohybovaly v doporučených mezích nebo mírně nad nimi. Zadluženost obce Hořice byla mírně vyšší než zadluženost Nové Paky. V Hořicích byla ve sledovaném období celková zadluženost vyšší v průměru o 3,1 % (8,74 % v Hořicích) a míra zadluženosti o 3,55 % (9,65 % v Hořicích) vyšší než v Nové Pace. Ovšem i v obci Hořice se zadluženost pohybovala na velice příznivých hodnotách.

Na úplném konci vlastní práce byly uvedeny tři modelové situace. První modelová situace zobrazovala možnost, jakým způsobem by se změnily příjmy daní z nemovitých věcí při zavedení místních koeficientů. Například bylo zjištěno, že kdyby Nová Paka zavedla místní koeficient 2, přineslo by to do městského rozpočtu za sledované období o 46 milionů korun více. Další modelové situace představily, jakým způsobem by se změnily příjmy v případě zavedení poplatků za svoz odpadů a poplatků za psa v obci Nová Paka. Při použitých podmínkách a sazbách by Nová Paka byla schopna každý rok vybrat na poplatcích za svoz odpadů více než 5 milionů korun. V případě poplatků za psa při stanovené sazbě 500,- Kč by byl příjem do městského rozpočtu vyšší o více než 1 milion korun ročně.

V poslední části byl proveden souhrn výsledků analýzy příjmů a výdajů, dále souhrn výsledků ukazatelů ČPK, likvidity a zadluženosti a jako poslední souhrn výsledků komparace obou obcí.

Obec Nová Paka se zdá jako obec s velice dobrou a stabilní finanční situací a dobrým zázemím pro všechny občany, které se zastupitelstvo snaží dále zvelebovat. Mezi pozitiva města patří stabilní daňové příjmy obce, se kterými nakládá obec hospodárně a využívá je k přiměřeným výdajům. Dalším pozitivem je velmi nízká zadluženost obce, která se v průměru pohybovala kolem 5,5 %. Jediné, co by se dalo obci v hospodaření vytknout jsou vysoké hodnoty likvidity ve sledovaném období. Obec váže zbytečně velké množství finančních prostředků, což je velice neefektivní a snižuje to rentabilitu vlastního majetku. Bylo by výhodnější tyto finanční prostředky například využít jako investici do dluhopisových fondů a fondů peněžního trhu ke zhodnocení těchto peněz. Popřípadě tyto finance využít k dalšímu rozvoji obce.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Použitá literatura

BENČ, Bohuslav. Novopacko. Praha: Paseka, 2005. Zmizelé Čechy. ISBN 80-718-5706-8.

CÍSAŘOVÁ, Eliška a PAVEL Jan. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International, 2008. ISBN 978-80-87123-06-5

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejn správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6

JÍLEK, Milan. *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-355-3.

KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-526-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3349-4

KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. Praha: Grada, 2010, s. 319. ISBN 978-80-247-3343-2

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-861-9923-1.

NAHODIL, F. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck, 2011. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1

PEKOVÁ, J. -- PILNÝ, J. -- JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

7.2 Použité internetové zdroje

Aktuálně.cz, 2021. *Pes domácí*. [online]. 30.1.2021 [cit. 2.2.2021]. Dostupné z <https://www.aktualne.cz/wiki/domaci/pes-psi-psech/r~i:wiki:2124/>

BAROCH, Pavel, 2008. *Nová Paka zrušila poplatky za popelnice. Lidé třídí*. In: *Aktuálně.cz* [online]. 13.1. [cit. 22.1.2021]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/nova-paka-zrusila-poplatky-za-popelnice-lide-tridi/r~i:article:517776/>

Česká televize, 2007. *Radnice chce zrušením poplatků za psa donutit majitele po zvířatech uklízet*. [online]. ČT24. [cit. 22.1.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/1450939-radnice-chce-zrusenim-poplatku-za-psa-donutit-majitele-po-zviratech-uklizet>

Český statistický úřad, 2021. *Databáze demografických údajů za obce ČR. Hořice*. [online]. [cit. 20.1.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

Český statistický úřad, 2021. *Obyvatelstvo – roční časové řady*. [online]. [cit. 13.1.2021]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/obytelstvo_hu

Český statistický úřad, 2021. *Veřejná databáze. Nová Paka*. [online]. [cit. 13.1.2021]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VUZEMI__43__573248#w=

Finance.cz, 2020. *Daň z nemovitých věcí – pozemky* [online]. [cit. 16.1.2021] Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/majetkove-dane/dan-z-nemovitosti/pozemky/>

Finance.cz, 2020. *Daň z nemovitých věcí – stavby a jednotky* [online]. [cit. 16.1.2021] Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/majetkove-dane/dan-z-nemovitosti/stavby/>

Finanční správa, 2020. *Rozpočtové určení daní*. [online]. Finanční správa [cit. 16.01.2021]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>

Hořice, 2015. *Herny v Hořicích končí, automaty odpojí během příštích čtyř let*. [online]. Nové noviny. 25.9.2015 [cit. 21.1.2021]. Dostupné z <https://www.horice.org/herny-v-horicich-konci-automaty-odpoji-behem-pristich-ctyr-let/d-4758>

Hořice, 2020. *Poplatky*. [online]. [cit. 21.1.2021]. Dostupné z <https://www.horice.org/poplatky/d-1114/p1=54>

Jičínsko zprávy, 2015. *Nová Paka je bez výherních automatů. Proti kvízomatům radnice dál bojuje*. [online]. 20.11.2015 [cit. 2.2.2021]. Dostupné z: <http://www.jicinskozpravy.cz/archiv/zpravy/2015/1/1339-nova-paka-je-bez-vyhernich-automatu-proti-kvizomatum-radnice-dal-bojuje.htm?hled=nov%E1+paka>

KOVAČEVIČ, Vedran, 2016. *Kolik psů žije v Česku? Nejméně 2,5 milionu*. [online]. 1.12.2016 [cit.31.1.2021]. Dostupné z: <https://www.pejskovani.cz/kolik-psu-zije-cesku-nejmene-25-milionu/>

Městský úřad Nová Paka, 2018 [online]. [cit. 27.12.2020]. Dostupné z: <http://www.munovapaka.cz/>

MFČR. 2019. *Zadluženost územních rozpočtů v roce 2018*. [online]. [cit. 17.1.2021] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2018/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-201-36295>

Místopisný průvodce po ČR. 2021. *Hořice* [online]. [cit. 12.1.2021]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/3974/horice/>

Místopisný průvodce po ČR. 2020. *Nová Paka* [online]. [cit. 26.12.2020]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10509/nova-paka/>

Místopisný průvodce po ČR. 2020. *Nová Paka* [online]. [cit. 27.12.2020]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10509/nova-paka/>

Monitor Státní Pokladny. *Monitor Státní Pokladny* [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Nová Paka, 2013. *Sbírka předpisů Město Nová Paka* [online]. [cit. 2.2.2021]. Dostupné z: http://www.munovapaka.cz/assets/File.ashx?id_org=10512&id_dokumenty=307016

Nová Paka, 2013. *Sbírka předpisů Město Nová Paka* [online]. [cit. 2.2.2021]. Dostupné z: http://www.munovapaka.cz/assets/File.ashx?id_org=10512&id_dokumenty=307016

Nová Paka, 1993. *Vyhláška č. 5/1993* [online]. [cit. 2.2.2021]. Dostupné z: http://www.munovapaka.cz/assets/File.ashx?id_org=10512&id_dokumenty=314862

VORÁČEK, Ondřej. 2020. *Okénko do historie Nové Paky*. In: *voracek.cz* [online]. [cit. 26.12.2020]. Dostupné z: https://www.voracek.cz/clanky/politika_1/okenko-do-historie-nove-paky_18/

7.3 Zákony

Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 1.

Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1 a 2.

Zákon č.128/2000 sb., ze dne 12.4.2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 10

Zákon č 565/1992 sb., ze dne 28.12.1990, o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

8 Přílohy

Příloha 1 Katastrální území obce Nová Paka	125
Příloha 2 Rozvaha obce Nová Paka za rok 2019.....	126
Příloha 3 Výkaz zisku a ztráty obce Nová Paka za rok 2019	129

Příloha 1 Katastrální území obce Nová Paka

Zdroj: Mapy.cz [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: www.mapy.cz

Příloha 2 Rozvaha obce Nová Paka za rok 2019

Datum vytvoření: 12.03.2021

Rozvaha

Obec: Město Nová Paka (IČO 00271888)

Kraj: Královéhradecký (NUTS CZ052)

Období: 31.12.2019

Řád částek: tisíce Kč

Aktiva

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Běžné období			Minulé období
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
AKTIVA	Aktiva celkem	-	1 325 726,20	230 578,71	1 095 147,49	1 025 660,75
A.	Stálá aktiva	-	1 190 628,12	227 838,54	962 789,58	949 185,16
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	-	14 144,28	5 117,86	9 026,42	8 370,15
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.2.	Software	013	5 356,26	2 201,03	3 155,23	3 282,20
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	839,58	766,59	72,99	80,84
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 227,88	1 227,88	0,00	0,00
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	5 400,45	922,35	4 478,10	4 329,80
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	1 320,11	0,00	1 320,11	677,31
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	-	1 043 618,37	222 720,68	820 897,69	814 355,73
A.II.1.	Pozemky	031	139 932,22	0,00	139 932,22	140 974,02
A.II.2.	Kulturní předměty	032	169,02	0,00	169,02	169,02
A.II.3.	Stavby	021	789 220,76	190 592,66	598 628,09	559 000,33
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	46 226,78	15 319,51	30 907,28	28 828,87
A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	16 808,51	16 808,51	0,00	0,00
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	51 261,08	0,00	51 261,08	85 383,49
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek	-	132 249,27	0,00	132 249,27	126 459,27
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	29 875,27	0,00	29 875,27	29 875,27
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.4.	Dlouhodobé půjčky	067	7 290,00	0,00	7 290,00	1 500,00
A.III.5.	Termínované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	95 084,00	0,00	95 084,00	95 084,00
A.III.7.	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	043	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky	-	616,19	0,00	616,19	0,00
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	616,19	0,00	616,19	0,00
B.	Oběžná aktiva	-	135 098,09	2 740,17	132 357,91	76 475,59
B.I.	Zásoby	-	0,00	0,00	0,00	0,00

B.I.1.	Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Materiál na skladě	112	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.6.	Výrobky	123	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.7.	Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.8.	Zboží na skladě	132	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.	Krátkodobé pohledávky	-	3 975,07	2 740,17	1 234,90	3 547,09
B.II.1.	Odběratelé	311	168,15	0,00	168,15	2 696,05
B.II.2.	Směnky k inkasu	312	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	332,59	0,00	332,59	237,62
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	3 332,43	2 740,17	592,26	537,17
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.8.	Pohledávky z přerozdělovaných daní	319	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.12.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.13.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	18,25
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.23.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.24.	Pevné termínové operace a opce	363	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.25.	Pohledávky z neukončených finančních operací	369	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.26.	Pohledávky z finančního zajištění	365	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.27.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.29.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.30.	Náklady příštích období	381	141,90	0,00	141,90	58,00
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.	Krátkodobý finanční majetek	-	131 123,01	0,00	131 123,01	72 928,50
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	619,26	0,00	619,26	580,03
B.III.9.	Běžný účet	241	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.11.	Základní běžný účet územních samosprávných celků	231	130 330,13	0,00	130 330,13	71 906,74
B.III.12.	Běžné účty fondů územních samosprávných celků	236	173,63	0,00	173,63	189,53
B.III.15.	Ceniny	263	0,00	0,00	0,00	252,20
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.17.	Pokladna	261	0,00	0,00	0,00	0,00

Pasiva

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Běžné období	Minulé období
			Netto	Netto
PASIVA	Pasiva celkem	-	1 095 147,49	1 025 660,75
C.	Vlastní kapitál	-	1 037 655,11	982 080,19
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	-	691 257,52	672 245,20
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	401	673 124,71	675 762,68
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	188 184,11	166 533,83
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-171 107,82	-171 107,82
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	568,23	568,23
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	488,28	488,28
C.II.	Fondy účetní jednotky	-	173,63	189,53
C.II.6.	Ostatní fondy	419	173,63	189,53
C.III.	Výsledek hospodaření	-	346 223,96	309 645,45
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	36 578,52	43 619,21
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	309 645,45	266 026,23
D.	Cizí zdroje	-	57 492,39	43 580,56
D.I.	Rezervy	-	0,00	0,00
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00
D.II.	Dlouhodobé závazky	-	45 500,89	33 609,19
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	14 082,00	15 356,00
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	18 854,82	17 593,57
D.II.3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453	0,00	0,00
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00
D.II.5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456	0,00	0,00
D.II.6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457	0,00	0,00
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	564,07	659,62
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	12 000,00	0,00
D.III.	Krátkodobé závazky	-	11 991,50	9 971,37
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00
D.III.2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282	0,00	0,00
D.III.3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283	0,00	0,00
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00
D.III.5.	Dodavatelé	321	7 234,46	6 050,21
D.III.6.	Směnky k úhradě	322	0,00	0,00
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	0,00	0,00
D.III.8.	Závazky z dělené správy	325	43,00	0,00
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00
D.III.10.	Zaměstnanci	331	28,61	39,10
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	0,00	0,00
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	541,06	550,52
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	252,10	253,73
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00
D.III.15.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	211,17	222,43
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	372,26	476,79
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	0,00	0,00
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00
D.III.27.	Krátkodobé závazky z ručení	362	0,00	0,00
D.III.28.	Pevné termínové operace a opce	363	0,00	0,00
D.III.29.	Závazky z neukončených finančních operací	364	0,00	0,00
D.III.30.	Závazky z finančního zajištění	366	0,00	0,00
D.III.31.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368	0,00	0,00
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	877,08	42,37
D.III.33.	Krátkodobé zprostředkování transferů	375	0,00	0,00
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	0,00	0,00
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	0,00	0,00
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	332,59	237,62
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	2 099,17	2 098,59

Zdroj: [Monitor.statnipoklad.cz](https://monitor.statnipoklad.cz) [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00271888/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1912>

Příloha 3 Výkaz zisku a ztráty obce Nová Paka za rok 2019

Datum vytvoření: 12.03.2021

Výkaz zisku a ztráty

Obec: Město Nová Paka (IČO 00271888)

Kraj: Královéhradecký (NUTS CZ052)

Období: 31.12.2019

Řád částek: tisíce Kč

Náklady

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM	-	1	162 508,90	0,00	136 868,85	0,00
A.I.	Náklady z činnosti	-	2	80 173,99	0,00	75 294,81	0,00
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	3	3 242,88	0,00	3 301,76	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	4	1 289,78	0,00	1 075,22	0,00
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	5	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	6	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	7	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	8	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	9	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	10	8 466,68	0,00	8 734,89	0,00
A.I.9.	Cestovné	512	11	81,88	0,00	66,33	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	12	280,36	0,00	280,14	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	13	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	14	17 434,00	0,00	17 733,66	0,00
A.I.13.	Mzdové náklady	521	15	25 074,33	0,00	23 400,05	0,00
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524	16	7 652,41	0,00	7 121,08	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	17	86,65	0,00	100,84	0,00
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	18	5,25	0,00	2,05	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	19	461,89	0,00	513,37	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	20	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	21	1,93	0,00	1,93	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	22	64,13	0,00	7,00	0,00
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	23	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	24	62,22	0,00	15,84	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	25	0,00	0,00	0,33	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	26	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.26.	Manka a škody	547	27	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	28	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	29	10 824,79	0,00	10 024,34	0,00
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	30	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	31	825,05	0,00	58,91	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554	32	2 712,77	0,00	771,16	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	33	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	34	119,12	0,00	64,15	0,00
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	35	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	36	631,80	0,00	1 252,17	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	37	856,06	0,00	769,60	0,00
A.II.	Finanční náklady	-	38	395,11	0,00	284,36	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	39	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	40	395,11	0,00	284,36	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	41	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	42	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	43	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Náklady na transfery	-	44	78 971,43	0,00	57 364,47	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	45	78 971,43	0,00	57 364,47	0,00
A.V.	Daň z příjmů	-	46	2 968,37	0,00	3 925,21	0,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	47	2 968,37	0,00	3 925,21	0,00
A.V.2.	Dodatečně odvody daně z příjmů	595	48	0,00	0,00	0,00	0,00

Výnosy

Číslo položky	Název položky	Syn. účet	Číslo řádku	Běžné období		Minulé období	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.	VÝNOSY CELKEM	-	1	199 087,42	0,00	180 488,07	0,00
B.I.	Výnosy z činnosti	-	2	35 387,54	0,00	29 426,34	0,00
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	3	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	4	4 380,23	0,00	4 134,48	0,00
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	5	6 808,14	0,00	7 199,24	0,00
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	6	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.5.	Výnosy ze správních poplatků	605	7	4 156,71	0,00	3 881,45	0,00
B.I.6.	Výnosy z místních poplatků	606	8	73,87	0,00	57,74	0,00
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	9	273,80	0,00	295,90	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	10	350,00	0,00	512,80	0,00
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	11	590,08	0,00	734,05	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	12	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	13	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	14	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	15	2 939,20	0,00	350,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	16	5 047,59	0,00	1 402,84	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	17	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	18	10 767,94	0,00	10 857,84	0,00
B.II.	Finanční výnosy	-	19	848,13	0,00	533,16	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	20	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	21	843,13	0,00	143,83	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	22	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	23	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665	24	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	25	5,00	0,00	389,32	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů	-	26	25 860,19	0,00	21 823,17	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	27	25 860,19	0,00	21 823,17	0,00
B.V.	Výnosy ze sdílených daní a poplatků	-	28	136 991,56	0,00	128 705,40	0,00
B.V.1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681	29	37 644,90	0,00	33 642,13	0,00
B.V.2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682	30	30 864,42	0,00	28 287,51	0,00
B.V.3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684	31	62 800,65	0,00	60 262,50	0,00
B.V.4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685	32	0,00	0,00	0,00	0,00
B.V.5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686	33	4 876,63	0,00	4 827,10	0,00
B.V.6.	Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	688	34	804,97	0,00	1 686,16	0,00
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-	35	0,00	0,00	0,00	0,00
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	36	39 546,89	0,00	47 544,42	0,00
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	37	36 578,52	0,00	43 619,21	0,00

Zdroj: [Monitor.statnipoklad.cz](https://monitor.statnipoklad.cz) [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00271888/ucetni-zaverka/vykaz-zisku-a-ztraty?rad=t&obdobi=1912>